

APHORISMORVM
HIPPOCRATIS COI ^{Robusti}
DISPOSITIVA
METHODVS
Exquisito Doctrinæ Ordine
instituta.

Et Segmentis quatuor comprehensa.

¶¶

QVÆ
DOCTRINÆ MEDICÆ
CONSERTA QVÆDAM EST
SYNOPSIS

COMPLECTENS ILLVSTRIOR
PRINCIPIS MEDICORVM

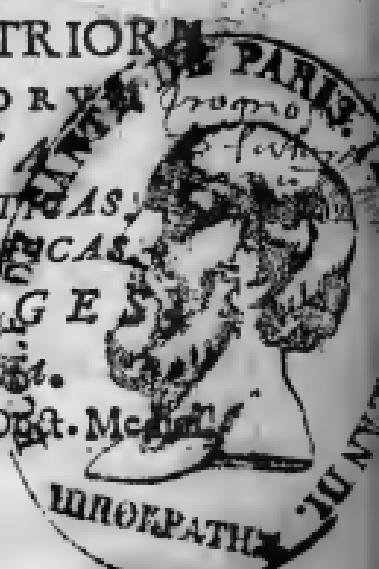
THEOREMAT

SENTENTIAS { DIAGNOSTICAS
PROGNOSTICAS

M E D E N D I L E G E

Decreta saluberrima.

Opera & Studio I. A. MARIN. Dpt. Mag.

P A R I S I S;

Apud LUDOVICVM BOVLLENGEM
Jacobxæ, sub signo S. Ludouici.

M. D. C. XXXIX.

2.4.07.15.2

Chlorophyll

1. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

1888-1890 - 1891-1892

卷之三

525 DAY AT 500

213404 76

400HT2V1.1 1997-03-10 05

BRITISH MEDICAL

THE MUSICAL

王都正五郎

1877. May 12. - 1877.

卷之三

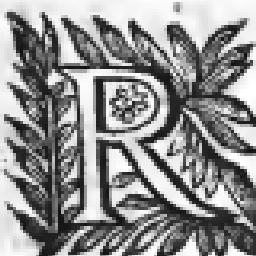
1. *Leucanthemum vulgare* L. (Fig. 1) - Common Daisies. - A low, spreading, hairy, perennial herb, with numerous branched, hairy, erect, leafy stems, 1-2 ft. high, bearing numerous small, white, daisy-like flowers, 1-2 in. in diameter, in terminal corymbose clusters. Flowers yellow in the center. Leaves opposite, deeply lobed, hairy, 1-2 in. long. Found in fields, roadsides, and waste places, throughout the state. (Fig. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057,

D. D O M.

C. BOVWARD
CHRISTIANISSIMI
REGIS LODOICI XIII.
Confiliatio & Comiti Archia-
trorum Illusterrimo

FOELICITATEM PERPETVAM.

 *ARA & ex-
mia fuit Ale-
xandro Ma-
gno (Comes Archiatro-
rum Illusterrime) ex tot
insignibus olim scriptori-
bus Homeri commenda-*

ā ij

EPISTOLA

tio, Scipioni Africano
Xenophontis, Augusto
Imperatori Virgilij, &
Alphonso regi Arrago-
num mira Tullij laus &
existimatio. Quo qui-
dam illustrium Autho-
rum censu & studio,
Magni illi Principes,
literis ornatissimi, pre-
clarè videntur sanxisse,
- unius cuiusdam in qua-
uis disciplina ineundum
sibi ex plurimis euoluen-
dis Antesignani delectū,
in cuius eruditione Mu-
sarum studiosos elabora-

EPISTOLA.

re insigniter sedulōq; im-
morari sit opera pretium.
Horum itaque exemplo
laudatissimo cuius lau-
ream Apollinis ambien-
ti sacre illius artis Anti-
stes, summisque Meden-
di Dictator Hippocrates,
maxime omnium enixè
perscrutandus, utpote
qui ~~monstrat~~ ^{multis} artus ~~monstrat~~ ^{Galii. 2007}
solidiori scientia specta-
tissimus, laudem primam
merito consequatur, cu-
ius ad aram, tanquam
Limētini cuiusdam Dei,
omnis Medendi norma.

EPISTOLA.

attentè examinari de-
beat, adeoque huius Do-
gmata, velut summi in
arte Legislatoris atque
Ducis, excoli mereantur.
Istius autem salutifera
artis Genio, quia præ cun-
ctis familiariter te appli-
cas, Vir Illustrissime, nec
non eminenti eius doctrina
in excelsum emicas,
disertè itidem ac velut è
suggesto prescribis, ut
omnes Medicina stadiū
percurrētes ad eum haud
fallente luminis acie col-
liment scopum, eis tua

EPISTOLA.

amulatio*n*e fret*i*, magni
illius fluminis perennes
ortus adeant, cuius nem-
pē fontibus purissimis, po-
tius quām Neotericorum
lacubus aut riūlis sit fas
oblectari; etenim

Dulcius ex ipso fonte
bibuntur aquæ.

An ijs reuera mysterijs,
qua tu ex communi illo
Medicorū Apolline plus-
quā alius hauſisti, exculta
peritiam supra cōmunem
sortem euehis? An iſtis
legibus Spartam quam
nactus es, Regia Maie-

EPISTOLA.

statis salutem fæliciter
sospitem tueris atque con-
tines? ac demum orna-
tissimi ordinis sublimi
fastigio sine fastu emines?
Quibus ideo meritis ho-
noris insignibus illustrem
te magnopere suspiciendi
mihi, in votis fuit pre-
clariora Diuini Senis de-
creta & oracula, quæ te
veluti meritisimum Va-
tem agnoscunt, nomini
tuo consecrare. Etsi enim
quiddam dunt taxat, vel
tenuissimo ingenij filo cō-
textum, his meditari va-

EPISTOLA.

leam, quod à te versa-
tissimo, ne nummo qui-
dem plumbeo sit estimā-
dum (cūm forsan impru-
dentius rei ornatissima
spero addere ornatum ♂
Apellea Veneris tabu-
la quid elegantius imi-
tari:) Istud nihilominus
quamvis expenderim a-
deōq; censoria animad-
uersioni tua, me fame
discrimine subiecerim:
hanc tamen aleam subij.
Optima namq; spes fuit,
te conatus nostros profi-
ciendique studium senili

EPISTOLA.

tua, & equanimi pru-
dentia spectaturum, qua,
velut Palladis agide tu-
tus, iudiciorum asperita-
tem, et at amque multo-
rum despicientiam prate-
rij, ut qui te unum fa-
uentem babere Roscium,
potius quam totius (thea-
tri plausum referre ma-
luerim.

Patiare itaque (Ar-
chiatrorum Comes Illu-
strissime) hoc leuidenter
munus amplitudini tua,
velut quoddam obser-
vantia mea deuotissima

EPISTOLA.

monumentum sacrari,
hanc renuentis sanè nec
inuiti Apollinis mihi spe-
cimen eximum: Ego
vero in gratiam, tam
splendida humanitatis
tua, præcellenti ingenio
claraque doctrinali liquido
in te perfuse, ore Me-
nandri canam.

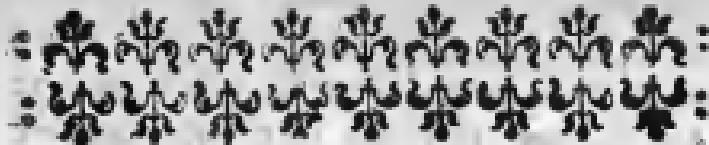
Ως ἵδι οὐέοδ χριστος χεργα-
μόν.

Interim felix viue, et
ingentibus tuis erga Re-
gēm, uniuersamq; Gal-
liam meritis excelsum

EPISTOLA.

*tibi nomen , et decus
augere non desine , cuius
haud nusquam*

Cultor studiosissimus
Ae. M.

AD LECTOREM
CANDIDVM,
DE
METHODI
HVIUS RATIONE
ET
INSTITVTO.

P R A E N O T I O.

LAROS artium Ia-
uentores, Cultoresque
eximios adeo magni-
fica honoris commen-
datione prisca exorna-
vit ætas, ut non modo
foelicem illis $\mu\alpha$ $\mu\alpha$
 $\mu\alpha$ $\mu\alpha$ sedem in amoenis Elysiorum spa-
tiis post vitam edixerit, sed præterea
multos tanquam Heroas in cœlum ele-
ctos, thuris honoribus dignata sit. Non
minori vero tum splendore claruere, Mc-

Vigil. 6. 2.
neid.

AD LECTOREM.

dicinæ Mortalium fauissæ Authores celeberrimi, Immortalium quoque censu & cultu per amplè venerati; cùm nempe Apollinem primum illius opificem ex excelsum ordine perennis fama cecinerit, eiusque filium altiori itidem & sanctiori honore coluerit. Nec mihi id censeri debet cùm per se omnino sacra sit Medendi disciplina. Quæ tanquam *Vita Serumatrix inclita*, *Natura auxiliatrix benedicta*, *Sanitatisque Imperatrix & regina* ad diuini Numinis præstantiam propius cæteris accedit, & ideo humanæ mentis vim Iouestrice altiori gradu transcendit; vnde haud immerenter arcanorum eius scrutator sacrorumque præsul *Ιατρὸς* dictus est *πιλέασθρος* *ιατρὸς*. Huius vero imperatæ cælitus doctrinæ salutiferæ, in artis primum *Synagmæ* speciem vœ conditæ, laurum in eternum florentem retulit Diuinus Hippocrates ab omnibus retro sæculis celebri hoc diffusæ laudis nomine commendatus, ac demum Pæoniae artis *Mystæ* satrissimi gloria perihustris, quippe qui tanquam *Naturæ* genius acerrima disquisitione mentis & obseruatione sagaci cuius adyta rimatus pénitissimè, Primus Medicinæ leges *Naturæ* consentaneas enciuerit, & post hominum memoriam dicta medendi saluberrima condiderit, audiorem etenim & informi specie devehensam in natalitiis disciplinam, ex iuvis ad Gymnasia reuocans, sic hono-

AD L E C T O R E M

rifice excoluit, ut doctis Musarum Exercitiis, literisque adiungere aggressus hanc ab humili ductam, ad insignem perfectionem euexerit. Scripsit vero & in obsignandis operibus eiusmodi fuit distinctionis ratio, ut *ārγετός* & concilio, attamen acuto dicendi stylo diuina animi sensa protulerit, & arguta breuitate, solidam doctrinam ac authoritatem philosophicam sapere videatur, In coque heroas & semideos imitari, quos aiunt *ἀταρέσκευσαν*, loquendi maiestate verborumque pondere in dicendo valuisse, ut de hoc captissime efferrri queat, *Quod ab Homero de Menelao proditum.*

— *Ἴπερχάδης ἀρπετε τεῦχος*, *ἀναμάκαλητος, ἐπι τε πολύμηθος* —

Verum inter plurima, summi Medendi praefulsi monumenta, cuncta equidem mirè suspicienda, non postiemam mereri gloriam Aphorismorum libros, & inter germanos illius foetus primo censeri ordine, perirebuit, His namque non modo in *verbis*, genuina authoris & in phrasi plane Homericā, locutio est conspicua, dictionisque coacisa proprie-
tas, sed & in eruditione dogmatum salutarium *veritas*, *grauitas* sententiarum, præstantia judicii, denique solidæ & antiquæ doctrinæ fulgent lumina, ut de his sermonem faciens Suidas dicerit eos *οὐρανού ἀρχωμένην ὑπερβαίνειν*, Ne-

Dignus

Argenteus
Argenteus
Argenteus

Iliado: 3.

quicquam enim ex antiquorum scriptis facile est inuenire, quod adeo sit in ore omnium & ad inudem verum censeatur, atque *Aphorismi Hippocratis* ut etiamnum plerique cum rem aliquam tanquam verissimam afferere cupiunt, Aphorismis, æquiparent. Tanta ideo in Medicorum disciplina, his accessio sit atque dignitas, ut doctrinæ totius scimina, mole quamvis exigua, viribus tamen ingentia, velut flosculi, ex amoenis Hippocraticæ scholæ hortis elegantissimi, velut saluberrimi fructus ex Medica lau*ri* excerpti, denique tanquam geminæ pretiosissimæ ex vasto medicinæ pelago erutæ æstimari mecentur; Quare cum percellbris ideo sint famæ atque pretii; sanè Hippocratis omnibus præclaris repetitis spectabili dignitate præmittendi, eodemque numero, ac in Mathesi, Euclidis elementa perhibentur, & in cæteris disciplinis, Principia, Philosophorum axiomata, prudentum responsa, Legislatorum Decreta, virorum illustrium apophthegmata, sic in Medicinæ scientia censendi Aphorismi; A quibus scilicet præcipuis Attis theorematis, vniuersæ medendi præceptis operibus, velut à sole lux oritur & agendi certitudo accedit. Porro eiusmodi operum laudato artificio, Methodi dispositiuz speciem dignum est expendere, quandoquidem arte sine methodo nil incertius omnisque disciplina splendorem methodi & gratiam, apte sibi de-

AD LECTOREM.

beat adsciscere, πάντα τὰ τέχνα, ἀς Hippoc. lib.
μὴ μὲν αἰχματοδίαις καὶ αἰχματίναις, πρὶν εὐ-
κάκειροι μέλος οὐδὲν τεχνικὴν αἰχματίναις
ἔργα τεναι, In eo propterea, totius artis
insigniori sermone, velut angusto quo-
dam Systemate atque compendio, venit
obseruatione dignissima, ut doctrinæ
tam præcellentι sua constet venustas ele-
ganti ordine concinnata. An vero ab
Hippocrate in condendis Aphorismo-
rum libris fuerit instituta, doctrinæ Me-
thodus, lis est, inter eruditos, artisque
præstantia etiam nūdū insigne viros,
Galenus enim Methodi cultor omnium
studiosissimus & Hippocratis Dogmatum
Illustrator egregius, hanc in commenta-
riis nullatenus aperuit, Quod procul du-
bio honoris ergo minime filiuisset, si quem
ut artis ducem habuit, sic exactæ Metho-
di textorem agnouisset, quinimo Hippo-
cratem (ut & veteres) exquisitum ordi-
nem aut nondum intellexisse, aut asper-
natum fuisse asserit. lib. de fracturis :
Cui sententiae & magna vir authoritatis
Mercurialis assentitur, qui nulla certa at- in Praefat.
que continua & inter se commissa me- aphor. & in
thodo digestos aphorismos, parum aut aphor. 4.
nihil conlectantes esse prodidit, sed eo
modo ab Hippocrate exaratos, ut pro va-
rietate rerum in praxi vtrō incidentium
longo vsu compertarum in codicillo
suos configuati fuerint, absque delectu
& ordine. Alienæ autem ex aduerso, in-

AD LECTOREM.

stiterit sententia, claræ notæ & conditionis insignes viri, inter quos videtur Heurnius, qui ab Hippocrate initam Methodum, in multis luculenter exhibit, præsertim prima & tertia sectione ordinis quodam lumine adumbrata. Quod & Benedictus Bustamantes Hispanus suscepit ope & promere sustinuit, ac nuper modo Fogærolæus, qui Schematon artificio demonstrata methodo, inter omnes cuiusvis sectionis aphorismos ordinem, veluti digito ostendere conatus est. Hisce autem virorum Illustrium dissidentibus judiciis, si nostram fuerit fas induere mentem, videtur sancte hoc ita compendium dissidium, ut omnis Methodi expertes & artificio ubique carentes aphorismos censere, factum videatur iniustius tanti viti existimationi atque laudi, cum ingeniosa & solerti Medicorum insig-
nium indagine, fuerit quodammodo designata, neque enim velut cornix, aquilas prouocare aggredior, virosque doctos tanquam vano labore delusos incessare.

Verumtamen Galeni & Mercurialis, magis standum eorum estimationi atque iudicio, qui nullam disciplinæ methodum exactam statamque in aphorismis Hippocratem assecuum profitentur, ac interdum quidem videri ordinem, interdum vero nullum notari, omninoque nec syntheticæ, analyticæ aut definitiæ methodi exquisitam speciem obseruari, cum aphoristicas sententias, subiecti variis &

diverso scopo scriptas, nec mutuo sensu inuicem cohærentes, simul & vniuersam sectio quælibet complectatur, eo modo ut legeantur cuius methodi studioso minime inter se neci, apteque consentire videantur. Cùm igitur sic clare innotescat, eximium Aphorismorum opus, dispositionis lumine minus quam deceat præfulgere: At vero, caput artis sit, decere, quod facias, & eleganti methodo contexere, hoc propterea merito splendori & ornatui asserendum esse duxi.

Verum cùm istud negotii, vulgari serie atque ordine præclarè institui nusquam possit, diverso euidem aphorismorum nexu, & artificio moliesadum aestimau. Nec vero interim audaciæ sum insimulandus grauiter, apud Doctos, quod Hippocratis Aphorismos peruertere aut tanquam peruersos arguere videar, Hippocratis siquidem ab omni ævo traditum ordinem laudo, & inuenta sapientum animi velut incitamenta complexus, inuentores honoris causa semper appello. At duntaxat, si quid possim Aphorismis illustrandis, hoc exili delineamento prodere est animus & post tot præclare commenta oculis omnium subiicere.

(ἀρετὴν μονῶν δύοις,) Nec enim de posteris sic malè merita est natura ut illis inuestigandi aliquid occasionem præcluserit, & quamuis à veteribus omnia pœnè sint competita, hoc semper nouum fuerit, inuentorum ab

Suidas.

aliis Scientia & dispositio.

Portò hæc nobis est in eo Methodi dispositiæ consilio propositi ratio, ut doctrinæ ordo, in digestis Aphorismis exquisitus & artis Medicæ dispositioni à Galeno proditæ, subiectaque eius tradendi rationi congruus statuatur. Ad cuius scilicet exemplar belle expressa Medendi Decreta, artificiosè nexa diductaque continentur. At verò cum de vniuersa Medicinæ obiecta materia Aphorismos minime agere liquido constet, sed duntaxat insigniori atque præcipua, nempe de Affectionibus præternaturam & Consideratione Morborum, huius ideo subiecti visa sic mihi habenda ratio in tradendi methodo, ut quemadmodum in quavis arte fieri consuevit, primum Cognitione subiecti comparatur, tum demum Operandi ratio circa subiectum instituitur) simili modo Morborum Cognitionem ianuentes Aphorismi primo in limine, Medendi scilicet Theorematæ seorsim distincta, tum vero Sententiaz tam Diagnosticæ quam Prognosticæ, suis classib[us] diremptæ, denique Curationem prodentes Oiorismi, siue Medendi Leges serie collocentur, quo pacto non solum docendi norma, sed & agenditypo quævis disposita conspiciantur. Eiusmodi porro in genere constitutum ordinem, sic deinceps, in singulare subiecti cuiusvis mentione sum asscurus, ut sensus cognitione affinique complexu con-

Methodus
& institu-
tum-autho-
ris:

Seneca
epist. 64.

A D L I C T O R I M.

nexus iuicem Aphorismos coniuvare-
rim, & ad exquisitam intelligentiam è
margine annotatione breui illustrarim,
data amplius opera ut latinus contextus
sermone ~~ter~~ ^{issimum} celeret, ad prolationem
audiret suauius, & è Græcæ dictio-
nis regione appositus cerneretur. Qua-
sic obsignata artificii specie atque Me-
thodo mira Diuini Senis doctrina, Iudi-
cii vis atque præstantia, fœlicius innotescet,
& Synopsis quædam insigniorum
artis medicæ præceptionum ob oculos
versabitur, Cuius ductu tanquam certæ
Cynosuræ, quicunque huic difficili &
pulcherrimæ Arti, noui Mystæ vela pen-
dunt procinctu facili poterunt ad Hippo-
cratis doctrinæ notitiam appellere. Hoc Methodi
nimirum ordinato ierum situ & apparatu ^{hunc utili-}
Topico menti affelget ad clarioriem
intelligentiam perspicuitas, memoriarum ad
capiendum dexteritas, in Consiliis in-
eundis optata ratio & auctoritas, denique
in Medendi Praxi, pro yisu postulante
Aphorismorum inventio facilis & expe-
dita subiicitur. Desiderari quidem am-
plius, in eo cœpto, veluti Colophonem,
haud inficias ibo, qui nempè ex Ratione,
cuilibet Aphorismo subiuncta imponi
potuisset. Verum hoc longè melius, ex
tot præclaris in Hippocratem Commen-
tariis Medicinæ alumni quæsierint, istud
nihilominus ex votis aliquando præstan-
di expectatione (fauente sumine) ductus,
ni hæc opella à limine statim detrusa,

A D L E C T O R E M.

repulsam apud artis studiosos patiatur. Quandoquidem ideo charissimis philia- tris noster hic vnicè sacratus labor, (ne- que enim artis proceribus quid dignum edidisse magnificè de me censeo) eos to- to animo supplex horror, ut pari affectu & benevolentia, qua hæc nostri studii vouchus signatura, eadem acceptam be- nignè amplectantur, nec si minus ex cu- iusque sententia cumulatè fecero, male affecti criminentur.

Primitias dedimus, quas noster agellus habebat,

Quales è tenui rute venire solent.

M O N I T V M.

PRO R R O Lectorib[us] beneuolo id aduer- tendum velim, plerosque Aphorismos diuersis locis & capitibus fuisse re- petitos, atque ubi secundario reponuntur Charactere vario fuisse notatos, hoc au- tem de industria præstitum norit, quod scilicet Aphorismi nonnulli, variis quas complectuntur partibus ad diuersa inter- dum subiecta spectare valeant, adeoque multiplici loco possint aptè appositèque reponi, nè Lectori toties ad revoluendos Aphorismos ad idem subiectum perti- nentes fieret negotium. Deinceps quo- que monuero me numerum Aphorismi cuiusvis & sectionem è qua de promptus

A D L E C T O R E M.

est, Aphorismo cuilibet subiunxisse, pri-
mo equidem numero Aphorismi & se-
cundo cuius sit sectionis designato, ut sci-
licet unicuique sit fas, hos in ordine A-
phorismorum vulgato perquirere, & e
proprio loco vestigare.

ap3. a galen. Ingr. oīr. —
H. R. M. B. Breuiss. it. Gabbin
ri monsib. —
L. u. stat. a. o. p. u. u. d. M. u. u. g. s.
D. r. t. a. R. t. e. f. o. f. a. —
a. C. o. d. i. r. a. L. g. r. e. g. o. . D. f. g. n. a. t. o. a
f. r. a. v. i. s. e. d. i. o. —
a. C. o. d. i. r. u. o. g. p. l. u. r. i. v. u. d. f. u. n. a. t. u. n
f. o. r. t. a. A. n. d. i. t. i. o. g. a. f. f. g. a. d
s. e. g. u. l. i. s. e. a. r. t. a. u. u. m. o. o. d. o. o. t. r. i. n. a

M E T H O D I
A P H O R I S M O R V M
Dispositio Generalis Index,
hoc Schemate.

Aphorismi Hippocratis, Nonnulli spectant ad Affectuum Præternatu- ram.	Cognitionem	Generalem tum i. Affectuum præ- ter naturam, in Genero.
		Particularem. i. Affectuum præ- ter naturam in Specie. Vel Ætiologiam Diagnosim Prognosim Therapiam.
Medendi Methodum Quæ Vniuersum consistit in duobus, Sco- pis, à Medi- co curren- dis Nempe.	Scopo Vitali. i. Conseruacione Naturæ Virium. Dixeræ subficio molienda.	Scopo curatiuo. i. Ablatione Af- fectuum præter naturam. Per R E M E D I A seu Contraria. in cunda, quorum

Ætiologiam.	De Causis morbificis, at exteris potissimum, tum etiam differentiis multis Morborum & Symptomatum.	p. 1
Simiotice.	Prog. Criticis in genere.	p. 30
de signis insa lubribus.	Prog. Longitudinis & breui- tatis, morbi.	p. 61
Affectionum partium internorum.	Capitis.	p. 71
	Pectoris.	p. 83
	Artuum.	p. 93
	Non prægnantium.	p. 114
	Præ gnan- tium	p. 118
	Vt Affectibus aliis cum viris communibus la- borantur.	p. 116
Affectionum externarum.	Tumorum.	p. 128
	Vulnerum.	p. 132
	Aphor. nulli.	p. 147

Prima & præcipua, sunt CAVSARVM
MORBORVM INTERNARVM REMEDIA,
(nempe Contentorum Virtu corrigen-
tia.) Et ex his præferum humorum re-
dundantiam VACANTIA, dicta Maiora
Remedia, Puta

Sang missio per venæctionem.	P.	164
Purgatio humo- rum qualitate vi- tiosorum, per Medicamentum.	P.	167

Alia Morbis ipsis, formaliter contraria, alii Symptomata grauia, mitigantia.	De quibus Aphoris. mi pauci,	P. 152

PRO O E M I V M
O M N I V M
A P H O R I S M O R V M.

 I T A B R E V I S , Ars ve-
rò longa , occasio præ-
ceps , experientia peri-
culosa , iudicium diffi-
cie. Non solum porrò , seipsum præ-
stare decet , necessaria peragentem ,
sed & ægrum , & affidentes , & ex-
teriora .

O Bios Βεργίν , οὐ τὸν μάκρον ,
οὐ κακοὺς οὖντας , οὐ τὸν πίεσα Σεα-
λεγήν , οὐ τὸν κρίσις χαλεπήν . Δεῖ τὸν μάκρον
έωντὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα , δι-
λὰ καὶ τὸν γεστόντα , καὶ τὰς παρεέντας ,
καὶ τὰ οὖντα .

METHODI
APHORISMORVM
DISPOSITIVÆ
SECTIO PRIMA.

COMPLECTENS DIORISMOS
& DOGMATA

Ad Aetiologyam spectantia;

Ac prasertim de Causis Morborum Pri-
ca: arcticis, sive Rebus non Naturalibus,
Corporis nostri Symmetriam immutant-
ibus, agentia.

P R A E F A T I O

Et duclia à Causis exordiū ratio.

SAPIENTER qui-
dē præscripsit olim
Biates philosophus,
Nōd, xgū πονθάνε, hocque
edicto præclarè sanxit, eos,
qui

P R A E F A T I O.

qui vel in virtutum actionibus probè instituendis studiōsè inuigilant, vel optimarum artium quoddam genus excolunt, præuia quādam rei agendæ notitia débere auspicari: Quod sānè insigniter eos respicit, qui Arti medicæ, omnium illustrissimæ, suam dicarunt operam, quos scilicet præexistente cognitione, velut duce, huius discipline sacris iniciari necesse est, ut salutiferam manum mortalibus sint fœliciter porrecturi. At vero cùm rei cuiusque notio, maximè ex causarum inuestigatione pēdeat, nulliusque parari scientia pos-

PRÆFATIO.

fit, nisi per eas exploratè
quæsita sit. Sanè Medico,
Naturâ quidem primùm,
eamque cōstituentibus cau-
sis erudito, & motborum
demùm cognitionē medi-
tanti, Causarum in primis
quæ morbos concitant ob-
seruatio præmittēda. A cau-
sis autem sic ducto exordio,
Causarum externalium seu
evidentium corpori nostro
mox salubrium & insalu-
brium primas obtinet spe-
culatio Quarum prior & in
creandis morbis efficacior,
nobis obuiam prodit, CIR-
CUMFVSVS AER. Qui népè,
ab Hippoc. lib. de Flat. VI-
TAE ET MORBORVM CAV-

P R A E F A T I O :

sa perhibetur. Vite quidem
sanitatisque Causa conser-
uatrix, eo quod vita nostra
maxime nititur spiritibus,
hi autem ab Aere respiratio-
ne ac transpiratione attrac-
to, velut pastu suo, refi-
ciuntur. Hoc vero præstat
munus, cum dispositione
constitutus est laudabili,
Qualitatum scilicet prima-
rum clemeti temperie, Sub-
stantiarum puritate, Motus co-
uenientis agitatione, Ven-
torum lenium, suauiterque
spirantium aurâ diffatus;
Nullo vero interim inqui-
namentorum & contagij
seminum situ, nulla putre-
dinis corruptela, aut vligine

PRÆFATIO.

est perfusus. Ex aduerso autem morborum Causa est effectrix, cum prava constitutione est affectus. Primo scilicet, Qualitatum primarum intemperie calidior est, vel frigidior, humidior aut siccior. 2. Consistentiae vitiatio, putâ crassitie vel caligine obductus est. 3. Totius Substantiae diffidio, cum putredinis lue, vel maligna pestilentique pernicie inquinatus. 4. Motu haud conuenienti, cum nimis concitatus est vel placidus. 5. Mutatione & alteratione varia & repentina, qua inæqualis fit & instabilis. Hæc vero multiplex Aës

P R A E F A T I O.

ris, Cœlivè morbifica dispositio, plurimis de Causis in Aëre procreatur, quartū numero prior est, TEMPORVM ANNI QVATVOR VNTIVERSALIVM VARIA CONSTITVTIO, Veris scilicet, Æstatis, Autumni, & Hymis, à Solis motu maxime, syderumque nobilium ortu & occasu distincta. 2. Cœli particularis quædam tempestas, serena aut imbrifera, Australis vel Aquilonia, syderum aspectu vario & influxu excitata. 3. REGIUM siti svarijs, à diuerso Cœli partium respectu, ad Orientem, vel Occidentem, Meridiem aut Septentrio-

P R A E F A T I O.

niem conuersus. 4. Loci
cuiusdam particularis, seu
ciuitatis, seu domus, diuersa
positio, tum respectu Cœli
codem modo ; tum etiam
terræ (putâ ratione mon-
tium, edita vel depressa, vel
Aquarum vicinia, humida
& palustris, sicca vel areno-
sa.) 5. VENTORVM aura di-
uersa, Euri, Fauonij, Austri
& Aquilonis à diuersis Cœ-
li plagis efflata. 6. denique
Aëri perfusa IN QVINAMEN-
TA aliena, siue sint conta-
gij semina, syderum mali-
gno influxu in aëta demissa;
siue halitus nidorésque pu-
tridi, inferius à terra, vel a
qua, cadasueribus aut plan-

PRÆFATI O.

tis corruptis supernè eleua-
ti. Quarum certè omnium
Aërem immutantium Cau-
sārum solennis magis , &
peruulgata est TEMPORVM
ANNI QVATVOR DIVERSA
CONSTITVTIO. Aér nam-
que per tempora anni varie
dispositus , corporis nostri
expaſiā excellenter conti-
nentēque alterat , ex quo
Morborum soboles magna-
folet oboriri.

Quare Hippocrates *lib. de
Aere, locis, &c.* ab exor-
dio præcipit. *QVISQVIS
MEDICAM VULT DISQUI-
RERE ARTEM, in primis,
ANNI TEMPORA CONSI-
DERET, QVÆNAM SCILI-*

PRÆFATI.

CET ET QVANTVM SINGVLA. POSSINT. De his vero docte in Aphorismis, et si haud multa edifferit, cæteras autem causas attigit lib. de Aëre, locis, & aquis.

APHOR.

1

ꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝꝝ

APHORISMI DE AERE PER TEMPORA ANNI CAVSARVM EVIDENTIVM

Corpori nostro salubrium, infā-
lubriumve præsigniori.

ET DE
MORBIS VARIIS
Ab eius aduersa constitutione
prognatis.

PROCEMII VERO Loco
*Apborismus generalis, h[ic] Impositus; quo
patiuntur genera Causarum eviden-
tium insigniora, scilicet Aér
atque Diæta.*

NATVRÆ quædam, &
ætates per alia tempora
& loca, & vietus rati-
nes, bona aut mala valetudine
constant.

Ex Aph. 3. sect. 3.

NATVRARVM, quædam ad

A

AER
PER TEMPORA

CAVSARVM
evidentium
insigniores
statuantur.
• AER, tā rati-
o[n]e tempora,
quam locorū, varie
dispositus, &c
• DIÆTA di-
uersa, Qua-
rū varietas
in specie,
quomodo
corporis alti-
cōstitutioni,
(s[ic] naturæ,
s[ic] statis) s[ic]
salubris, &c
alii alteri in
salubris, in-
fra docstar.

PORA ANNI
a. varie cō-
stitutus sta-
tuitur, CAV.

et a Sanitatis
aut Morbi,
pro diuersis
cominuta
temperaturis,

Æstatem, quædam ad hyemem, be-
nè aut male sunt constitutæ.

2. 3.

Tār φύσισται εἰ μὴ πρὸς δέεσ, εἰ
δὲ πρὸς χειμῆνα εῦ ἢ κακῶς προνύγοι.

AER
PER TEMPO-
RA ANNI
VARIA, sta-
tuitur CAV-
SA modo sa-
nitatis ac
morbi, pro
diuersis &
tatibus, seu
statum tem-
peraturis.

PER TEMPORA VERO ANNI;
Vere quidem & prima æstate, Pu-
ri, & his æstate proximi, degunt,
valentque maximè: Æstate verò
& Autumno ad aliquam usque
partem Senes: reliquo Autumno &
Hyeme medium æstatem agentes.

18. 3.

Κατὰ δὲ τὰς ὁρές, τὸ μὴ πρὸς καὶ
ἄκρα τὰ διέπειρα, οἱ παῖδες, καὶ οἱ τέ-
νεται ἐχόμενοι τὴν ἡλικίαν αεισάπε-
διάγουσι καὶ ὑγαίνοντες μάλιστα. Τέλος δέ-
πειρα καὶ τὰ φεινοπάρεγυ μέχει μέν πρὸς,
οἱ γέρεις, τὸ δὲ λοιπὸν τὰ φεινοπάρεγυ καὶ
τὰ χειμῆνα, οἱ μέσοι τὴν ἡλικίαν.

AER
PER TEMPO-
RA ANNI
varie di-
positus, CAVIA
est, tū Mor-
borum effe-
ctrix, si tem-
pora sint si-
milia cum

MORBORVM alij ad alia tempo-
ra bene aut male se habent, & quæ-
dam æstates, ad alia tempora & lo-
ca, & vietus rationes.

3. 3.

Τὸν γένον διῆς πόλεων τὸν καὶ τὸν τοφύνατο, καὶ ἡλικίαν ποτὲ τῆς φύσεως, καὶ χρόνος, καὶ διάτοις.

morbis intē-
periei : tūm
Curatix, si-
ue Remedii,
cū tempora
sunt Morbo-
rum intēpe-
tiae cōtraria;

IN CONSTANTIBVS. TEMPORI-
BVS, cum tempestiuē, tempestiuā
fiunt, morbi stabiles & boni iudicij
accidunt. Inconstantibus autem,
instabiles & mali iudicij.

CONSTITU-
TIO STATA
TEMPORVM
ANNI in tem-
perie sua,
CAUSA est,
tum genitrix
morborū si-
milium, ac
boni moris;
tūm - Causa
facilis solu-
tionis & boni
iudicij,
MUTATIO
vero & in-
constantia ē
centra.

Ἐν τοῖσι καπισῶν καμψίσιν λύσεσίων
τὰ ὠργῖαι ἀποδίδωσιν, εὐσαρσές καὶ εὐχρι-
νέες εἰναῖς γίνονται. Ἐν δὲ τοῖσιν ἀκρα-
τέστατοι, ἀκράτεστοι καὶ δύσκριτοι.

MUTATIONES TEMPORVM,
maximè pariunt morbos, & in ipsis
temporibus magnæ Mutationes
frigoris aut caloris, & alia pro si-
mili ratione.

MUTATIO-
NES ANNI
TEMPORVM
seu Intem-
peries Ma-
gnæ, & præ-
fertim Calo-
ris aut Fri-
goris, sunt
CAUSAE
morborum
principuz.

Αἱ μεταβολαι τῆς ἀρέσκειας μάλιστα πά-
τεται τοσήματα, καὶ τοιούτων ὠργῶν τοιούτων
γάλαι μελέται εἶαι οὐ πολεῖσθαι οὐδὲ πολεῖσθαι,
καὶ τὸν διῆς καὶ λόγον ἔτεσι.

APHORISMI

MUTATIO-
NES quoque
sue altera-
tiones diur-
ne, Caloris
& frigoris.

C A U S A B
sunt morbo-
rum similiū,
nempe inz-
qualium.

C O N I T Y -
T O SICC A,
temporum
humilitati
collata, causa
est minus in-
Glibbris.

IN TEMPORIBVS, cùm co-
dem die, modo calor, modo fri-
gus sit, Autumnales morbi expe-
& frigoris. 4.3.

Εγ τῆσιν ἀρχησιν ὅτας τῆς αὐτῆς πρέπει
ότε μὴ θάλπος, ὅτε δὲ φύγει θάλπος,
φθίνει παντα τὰ νυσμάτα φεγγοδέκαδες
χειροναέτες.

EX TEMPESTATIBVS ANNIS,
in vniuersum siccitates suot imbri-
bus salubriores, & minus mortife-
ciantes. 15.3.

Τῶν δὲ καταστάσιων τῆς ἐποντοῦ περι-
όλον οἱ αὐχμοὶ σῆματα μεταβολῶν εἰσιν θυ-
ειόπει, καὶ πλεονεκτεσσι.

MORBORVM
species Quo-
vis tempore
grassantes.

Et Primo
MORBI sicc-
itate inmodi-
ca temporū,
excitari soli
ti.

PER SICCITATES (magnas)
febres acutæ fiunt. Quid si annus
magna ex parte talis fuerit, qua-
lem tēporis statū effecerit, tales ut
plurimum morbi expectandi. 7.3.

Εγ τῆσιν αὐχμοῖσι παρεστοὶ ὀξεῖς γέ-
γονται. Καὶ λίγη μὲν ἐπὶ πλέον δὲ τὸ ἔτος
τοιεῖτον ἐστιν, οἷλιν τὰς καταστάσιν ἐποίη-
σιν, οἷς ἐπιπολαὶ καὶ τὰ νυσμάτα πιστοῦ-
τα δεῖ φεγγοδέκαδες.

MORBIS ab
humiditate
nunquam tem-.

PER ASSIDVOS IMBRES, Morbi
fere fiunt, febres longæ, alui pro-
fluvia, putredines, epilepsia, apo-

plexiae. PER SICCITATES vero, porum pre-
Morbi tabifici, ophthalmicæ, arthriti-
creari soliti.
tides, stranguræ, dysenteriæ. 16.3.

Νοσήματα ἃ εἰ μὲν τῷ στον ἐπομβέψαν
ώς τὰ πολλὰ, γίρε ὁ πυρετόι πε μακρὸν καὶ
κοιλίας ρύσεις, καὶ συπεδόνες, καὶ ἐπίλη-
πτοι, καὶ λαθητοι, καὶ κωάλχαις ἢ τοῖ-
σιν αὐχμοῖσι, φλεβαδεσ, ἐφδαλμάσ,
μέφιπτίσ, φραγγείαι, καὶ δυσεντείαι.

AUSTER auditū hebetat, caligi-
nem visui obducit, caput grauat,
corpus pigrum & languidum red-
dit: Cùm itaque hic dominabitur,
talia in morbis ægrōti patiuntur. Si
vero aquilonia fuerit tépestas, tuf-
ses fiunt, faucium asperitates alii
duræ, dysuriæ, horrores, laterum
& pectoris dolores; Cum itaque
hæc dominabitur, talia in morbis
expectanda. 5. 3.

Νότοι βαρύνκοοι, ἀχλυώδεις, καρπιβα-
εικοὶ, νεροὶ διδυποκοὶ, ὀκόται ἔτος δυ-
ναστή, τοιαῦτα εἰ τῷ στον ἀρρωστησι πά-
ρουσιν. Ἡρ ἢ βόρειον ἥ, βοῦχει, εαρνῆτει,
κοιλίαι σκληροὶ, δυσουειαι φεκάδεις,
ἰδιώαι πλευρέαι, τυφέων. ὀκόται ἔτος
διναστή, τοιαῦτα εἰ τῷ στον ἀρρωστησι
περσέχεις χει.

MOTVS A-
RIS SIVE
VENTI, vt
ærem alte-
rando, Cau-
sim Morbi-
ficæ, efficiat,
& MORB.
ab ære his
alterato
progeniti.
Et prælestim
ab anistro &
aquiloni ob-
ti.

MOTVS AĒ-
RIS DIVRNT,
sue Celi sta-
tus à ventis
diversis affe-
cti, tum Cō-
moda, tum
Morbi & in-
commoda :
puta Celi
status Aqui-
lonij ac Au-
strini.

QVOTIDIANÆ AVTEM CON-
STITUTIONES Aquiloniæ qui-
dēm cogunt corpora, firma & agi-
lia, benē colorata, & auditu valen-
tiora reddunt, aluum siccant, ocu-
los mordent, Et si pectus, dolor ali-
quis prius habuerit, magis exaspé-
rant: At Austrinæ dissoluunt cor-
pora & humectant, auditum hebe-
tant, caput grauant, vertiginem
oculis, tarditatem corporibus affe-
runt, aluum humectant. 17. 3.

Αἱ δὲ ρρθ^η πηγέων κρατασσεῖς, αἱ μὲν
βόρειοι τάτε σώματα σωμιστῶσι, καὶ οὐ το-
ρα, καὶ συκίνητα, καὶ ἀγροκα, καὶ συκοώτε-
ρα ποιέοσι, καὶ τὰς κοιλίας ἐνεργίεις, καὶ
τὰ δημητριαὶ δεινοὶ, καὶ τοῖς τοῖς θερμοῖς
ἄγγρυματι προενταρχοῦντας ποιέο-
σι. Αἱ δὲ νότοι διδύμοι τὰ σώματα καὶ
ιχαίνουσι, καὶ βαρυπνοῖς, καὶ καρποσαῖς
ποιέοσι, καὶ ιλίγρις εἰ τοῖς οφθαλμοῖς
αἱ τοῖσι σώμασι δυσκίνητα, καὶ τὰς
κοιλίας ιχαίνουσι.

Aphor. ge-
neralis,
Morbos o-
mnis gene-
ris, omni tē-
pore genera.

MORBI QVIDEM OMNES,
in omnibus temporibus fiunt. Non-
nisi tamen horum in quibusdam
ipsorum magis fiunt & irritantur.

Νοσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν πάσησι τῆσιν ἀρνοῦνται γένεσι μᾶλλον ἢ ἐνταγμῇ ἐνίσις αὐτέων καὶ γένεσι καὶ παρεξιώσει.

ri. Autamē
quasdā spe-
cies magis
in certis tē-
poribus ob-
oriri.

VERE QVIDEM, furores, melancholię, epilepsię, hæmorrhagiae, anginę, grauedines, raucedines, tuſſes, lepræ, impetigines, vitilignes, & pustulæ vlcerosæ plurimæ, tubercula, & articulorum dolores.

Primo
MORBORVM
SPECIES, ve-
re tempeſti-
uo graſſan-
tes, tam huic
cognati, quā
alieni.

20. 3.

Τέ μὲν γένεσι θεραπεία μαρτικὴ καὶ τὰ μι-
κραὶ σχολικὴ, καὶ τὰ διπληποικὴ, καὶ αἱμα-
τος βύσιες, καὶ καύσεις, καὶ κόρυζαι, καὶ
βεγκχει, καὶ βῆχει, καὶ λεπραι, καὶ λειχήσεις,
καὶ ἄρρενες, καὶ οὐρανίσεις ἐλκάστες πλεῖσται,
καὶ φύματα, καὶ αἱδριπηκταὶ.

ÆSTATE VERO, nonnulli horum, & febres continuæ & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quārtanæ, vomitiones item & alii profluvia, ophthalmia, & aurium dolores, oris vlcerationes, genitalium putredines & sudationes. 21. 3.

2.
MORBIAS
TIVI, tam
proprij, quā
alieni.

Τέ δὲ διάρεσθεντα τατίαν, καὶ πυ-
ρετοὶ ξυνεχέσις, καὶ κρῦσι καὶ τειταῖος
πλεῖσται, καὶ τελαρπαι, καὶ ἔμποι, καὶ σιάρ-

A iiii

ΑΡΗΟΡΙΣΜΙ

ἡσαν χρέος αλμάται, καὶ ἀγρού πόνοις, καὶ συμάτων ἐλλασσότες, καὶ συντόνετες αὐδοίσι, καὶ ἴδρωσε.

3.
MORBI AV
TVMNALES
cum conser
vanci, quam
alieni.

AV TVMNO VERO; etiam multi morbi æstivi sunt, & febres quartanæ & erraticæ, lienis tumores, liy-dropses, tabes, stranguriaz, lienteriaz, dysenteriaz, coxæ dolores, anginæ, asthmatæ, voluuli, epilepsiaz, furores, melancholiaz. 22. 3.

Τέ τοῦ φθινοπώρου καὶ θερινοῦ τοῦ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ πεταρτώσι καὶ πλάγητις, καὶ σπλαγχνες, καὶ ὕδρωτις, καὶ φθίσιες, καὶ σπαγγυρεῖαι, διλειτηρεῖαι, καὶ δυσερτεῖαι, καὶ ἴρρεσις, καὶ κυαστήσαι, καὶ ἀσθματα, καὶ εἰλεοι, καὶ δηλητικαῖαι, καὶ τὰ μαστικά, καὶ τὰ μελαγχολικά.

AV T V M N V S tabidis noxijs.

10. 3.

Τὸ φθινόπωρον τῆς φθίνεσι κακον.

Autumnus
veri collatus
insalubrior
est, & Mor-
borum le-
thalium fe-
tus.

ΑΥΤΥΜΝΟ, in vniuersum Morbi acutissimi & exitiosissimi sunt; Ver autem saluberrimum, & minime exitiale. 9. 3.

9 Εὐ φθινοπώρῳ δέ υπερδιαιρεσίαι, οὐδὲ

ΑΡΗ. ВЕ CAVSIS. ο
Σαρανταδέσαι τὸ ἔπιπεν. Ήρ ἡ ὑγεινό-
τατον, καὶ ἡρισα Σαρανταδέσ.

HYEME pleuritides, peripneu-
moniæ, lethargi, grauedines, rau-
cedines, tuffes, pectoris, laterum, &
lumborum dolores, cephalalgiæ,
vertigines, apoplexiæ.

23. 3.

Τῇ ἡ χειμὼν Θ, παδεῖντες, θε-
ριμδυονια, λίθαργοι, κόρυζαι, βρού-
χοι, βῆχες, πίνοι συδέων, καὶ παδεῖσσων,
ιερύοις καρδιοδυγίαι, ίλιγγοι, θεοπλοξίαι.

INTER ANNI PARTES, si hyems
sicca & aquilonia fuerit, ver à v-
tem pluuiosum & australe, necef-
se est febres acutas aestate fieri, &
ophthalmias, & dysenterias, mu-
lieribus præsertim & viris natura
humidioribus.

II. 3.

Περὶ τῆς οἰδηπέων, λιῶ μέν ὁ χειμὼν
εὐχυμηθεῖς καὶ βόρειΘ γένεται, τὸ δὲ ξερ-
ἴπομβεν καὶ νόπον, αἰάλιν τὸ δέρεΘ
πυρετὸς ὀξεῖς καὶ φθελμίας, καὶ δυσεν-
τείας γένεσθ, μάλιστα δὲ τῆσι γυναιξὶ,
καὶ αἰδράσι τῆσιν υγεῖσι πᾶσι φύσιας.

4.
MORBI
HYEMALIS
properiæ ac
familiares.

MORBORVM
SPECIES: etiam
poribus in-
constantibus
& in tempore
tatis obortæ;
ac Primo in
anticheti
hyemis &
veris, con-
tingentes.

Si vero AvSTRALIS HYEMS &
MORBI, in
sottraria an- pluuiosa clemensque fuerit, ver-
tithe si veris autem siccum & aquilonium: Mu-
& hyemis, lieres quibus partus in ver incidit,
excitati.

quamvis occasione abortiunt: Quæ
verò pepererint, imbecillos &
morbosos fœtus edunt, ita ut vel
statim intereant, vel tenues & va-
letudinarij viuant; Alijs autem
Mortalibus, dysenteriæ, & oph-
thalmiæ siccæ fiunt, & senibus ca-
tarrhi, breuij interimentes.

12. 3.

Ην δὲ ρόποτος χειμὼν καὶ ἐπομένει
καὶ μετόποτος γένεται, τὸ δὲ ἔπειρος αὐχμηεύτη
κέρειν, αἱ μὲν γυναικεῖς ἡσίν οἱ τόκοι
περιέχει τὸ οὐρανόν, ἐπειδὴ πάσις προφάσιος ἐπι-
στρέψειν αἱ δὲ αἱ τέκνατιν, οὐκάτια
καὶ γεννήσει τὰ παιδία τίκτυσιν, ὅστε οὐ
παρεγενόμενα ἀπολαυσάται, οὐ λεπτὰ καὶ γεννήσει
ζεῦν ἔοντα. Τοῖσι δὲ διγοισανδυσιν περιπετείαι,
καὶ ὁφθαλμίαι ἐπειδὴ γίνονται. τοῖσι δὲ
κρεοβυτερίαις κρτάρροι σωστόμως ἀ-
πολαύσεται.

Quum aestas fit similis veri,
sudores in febribus, multi, sunt ex-
pectandi.

6. 3.

Οὐκοτας θέρος οὐ γένεται θερόμορος, οὐδέ πάτης
ἐπει περιτοῖσι πολλές αρρενείδες
καὶ θηλεῖς.

SI VERO ΑΣΤΑΣ aquilonia &
sicca fuerit, Autumnus autem plu-
uiosus & australis, dolores capitis
hyemē fiunt & tussis & raucedines,
& grauedines, nonnullis vero tabes.

Tertiō,
MORBI, in
antithesi a-
statis & au-
tumni exo-
tici soliti.

13.3.

Ηδέ τὸ θέρος αὐχμηρέστη καὶ βόρεον γένεται,
τὸ δὲ φθινόπωρον ἐπομέστη καὶ γόνεται, κα-
θηδηδηγίαις οὐδέποτε οὐτε τηριαῖαι καὶ
βῆτες, καὶ βερβέραι, καὶ κόρυζαι, εὐριστοὶ δὲ καὶ
φθιναῖτες.

SI VERO ΑΥΤΥΜΝΟΣ aquilonius
& siccus fuerit; natura humidis &
mulieribus cōfert. Aliis autem oph-
thalmis & siccis & febribus fiunt partim
acutæ, partim longæ, grauedines
diuturnæ, quibusdam melancholizæ.

Quartο.
MORBI, in
alii antithe-
si Αστatis &
Autumni
procreati.

14.3.

Ηδέ βόρεον ἡ καὶ αὖσθετος, ποῖσι μὲν
ἀγροῖσιν ἔσσαι τὰς φύσιας καὶ ποῖσι γυμνα-
ζει ξύμφορον. Τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὄρτυλ-
μίαι ἔσσαι τὰς ξυρεῖται, καὶ πυρετοὶ ἔξισι καὶ
γέροισι, εὐριστοὶ δὲ καὶ μελαγχολίαι.

A P H O R I S M I
N O N N V L L I

Die causis quibusdam morbi-
ficis, externè quoque cor-
pori occurantibus.

*Et praesertim Calore, & Frigore nimis
alterantibus, velut Aque corpori
perfusa, ac Medicamentis edentibus.*

MORBI
NONNULI,
sc SYMPTO-
MATA, A
Causis exter-
nis Calidio-
ribus inusta.

CALIDVM, frequentiore vsu,
hæc affert incommoda; car-
nium effæminationem, neuorum
incontinentiam, mentis torporem,
sanguinis profusiones, animi deli-
quia, ad quæ quidem mors. 16. 5.

*Τὸ δέρμαν βλάπτει ταῦτα πῆσι πλεο-
νάντις χρεοφύσοισι· οὐδὲν δὲ θίλασσιν,
νέφεν ἀκρέπεται, γράμμις γαρκασσιν, αἱ-
μορραγίας, λεπτομύιας. ταῦτα οἵστια γε-
τος.*

E cōtra Ca-
lefacientia
moderatè,
seu calori
nostro ana-
lega: Piz-

CALIDVM suppurationem fa-
ciens (non tamen in omni vlcere)
maximum securitatis est indicium,
cutem mollit, extenuat, dolorem

lenit rigores, conuulsiones, tetanos
mitigat, capitis grauitatem soluit,
ossibus fractis plurimum prodest,
maxime denudatis, & his multo
magis qui in capite vlcera habent,
hisque etiam que moriuntur aut
vlerantur à frigore, herpetibus
denique exedentibus, sedi, puden-
do, vtero, vescicæ. His omnibus Ca-
lidum amicum & decretorium:
Frigidum inimicum & perimens.

Præsidia
sunt, Mor-
borum mul-
torum &
symptoma-
tam Curati-
ua.

22. 5.

Tò θερμὸν ἐκπυπκὸν, ὃν ἐπὶ παντὶ^ν
ἔλκει, μέγιστον συμβοῖν εἰς ἀσφαργεῖσα,
δέσμα μελάνει, ἴρραινει, αἰώδειον
βρύσαιν, απαροῦν, πετάσων παριγέρη-
κόν· τινὲς ἐν τῷ κιφδῷ καριβασίαι λίγ-
πλεῖστοι καὶ διαφέρει ὀστέων κατάβριστοι μά-
λισται τοῖσιν ἐψιλομέροισι· τυπέων· ἐ^ν
μάλισται τοῖσιν ἐν κιφδῷ. ἔλκει ἔχεσσι^ν
καὶ κόστον τὸν τύπον. Οὐ τινος οὐδὲ ἔλκει^ν· καὶ
σφηττιν ἐπιομβοισιν, ἐδρῆ, αἰδοίφ, ὑστ-
ρη, κύτη, τυπέων τὸ θερμὸν φίλον καὶ
κεῖται, τὸ δὲ ψυχὴν πολέμων καὶ κλεῖται.

FRIGIDVM VERO conuulsiones,
tetanos, nigrores, & rigores febri-
les efficit.

17. 15.

Morsinon-
nelli & Sym-
ptomata:
Ab immo-
dicè Refri-
gerantibus
orta,

Τὸ δὲ θυγόριος ασθενής, πενάντος, πε-
λαρχίας, καὶ ρίγης πυρετώδεια.

FRIGIDVM, ulceribus mor-
dax, cutem obdurat; dolorem in-
supputabilem facit, nigrores, rigo-
res febriles, conuulsiones, & di-
stensiones.

20. 5.

Ἐλκεσι τὸ μὲν θυγόριον δακρύωδες, δηρ-
μα τειστικόν τε, οὐδείς τοι αἰεκπίπτειν
πούλει, μελαρχίας, ρίγης πυρετώδεια,
ασθενής, καὶ τιτάντος.

Quæ partes
ab immodi-
cè frigidis,
magis offen-
dantur.

FRIGIDA, velut nix & glacies,
pectoris inimica, tusses mouent, san-
guinis fluxiones & destillationes.

24. 5.

Τὰ θυγόρια, οἷον χιλὸν, κρύσταλλον, τὸ
εἴδει πολεμία, θυγόριον κατηπέρα, αἴμαρ-
ρεια, καταρρόσεις, τὸ πάντα απολέμειν.

Quæ partes
Calore mo-
derato ma-
xime recie-
dantur.

FRIGIDUM inimicum ossibus,
denti bus, nervis, cerebro, spinali
medullæ; Calidum vero amicum.

18. 5.

Τὸ θυγόριον πλειστονόσεβτον, τὸ δὲ
σι, νέφεσι, θυγόρια, νέφησι μνελαρχία
διαφυταί τε είναι μετατρέπειν.

APHORISMUS

DE CATERIS

MORBORVM CAUSIS,

enidentibus, seu Rebus non natura-
libus immoderatis, scilicet
Cibo & Potu &c.

NON satietas, non fames, nec
aliud quicquam, quod natu-
ræ modum excedit, bonum.

2. 4.

Primo;
Cibi ac poti-
tus nimia
copia vel
panctas,
MORBORVM
CAUSAE.

Οὐ πλούτος, οὐ λιμός, οὐδὲ άγρος οὐδὲν
άγαδον, οὐ πάντα μάλλον τῆς φύσεως.

Vbi præter naturam ingestus est
copiosior cibus, hic morbum facit;
indicat autem sanatio.

17. 2.

Οὐκέτι περὶ φύσιν πλείων οὐδέλ-
λον, τινὲς γένονται ποιέειν μηλοῖς οὐδὲ θησαύροις.

Somnus & vigilia, utrique mo-
dum excedentia; morbus.

2. Somnus
& vigilia
71. 7. immodera-
tiz, Morbo-

Υπόθετος, άγρος οὐδὲν, άμφοτες μάλλον
τῆς φύσεως γένονται, τινος.

1.
MORTIS COR-
PORIS IM-
MOTUS VS.
Qui nempe
defatigat. fit
MORBI CAV-
SA nisi quie-
te leuatur.
In omni Motu corporis, cùm fa-
tigari cœperit, quies statim lassitu-
dinem leuat, (sen quiescendum).

48. 2.

Εν ταῖς καρκίνοις τὸ σώματος, ὁ κόπος
ερχονται πονεῖται, τὸ σταραπτίσεν δέδει,
ἀκοποί.

Intempesti-
uas quoque,
tempore fa-
moris etiam
MORBI CAV-
SA.

Vbi fames, laborandum non est.
16. 2.

Οκκλημὸς, εἰ δεῖ πονέσαι.

4.
EXCAVATIO
seu vacuatio
excremento-
rum, præser-
tim per al-
ium, in qui-
bus bene fit,
SANCTATIS
EST CAVSA.

Ε contra
RETENTIO,
panca νὲ ex-
cretio, εἰ τ
MORBI CAV-
SA,

Quibus aluus est humida, si qui-
dem iuuenes sint, melius degunt,
quam quibus est sicca: At in sene-
cute deterius degunt; senescenti-
bus enim vt plurimum resicca-
tur.

53. 2.

Οκόσι τὰς κοιλίας ἵχασθησι, νέοι
μὴν ἔτεις, βέλτον ἀπαγέλλουσι τὰ
τὰς ἔνεγκες ἔχόται. Εἰ δὲ τὸ γῆ-
γε, χοῖροι ἀπαλλάσσει. Ξηραίστη-
ται γὰρ ἡς ὅτε τὸ πλεύ τοῖσι ἀπογι-
έργεισι.

•Plurimum

Plurimum ac repente vacuare, replete, calfacere, refrigerare, aut alio modo corpus mouere, periculosum; Omne siquidem nimium, naturæ est inimicum; sed quod paulatim fit, tutum est, præsertim cum ab altero ad alterum fit transitus.

Sic & VACUATIO horum copiosior & repentina, pariter MORBIFICA: Nec non & REPLETIO nimia alimento, ita dêmque AFFECTUARIA magna & subitanea, præfertimq; caloris & frigoris naturæ grauius atque molesta,

Tò κτὶ πολὺ καὶ ξεπόντις κεροῦ, οὐ πλεω̄, οὐ θερμαίνειν, οὐ ψύχειν, οὐ δημιεῖσθαι τὸ σῶμα κινεῖν, σφῆματα. Καὶ γέ πάντα τὸ πολὺ τὴν φύσιν πολέμουρ. Τὸ γὰρ δηλιγεῖν, δισφῆμεσ, καὶ δημιεῖσθαι περιέργου ἐφ' ἐπειρί μεταβούντι.

Si metus & tristitia longo tempore perseverent, melancholiam progenerant.

23. 6.

Ηγ φόερος καὶ δυσδύμην πολὺς χρόνος διαπλέγη, μελαγχολικὸς τὸ τοιὲν τον.

Porrò de causis morborum internis, (nempe contentiis in corpore humorum viis) nihil statutum in Aphorismis, nisi dum taxat De præcipuis eorum generibus, scilicet repletiōe & inanitione generali.

Aph. 21. 2.

B

PASSIONES item ANIMI immoderatae, sūt MORBORVM CATASTAE, v. g. Metus & tristitia Causæ Melancholiz

APHORISM.
DE ÆTATIBVS,
ÆRVM QVE MORBIS VA-
RIIS subiuncti.

IN censu Causarum morborum, leuidentium agitur de ÆTATIBVS seu vitæ variis temporibus, id eo quod, etsi, nec per se & immediatæ sint MORBORVM CAVSÆ; horum tamen OCCASIONES censcantur, quod earum decursu, Corporis partium & humorum Cræs naturalis varia contingat mutatio; Tam à Causa interna, nempe Caloris natiui energia, quæ temperiem viuentis calidam humidam ab ortu ad senium continenter immutat; Quam ab externa, scilicet Victus ratione ferè diuersa & peculiari, per Ætates; quibus de causis inducta temperamenti alteratio, Causa demum est proxima; certi morbi, in quavis ætate sobolescant.

Secundum aetates verò, Hęc accidunt PARVIS ET NUPER NATIS, oris ulcera, vomitiones, tusses, vigilie, pauores, umbilici inflammations, aurium humiditates. 24.3.

MORI.
SYMPTOMA.
TA infantis
cenelle,

Ἐν ᾧ τῇσιν ἡλικίᾳ τοιάδε συμβάνεται τοῖσι μέθι συμφοῖσι καὶ γεογροῖσι παιδίοισιν ἀρθραι, ἔμετοι, βῖηχει, ἀγευπτίαι, φόβοι, ὀμφάγει φλεγμοναι, ἀπων ὑγρότητες.

DENTITIONIS TEMPVS ATTINGENTIBVS gingivarum pruritus, febres, conuulsiones, alui profluvia, & maximè, cùm caninos edunt dentes, & præsertim pueris crassissimis, & aluum duram habentibus. 25.3.

MORI &
SYMPTOMA.
TA infantes
cirea denti-
tionem infe-
stantia,

Πρέσ τῷ ὀδοντοφυτῆ τρεπούμενοι, ἔλων ἴδεξιοι, πυρετοὶ, απασμοὶ, διάρροαι, καὶ μάλιστα ὅταν αὐτάρωι τὰς κακόδοτρις, καὶ τοῖσι παχυτάποισι τῷ παιδιῳ, καὶ τοῖσι σκληρέσι ταῖς κοιλίαις ἔχεσι.

GRANDIVSCVLIS VERO PACTIS, tonsillarum inflammations, vertebræ in occipitio introrsum luxationes, asthmata, calculi, lumbrici ro-

Pueritiae
MORI &
SYMPTOMA.
TA.

tundi, ascarides, verrucæ pensiles, satyriasmī, stranguriæ, strumæ, & alia tuberculæ, præcipue vero antedicta. 26. 3.

Πρεσβυτέροις ἢ γηραιόισι παέιδια, απογόνοις τὸ κτί τὸ ινίον οἰσται, ἀδυτα, λιθιάται, ἀλυρδες-σρογύλαι, ἀκαρίδες, ἀκροχορδόνες, ουπειασμοί, σραγγείαι, χρεάδες, καὶ τὸ διγόνοματα, μάλιστα ἢ τὰ περιηρημένα.

MORBI ET
SYMPTOMA-
TA Pube-
rum.

GRANDIORIBVS AVTEM AD-
HYC, ET AD PUBERTATEM ACCE-
DENTIBVS, plurimi ex his, vt febres
diuturnæ magis, & ex naribus san-
guinis fluxiones. 27. 3.

Τοῖοι ἢ επεισθυτέροις, καὶ περι-
τιὸν ἕβλω περισάγονται, ταπεινοὶ τε τὰ πολ-
λὰ καὶ πυρετοὶ χρόνοι μᾶλλον, καὶ εἰ πρ-
τῶν αἷμα Θρύστες.

Pronosticū
Criticum,
termini &
solutionis
Morborum
diuturnorū
Pueris eb-
tingentium
videlicet: A-

PVERIS AVTEM, plurimi Mor-
bi iudicantur: Alij in quadraginta
diebus, alijs in septem mensibus,
quidam in annis septem: nonnul-
li vero ipsis ad pubertatem pro-
gressis. Qui vero pueris permanse-

rint, neque circa pubertatem so-
luti fuerint, aut foeminis circa
mensium eruptionem, in ueteras ce-
re confuerunt.

28. 3.

Tà ḡ πλεῖστη τοῖσι παιδίοισι πάθεια
χρίνει, τὰ μὲν ἐν παραγγίκοντα οὐ μέρησι,
τὰ δὲ ἐν εἰδήσιαι, τὰ δὲ ἐν εἰδήσεσι, autem ipso
τὰ δὲ περὶ τὴν ἡβὴν οὐδείς οὐσίαν.

δ' αὖτα μακενηρά τοῖσι παιδίοισι πάθεια, καὶ
μὴ ἀπολυτῆρι οὐδὲ τὸ οὐδόκειν, οὐ τῆσι θά-
λασσας οὐδὲ τὰς οὐδὲ γεταμινιαν πρέσσας,
χεορίζειν εἰσάσθεν.

A DOLESCENTIBVS, sanguinis Morbi et
sputationes, tabes, febres acutæ, epi- SYMPTOMA-
lepsia, aliisque morbi; sed præcipue t, adoles-
centium. antedicti.

29. 3.

Τοῖσι τὸν νεινίσκοντα, αἷματος κλί-
σιες, φθίσιες, πυρετοὶ ἐξέεις, ὀπληψίαι,
καὶ τὸν αρρώστιατα, μελισταὶ τὰ φεγ-
γνηθέα.

VLTRA HANC AETATEM PROVE-
CTIS, asthmata, pleuritides, peri-
neumonia, lethargi, phrenitides, fe-
bres ardentes, diuturna aluiprofluua

horum, die
quadragesimæ
mo, quorun-
dam anno
septimo,
Nonnullorū
pubertatis
tempore &
se vel is,
circumueniā
eruptionem.

Certorum

senio.

Iuvanum
morbi & in-
commoda
præcipua.

B iij

choleræ, dysenteriæ, lienteriæ, haemorrhoides. 30.3.

Toīci: δὲ θεραπεία τούτων ἀλικίλια ταύτων
άδματα, κλιείπιδες, θειανδρονίαι,
λιθαργεῖ, φρενίπιδες, καῦσι, διάρροιαι
χρόνιαι, χολέραι, δυσεπιτείαι, λειεργεῖαι,
αιμοφόιδες.

MORBI AC
SYMPTOMA-
TA. *Senibus*
magis fami-
liaria.

SENIUS, spirandi difficultates,
& distillationes cum tussi, strangu-
riæ, dysuriæ, articulorum dolores,
nephritides, vertigines, apoplexiæ,
cachexiæ, pruritus totius corporis,
vigiliæ, alui, oculorum & narium
humiditates, visus hebetudines,
glaucomata, auditus graues. 31.3.

Toīci: οὐ φρεσθύτησι διάστοσαι, κρα-
τάρροι βιοχύδεις, φραγγείαι, δυσείαι,
ερθρωτέροι, νεφείπιδες, ιλιγγοι, ἀποκλη-
ξίαι, κακεῖαι, ξυνοιοὶ τοῦ σώματος ἔλα.,
ἀγενητίαι, κοιλίης καὶ ἀφρού μῆρη ἢ πρ-
νῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπαι, γλαυκώσιες
βαρυποταῖαι.

ALUUS HY-
MIDA in ju-
nientute, se-
nescentibus
in siccum
mutari soli-
ta, & è con-
tra.

Quibus in iuuentute aluus est hu-
mida, his in senectute exsiccatur;
Quibus verò in iuuentute aluus
est sicca, his senescentibus hume-
tatur. 20.2.

Ο κοστοσιν νέοισιν ἔστι, αἱ κοιλίαι ὑ- Ob mutatio-
γεῖαι οἵσι, τα πέοισιν λαγηφόσιασιν ξη- nem temper-
εγίνονται. Οκόσισιν ἔνοισιν ἔστιν, amenti per-
αἱ κοιλίαι ξηρά εἰσι, τα πέοισι φρε-
ατοπίσιοι καρομφόισι οὐκέπινοι. xataes.

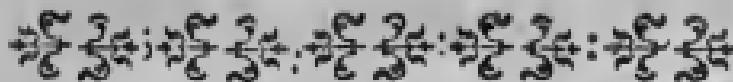
Magnitudo corporis, iuuentuti quidem, est liberalis ac speciosa, se-
nectuti vero inutilis & deterior paruitate.

CORPORIS
FORMA iu-
uentuti de-
cora, est Ma-
gnitudo pe-
nnes Altitudi-
nem.

54. 2.

Μεγέθειν ἔνοιματος, εὐρεάτη μηδέν οὐδ-
έπειον οὐδὲ οὐδέτερον εγγεγένετον ἔνοιμον, οὐδὲ οὐδέτερον.

Quæ sene-
anti gravis-
& molesta,
Quia curui-
tati est obe-
noxia.

METHODI APHORISMORVM DIPPOSITIVÆ,

SECTIO SECUNDA.

Complectens Aphorismos, ad
Simioticen spectantes,

*Siue de signis insalubribus sententias,
tum Diagnosticas, tum Prognosticas.*

P R A E F A T I O.

POLLINIS vatem Cal-
chantem, Homerus ea-
rerum notitia insignem,
atque spectandum præ-
dicat, ἐς ἡδη τὰ τέρπα, τὰ τέ-
ρπα μέντος τέρπα. Cuius pro-
pterea oraculis & consilio, Græci
tam in arcanis Deum euoluendis,
quam in urgentium malorum cau-
sis abditis exquirendis, plerumque
rege-

Iliados α.

regebantur. VERVM simili arte,
haud minori iure præditum, diu
Apollinis artis sacerdotem Medi-
cum esse decet; cuius præsidio, in
dispositione Mortalium incolu-
m, nec non ægra & imbecilli latentes
& occultas Affectuum internorū
ideas scrutari, dubios euentus va-
ticinio assequi, & prægressa, reduci
memoria, menti subijcere valeat.
Quæ diuinandi vis & solertia non
modo Medenti valde honorifica,
dum videtur, numinis instar, ea co-
gnoscere, quæ à sensibus sunt re-
mota, aut multo post futura, antea
præuidere: sed & magnopere vti-
lia ad morbos, vel diligenti cautio-
ne auertendos, vel cura exquisita
remouendos. Medendi etenim
principium, est morbi cognitio.
Hæc porrò Scrutatrix pars Me-
dicinæ *συμετρικὴ* dicta, eo quod

Galen. 2.
Methodi
cap. 7.

certis signis notisque sensibilibus
ad Affectuum intmorum percep-
tionem, artificiosa conjectura
progrediatur, duas partes insignes
est sortita, *σταχνωτικὴ*, & *εργωτι-
κὴ*, (*αιφυρικὴ*) enim, seu præteri-
torum commemoratione, quia his

solummodo usum præstat, com-
 modè sub istis, sine ullo doctrine
 dispendio, comprehenditur. DIA-
 GNOSTICE, est perspicax medici-
 vis & facultas, qua dispositiones
 præsentes corporis, umis recessibus
 absconditas, certis indicijs, tanquam
 perspicilijs, disquirit & intuētur.
 PROGNOSTICE vero, subtilis ille
 animi prospectus, & prævisio: Quæ
 Mutationes in morbis obtingen-
 tes dubiosque euentus, oraculo-
 rum iūstar, prædixiñat, humanae è-
 quidem pars illa prudentiæ, que
 cum in omnibus actionibus diri-
 gendis, tanquam lumen naturale
 Deo concessum, soleat effulgere,
 non in eligendis modo ad finem
 conuenientibus medijs, sed in præ-
 uidendis rerum euentibus insigni-
 ter; In prognosi autem medica
 xviæ eluceat. Quæ instruētus
 Medicus, non secus ac Imperator
 hostium insidias; hauta æquori se
 committens futuras tempestates;
 agricultæ varijs aëris mutationes
 cognitione student assequi, ut tan-
 dem victoriam, portum, & frugum
 vbertatem adipisci valeant: Sæc-
 torum collationem

Medicus, ~~æ~~gros beneficio, futuros in morbis éuentus presentiens, quæ deinde ab arte perfici queant salutis restituendæ gratia internoscat, & Medendi ~~in~~ ~~que~~ in quo precipua Medicinæ vis effulget, inde melius capeat. Quæ vero sperari ab arte non possint nusquam aggrediatur, & presidia quæ multis fueré saluti, haud temerè infamanda, prospiciat. Ex quo maximum sibi decus & honorem apud omnes, confidentiam & obsequium apud ægros, ad omnia quæ imperat exequenda comparabit. Porro hanc partem plerisque Aphorismis satis fusè complexus est Hippocrates. Diagnoscen vero perstrictæ.

APHORISMI

PRIMO DE DIAGNOSI,

SEV SIGNIS DIAGNOSTICIS

Affectionum præter naturam
generatim;

NUMERO PAVCI,

II QVE DVNTAXAT,

De Signis Partis Affectar, seu
Sedis Morbi, in genere.

QUA parte corporis ineft Ca-
lor aut frigus, ibi morbus.

39.4.

*Kaiōne ſēri tē oīuatos Stepmēr n̄ Ju-
geū, & tāūda n̄ vēσθ.*

Dolores laterum & pectoris, cæ-
terarumque partium, an multum
differant perquirendum. 5.6.

*Tōv ὁδωτὸν καὶ τὸ μέρη, καὶ τὸ
τεῖτον, καὶ τὸ τοῖτον μέρη, τὸ μέρη
εὐθεῖα, καὶ ταμαγνητον.*

Sed & si quæ pars ante morbum doluerit, h̄ic morbus firmatur.

A Dolore,
etiam præ-
gresso.

33. 4.

Αἴτιος οὐχὶ πεπονικός οὐδὲ πε-
ρισσός, εἰταῦτα σκείζειν νέκος.

Qua parte corporis sudor est, ibi
morbus esse significat. 38. 4.

Tertiò, Ab
Excretis, &c
speciatim
A SYDCRE.

Καὶ ὅκου ἔκειται σύριπτος ἵδρως, ἀγωνί-
σα φέρεται πλευροῦ.

Quartò, Ab
Egestionibus
& lotio.

Aphor. 79.
&c 66. sect. 7.

Signa partium affectarum, in specie,
infra nonnulla traduntur, in Affectibus
partium.

Signa porrè causarum Morbificarum
& specierum Morbi, vniuersalia, non at-
tigit Hippocrates in Aphorismis. Hac au-
tem ex iisdem fontibus, ac sedes morbi de-
promuptur.

C iii.

ΕΠΕΡΗΦΑΝΙΑ ΗΓΕΤΟΥ ΑΦΟΡΙΣΜΑΤΩΝ
 APHORISM
 DE PROGNOSI,
 SEV PROGNOSTICA SENTENTIA.

Prognosticum Morbi venturi.

LAssitudines spontanæ, morbos prænuntiant. 5. i.

Kόποι αυτοματοι φρέσκας νέοις.

DE SIGNIS PROGNOSTICIS
 MORBORVM.

Et primo de Signis Criticis, in Morbis acutis; ac præsertim Febribus.

ACuti morbi in quatuordecim diebus iudicantur, 23.1.

Τὸ οὔτε αὐτὸν πεπομένων κρίνεται οἰτε πεπομένης οὐ μέρη.

Tertiæ febris exquisita, septenis ad summum circuitibus iudicatur.

59. 4.

Γεντιαὶ οὐ ακριβὴς εἰσὶ οὐδὲ μεταβολὴ, τὸ μακροτάτου.

Septimanæ primæ, Quartus est
index; Octauus sequentis hebdo-
mæde est principium; Undecimus
quoque est contemplabilis., ipse
enim secundæ septimanæ quartus
est: Rursus vero Decimus septi-
mus spectandus est, is enim à quar-
to decimo, quartus est, & ab un-
decimo septimus. C. 24. 2.

DIES CRITI-
CI in quibus
contingit
Crisis et
INDICES, in
quibus fu-
tura prævi-
detur, Præci-
pui statuum.
INC.

Ταῦ έπειδὴ οὐ πετάρτη ἐπίμιλος Θ. έπειρις
εἰς διδυμάδος οὐ εἰδόντη φέρει. Θεωρητὴ δὲ οὐ εγ-
κεκάθη. αὕτη γάρ δέ τε πετάρτη τῆς έπειρης εἰς
δομάδος Θ. Θεωρητὴ δὲ πάλιν οὐ επεικε-
κεκάθη. αὕτη γάρ δέ τε πετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς
πελοπερσικωδεκάτης, εἰς δέ μη. δὲ ἀπὸ τῆς
εὐθεικής.

Quibus die septimo crisis futura est, his yrina quarto die, nubeculam habet rubram, & cætera proportione.

1. $\sin 30^\circ = \frac{1}{2}$ (since $\sin 30^\circ = \frac{1}{2}$).

Οὐασσιαν ἐσθιαῖς κρίνεται, ταπεινοῖς
εἰν τοῖς θεοῖς εἰσι τὸν θεόν τὴν πεντάρτην
εργαστηρίῳ, καὶ τὸν δῆμον καὶ λαόν.

Quibus crisiis instat, nox quæ accessione
mem præcedit, grauis; Quæ Crisiis insta-
tis, est nox præcedens, leuior fere solet
exister. 13. 2. grauior.

C iii

Οκόσιοι χρίσιε γίνεται, τεττάρισιν οι
γυναικεῖοι δύσφοροι, οι πάντες παρεξυπάρετοι
οι δύσφοροι διφερότερη οὐσία δημιουργού.

RIGOR, si tide
critico die
ortus, crisis
in febre acu-
ta antefigna-
mus.

Si febre ardente laboranti, ri-
gor superueniat, solutio fit.

58. 4.

Τοπειρίας οὐχι μάλιστα μάλιστα γίγνεται
λύσις γίνεται.

Eodem spectat 46. 4.

RIGOR, si
periodicus, in
febribus in-
termittenti-
bus quotidie
repetens, to-
talis est nun-
tius solutio-
nis paroxys-
mi.

Quibus in febribus, quotidie ri-
gores repetunt, eodem febres sol-
uuntur.

63. 4.

Οκόσιοι εἰς τοῖσι πυρετοῖσι καθη-
μένιοι γίγνεται, καθ' ομέρους οι πυ-
ρετοὶ λύσονται.

SIGNA dys-
crisis in ge-
nere.

Primo,
Sumptum à
Type statu
febris.

Quibus paroxysmi sunt, qua-
cumque hora febris dimiserit, ea-
dem si postero die repetat, iudica-
tu difficilis est.

30. 4.

Οκόσιοι παρεξυπόνοι γίνονται, οὐχ
άρτησις ἀφῆσθαι πυρετός, εἰς τὸν αὔριον πάλι
αὐτὴν ἄρτησις οὐκ λέγεται, δύσκειται.

Secundo,
A Rigore
sesto die
contingente.

Quibus in febribus, sexto die ri-
gores sunt, crisis est difficilis.

29. 4.

Οὐκούσιν ἐπὶ τίσι πυρετοῖσιν ἀντα-
στῆσαι φύγα γένεται, δύσκεται.

In constantibus temporēbus, cūm tem-
pestiūē tempesiua redduntur, Morbi sta-
biles & boni iudicij accident: inconstanti-
bus autem instabiles, & mali iudicij.

Tertiū,
A Tempore
constitutio-
ne statu ac
tempesiua,
vel instabili.

8. 3.

Quæ relinquuntur in morbis à
Crisi, Recidiuas facere consue-
runt. 12. 2.

CRISIS IMPERFECTA,
ex qua reli-
quia, seu
materia su-
perstes signū
est & CAVSA
Recidiuze.

Ταῦτα ταχιμαρούμενα ἐπὶ τῆς η-
μένης μηχανῆς, προσφέτε ποιέεται τούτη.

Febricitantem, nisi diebus impa-
bus febris reliquerit, solet reuerti.

61. 4.

CRISIS QUAE
que seu fe-
bris solutio-
non contin-
gens die cri-
tica, est CAV-
SA recidiuze.

Τριγένειον μὲν ἐπὶ σεισθησιν ἡμέρ-
οιν ἀρχῆς πυρετοῖς, παραπομάζειν εἰσ-
τεν.

Cum Aestas sit similis Veri, sudores in
febribus, multi sunt expectandi. 6. 3.

CRISIS PER-
SUDOREM: sic
ut plurimū
teperenti æsta-
te.

Sudores febricitantibus boni,
qui manare cœperint die tertio,
quinto, septimo, nono, undecimo,
decimoquarto, decimo-septimo,

SUDOR CRIS-
TICUS ET
LAUDABILIS
est, Qui die-
bus decretos

morbus con-
tingit, hic
recensit.

vigesimoprimo, vigesimosepti-
mo, trigesimoprimo & trigesimo-
quarto. Hi enim sudores morbos
iudicant; **Q**ui secus euherint, la-
borem, morbi longitudinem, &
recidivas significant. 36.4.

Iδρῶτες πυρετῶν οὐ μέλει τοι,
αγάθοι τεττάοι, καὶ πυράσσοι, καὶ ἐβδο-
μάδοι, καὶ ἑτατάοι, καὶ ἑπτατάοι, καὶ
πεντατεκατάταοι. καὶ ἀπαγγειλα-
ταῖοι, καὶ μῆ καὶ εἰκοσῆ, καὶ ἐξόμη καὶ εἰκο-
σῆ, καὶ τετακοσῆ φερταῖ, καὶ τετακοσῆ τε-
τακτη. Οὗτοι γένοι οἱ ιδρῶτες νόσοις κρίνε-
ται· οἱ δὲ μὴ ταῦτα γινέμενοι, πόνον συμαι-
νοσι, καὶ μῆκος νόσου, καὶ ταπετομούσι.

Sudores in diebus criticis facti
Exceptio su-
perioris a-
phorismi.
Et S I G N A
dyscripsię per
sudorem.
vehementes & celeres periculosi,
& qui ex fronte, velut guttae & a-
quæ scaturientes expulsi, & frigidi
valde atque multi; necesse est enim
hunc sudorem prodire cum vi, lä-
boris excessu, & expressione diu-
turna. 36.5.

Iδρῶτες οὐ πῦροι κρίνεταιν τοι μέλει τοι γι-
νόμενοι τρόποι καὶ ταχεῖς, θητικίδιαι
οἱ αθέμιτοι οὐ τοῦ ματόπιτος, ἀλλαρά-
λαγμοῖ καὶ φρενοῖ. καὶ ψυχοῖ σφύρα καὶ

πολλοῖς ἀράκην καὶ τὸν πιστόν οἰδητὸν περιέχεις καὶ βίσις, καὶ πίνεται τοῦτο, καὶ εὐθὺς οὐ πολυκροτεῖ.

A sudore, horror, non bonum.

5. 7.

Signum quoque
Crisis per
sudorem, il-
laudabilis.

Ἐπὶ οἰδητῷ φέμην, εἰ κακόν.

Primum,
Est horror
consequens.

Febricitanti sudor superueniens, febre
non deficiente, malum, &c. 56. 4.

Quibus elata hypochondria
murmurant, lumborum dolore
superueniente, his alui humectan-
tur, nisi inferne flatus erumpant,
aut vrinæ copia profluat, atque
hæc in febribus. 73. 4.

Secondum,
derauum etiā
est febris non
deficiente.

Signum
crisis futuræ
per alii
fluorem, est
hypochon-
driacum mur-
mur & lum-
borum de-
lor.

Οὐ κόσσοισιν ταῦτα χρήσια μετέπειτα διαβογή.
Σοφίζονται, οὐσφύεται διγλύκατος ὄπιγμονται,
αὐτοὶ κοιλίαι τετέροισι καθαυγαστοί. Λιμ-
ψὶ φῦσαι καταρράκτησι, ή ἔρε πληθθεὶ^{το}
επίλθηται πυρετοῖσι διπλῶται.

In profluuiis alui, mutationes ex-
crementorum iuuant, nisi ad praua
mutatione fiat. 14. 2.

Signum eri-
sis laudabi-
lis, per alii
fluxum, est
humorum,
excretorum
varietas.

Ἐπὶ τοῖς τοῦτοις κοιλίαις φύσεσιν, αὐτοὶ μετα-
βολαὶ τοῦ διαχειριμάτων ὀφελέσεσιν, λιμψὶς τὰ πυρετοῖς μεταβάλλεται.

CRISIS PER
VRINA AE
FLVOREM
soluit mor-
bos abscess-
um in arti-
culis fau-
tos.

CRISIS PER
H A E M O A.
R H A G I A M
morbis quo-
que cito sol-
wendis ap-
tissima.

S I C H V M
C O C T I O N I S
materiæ
morbificæ
est Mutatio
vrinæ Cras-
sæ in tenui-
tæ.

Quibus spes est, ad articulos, ab-
scessum futurum, abscessu liberat
vrina multa, crassa & alba reddita,
qualis in febribus laboriosis, quar-
to die quibusdam exire incipit.

Quod si ex naribus etiam sanguis
profluxerit, breui admodum solu-
tio fit.

74. 4.

Οκόσιοιν ἐλπίς εἰς τὰ αἴθρα αρίστης,
ρύεται τῆς θαύματος θέρην πολὺ, καὶ πα-
χὺ, καὶ λιπαρὸν γερόμενον, οἷον ἐξ τοῖς κα-
πνίοις πυρεποῖηται παρτάσιοιν αἴχται
ἐνίοισι γίνεται. Ήν τοῦ καὶ εἰς τὴν ρύεται
μορφαγνήσην, καὶ πᾶν ταχὺ λύεται.

Quibus febricitantibus vrinæ
sunt crassæ, grumosæ, paucæ, Mul-
titudo tenuium, ab his superueniēs,
iuvat. Maximè vero tales reddun-
tur, quibus statim ab initio, aut
paulo post sedimentum inest.

69. 4.

Οκόσιοιν θέρηται παχέα, θρομβώδηα,
ελίγα, ἐκ απυρεποιητοῖς, πληθεῖς θεπλωτοῖς
ἐκ τυτέων λεπίδων, αφελέστερα μάλιστα
τὰ τοιαῦτα φέρεται οἶσιν τέλος αἴχτης οὐδείς
παχέων θαύμασιν οὔτε.

Quibus diuulſæ ſunt vrinæ, hiſ
ſit vehemens in corpore turbatio.

33.7*

Si GNTM
perturbatio-
nis Criti-
cae, vel sym-
ptomaticæ
est urina

Ο κόστοις ὃ μίεινοντα τὰ ἔργα γίνεται,
ταπέοις τα εργά : ουρή ἐν τῷ σύμμαχῳ φίν

Quibus in febribus vrinæ turbat, quales iumentorum, his dolores capitis adsunt, aut aderunt.

70-4-

Si g n u m
C r y d i t a -
t i s h u m o -
r a , ob co -
r u m , t u m
c o p i a m , t u m
c r a g h i e m ,
e s t V r i n a
p e r t u r b a -
t a & sub -
i n g a l i s .

Ο κόσσοισι τὸ πυρετοῖσι τὰ ἔργα αἰα-
τεκεργμένα, οἷον θεοῦ νύματα, τε τίσι
καρδιαγγία τὸ πάρεστι, τὸ παρέστων).

Quibus perspicuæ & albæ sunt
vrinæ, malæ; præsertim si in phreneticois apparetant. 72. 4.

72.4

Signū Crudi-
tatis ob
caloris nati-
ui debilitatē
vel signum
Metastasis
humoris bi-
liosi ad ce-
rebrum.

Ο κόσμοισιν ἔργον μαρτυρέα λέγεται, παγκόσμιον μάλιστα ἢ οὐ τοῖσι φρεγιποιῆσιν
θηράμενον).

Quibus in febribus Morbus regius superuenerit ante septimum diem, malum. 62. 4.

624

SIGNVM
CRISIS PER-
ICTERVM
Malæ, si an-
te septimum
continat.

Ο κόσμοισιν, τὸν παρεπεῖταιν οὐκτε-
ρεῖταιν γοναῖς οὐδεῖς τοῖς οὐδεῖς, μα-
κάρες. οὐδὲ τοῖς οὐδεῖς τοῖς οὐδεῖς

Signū 12ter
salutarii, si
accidat die
entico quo-
dām, & hy-
pochondrio
dextro mi-
nime duro.

Quibūs in febribus, Morbus re-
gius die septimo, nono, & undeci-
mo, aut decimoquarto superuene-
rit, bonum. Nisi dextrum hypo-
chondrium durum sit, alioqui mi-
nime bonum. 64. 4.

Ο κόσσισιν εἰ τοῖσι πυρετοῖσι τῆς-
θόμη, οὐ τῷ ἐμάτῃ, οὐ τῷ ἐνδεκάτῃ οὐ τοσ-
αρεσκαιῶντῇ ἵκτερι επιμένοντι, ἀλλα-
σσῷ, οὐ μὴ τῷ δέκατῳ παραχόνθρον σκλη-
ρεῖν οὐ μὴ τῷ μηδὲν ἀραδόν.

Signū cri-
fis per ab-
scessum fu-
ture, est fe-
bris longitu-
do.

Quibūs febres longæ, his tuber-
cula ad articulos, vel dolores fiunt.
44. 4.

Ο κόσσισι πυρετοὶ μακροὶ, τετέοισι
φύματα εἰ τῷ αρθρᾳ οὐ πένοι εγγίνονται.

Signū que-
que, ac Cau-
sa Abscessus
post febrem
edificantibus
est Cibarum
copia.

Quibūs tuberculæ ad articulos
vel dolores fiunt post febres, hi
pluribus vntuntur cibis. 45. 4.

Ο κόσσισι φύματα εἰ τῷ αρθρᾳ οὐ πένοι
εἰ τῷ μετέρῳ [μακρῷ] γίνονται, οὐ τοι-
σι φλέμαισι γένονται.

Signū
defignatis par-
tem, in qua
sunt ab-

Quibūs per febres, lassitudinis
senitus, his ad articulos & iuxta ma-
trem, in qua sillas potissimum abscessus fiunt. 31. 4.

Τοῖσι καπωδέσιν ἐπειδήσιν, σcessus criti-
κός ἀρρενική πλευρά ταῦ γράθες μάλιστα εἰ-
αναστάτεις γίνεται. 31. 3. 1.

Quibus, ex morbo conualescen-
tibus, pars aliqua laborat, eo loci
abscessus fiunt. 32. 4.

Οὐόσοις δὲ αἰτιαπλούσιοιν ἐπειδήσι-
ντων την πονίαν, εἰπεῖσθαι εἰδιάστασις γίνεται.

Sed & si qua pars ante morbum labo-
rauerit, hīc morbus firmatur. 33. 4.

ubi fauces ægrotant, aut tuber-
cula exoriuntur in corpore, excre-
tiones spectare oportet; Nam si
biliose fuerint, vna corpus ægrot-
tat: si vero sanis similes extiterint,
tutum est corporis nutritio. 35. 2.

Οὐκ φέρεις ξεσίν, οὐ φύματα ἐπει-
δήσιν εκφύει, καὶ ταῦ σπιρίσιας οὐ-
πλεύει: Ήτο γάρ χλωδεῖς ιώσι, τὸ φύμα
ξεσίν. Ιώ δὲ φύματα τοῖσιν ὑγιεῖσιν
γίγνεται, ἀπρότες τὸ φύματα οὐ φέρει.

1. Est sensus
tessitudinis
in febribus.
2. Est dolor
partis alicu-
tus declinante
morbo.

3. Dolor
partis alicu-
tus, ante
morbum.

4. Οὐγνύμε-
νος, per ab-
scessum, per-
ficitur vel im-
peditur, est
Excretio bi-
lioosa per al-
ium, aut sa-
nis similis.

Et subiuncta
PRAECEPTA
TVM DIABE-
TETICVM ad
analepsim.

Ιανουαρίου αττικής ημέρας.

Επιδημίας τοῦ ιώσιος, οὐτε πάντας οὐτε

ταῦτα τοῦ ιώσιος, οὐτε πάντας οὐτε

ταῦτα τοῦ ιώσιος.

Ιανουαρίου αττικής ημέρας.

Ιανουαρίου αττικής ημέρας.

Ιανουαρίου.

APHORISMI
DE SIGNIS PROGNOSTICIS
SALVTIS ET MORTIS,
In Morbis acutis, ac præser-
tim Febribus.

*Primò, Cautiones quadam genera-
les in prædicendo.*

PROGNOSIS.
CAUTION.
PRIMA,
Dixit à
Morbi motu
celeri, in acu-
tis, quo in-
certa prædi-
ctio spesque
euentus vita-
tis, necis
subiicitur.

Autorum Morborum non
omnino certæ sunt Prædi-
ctiones, neque salutis, neque mor-
tis.

19. 2.

*Tῶν δὲ ξένων πονημάτων εἰ πάντα μέρη
φύγεις εἰ πρεσβύτερος ἢ τοῦ Σωτῆρος
εἰπε τῆς θύρας.*

S E C U N D A
Ex Alleluia-
tione subitu-
tis Morbi ac
Symptoma.
nem eueniunt : Multa enim horum
sa contin-
gente. sunt incerta, nec permanere diu,
Et ex Muta-
tione subita aut persistere consueuerunt.

27. 2

Tolos

Τοῖσι μὴ κατάγοντες φίζεται, οὐδὲ
πεδεῖν τὸ δέ φαστόντες λίτω τὰ μοχθηρά
μνόμην παραλόγης. Τὰ δέ πολλά τὸν
ποιητικὸν θεῖν αἰθέλαια, καὶ πάνυ ποιοί δια-
μέναι, οὐδὲ χειρίζειν τίθενται.

in deterius;
præter ratio-
nem appa-
rente.

Quibus de-
cetur nec cer-
to sperandū
esse Medico.
nec etiam te-
mere diffidē-
dum ac des-
perandum de-
fuisse.

PROGNOSTICA AB IPSA MORBI IDEA, ET PVTA AB IPSA FEBRE.

EX bubonibus, febres omnes
malæ, præter ephemeras.

Οἱ ἐπὶ βυλῶσι πυρετοὶ, πάγες κα-
κοὶ, λίτω τὸν ἐφημέραν.

PROGNOSTI-
CVM febr s.

Primū, Ab
eius Causa, ac
nominatim
ab Inflamma-
tione cuiuscum-
cūm cūm
emundatori,
v. g. ingui-
num.

Febres non intermitentes; quæ
tertio quoque die vehementiores
fiunt, periculosiores: Quouis mo-
do autem intermiserint, periculo-
sas se non esse significant. 43.4.

Secundū,
Ab eius mo-
tu die, tertio,
Et continua-
tiae, vel in-
termissione,

Οἱ πυρετοὶ ὁκέοι μὴ διῆγε πυρετοὶ διὰ
τεττοὺς ἐχεῖσι μίκον θεῖαν λόγον ὅπερι
διώσοις. ὅτῳ δὲ τῷ πυρετῷ διῆγε πυρετοὶ, πη-
πάνη ἐπὶ ἀντρῶσι.

PROGNOSTICA
EX SYMPTOMATIS
DE PROPTA.

Et primo ex Actionibus lassis, atque
in primis; Animalibus.

PROGNOSTI-
CA, TAM SA-
LVATORIA,
QUAM LE-
THALIA:

Et primo.

quidem à

RATIOCINA-
TIONE, vel
integra, vel
lexa; Pe-
sertim in
Delirio.

2. Speciatim
à Mania:

avum exter-
norū & in-
ternorū fen-
stione abo-
lita, seu
ávulsioce.

IN quois morbo Rationem va-
lere, & rectè se habere ad ea quæ
sumuntur, bonum: è contra vero,
málum. 33. 2.

Ἐν πάσῃ νόσῳ τὸ ἐπίπεδόν τινα διάνοιαν,
καὶ τὸ ἔχειν τοὺς ταῖς φρεσφορεῖς, αἰσθάνοντας
τὸ ὅστιν εὐαίσθητον, κακόν.

Si quis sentim rābie efferatur, si
quis non cognoscit, non audit, non
intelligit, lethale est. 16. 8.

Καὶ λυσίαν, ἀρέμα, καὶ αἴροντας, καὶ
μηδὲ ἀκέντων, μηδὲ ξυνιεῖς, διατίθουσι.

Eodem spectat 49. 4.

3. A Sensu
Communis
actione lassa,
Nempe

In quo morbo somnus labo-
rem facit, lethale: si vero iuuat, nos
lethale. 1. 2.

E'N φρονιμαν ἡ μέγε σέρον ποιεῖ, Σονον λα-
δαράσιμον. Λοῦ Τάρελην, εἰ διατη-
βοριστο, σε-
σπορε αε-
λεθάργο.

4. A Somno delirium sedante.

Õks. ॥ ପରାପରାରସାମିନ ଶରୀର ମାନୁଷ,
ଏହାହେ.

Somnus & vigilia, utraque modo. A vigilia
dum excedentia, malum. 3. 2. ac somno

Τὸν Θεόν, οὐκονίην, ἀμφόπερ τὸ μετεῖναι μᾶλλον γνώμην, κακόν.

Tenebriosa vertigine laborans, lucem auersans, & somno multo detentus, desperatus est. 15.8. c. A Vertigine ac Visione depravata, somno-

καὶ σκότοις γένεται, καὶ θεραπεύεται Θεός, καὶ
πάντες καὶ καύματα πολλῷ καταπέγχεται Θεός,
φύεται πάντες.

In febribus, ex somnis patores, 7. Ab In-
aut conuulsiones, malum. 67. 4. somnijs, in

In febribus acutis conuulsiones,
& circa viscera dolores fortes, ma-
lum. 66. 4. πι

Conuulsione in febribus contingente. Εγ γάρ τοι πυρετοῖσι τοῖσιν ὁξεῖσιν οἱ αποστολοὶ καὶ οἱ θεοὶ τὰ αὐλάκα πόνοι οἰχοῦνται, κακού.

Febrem, conuulsioni superuenientem, inelius est, quam febri conuulsione. 26.1.

Πυρετὸν ἐπὶ αποστολῆς βίλπον γνέσθε, οὐ, αποστολὴν ἐπὶ πυρετῷ.

Nond;
A. Tremore,
& hunc con-
sequente de-
line.

Quibus in febribus ardentibus tremores fiunt, hos delirium soluit. 26.6.

Οὐδεσσιαν. αὐτοῖσι τοῖσι λγύσεσι τρό-
μοι γίνονται προσκοπὴ λύση.

Decimò;
A. Rigore, tente, incidat, ergo iam debili, levibus iam fractis inci-
dente.

Si rigor, in febre non intermit-
tente, incidat, ergo iam debili, le-
thale est. 46.4.

Ηγρίγος ἐμπίπλοι πυρετῷ μηδιαλεί-
πειν, οὐδὲ διατετέντει εὐτη, παραστηματος.

Vndecimò;
A. voce lu-
guosa, &
suspirijs.

In morbis acutis cum febre, lu-
guosa suspiria, mala. 58.4.

Ἐγ τοῖσιν ὁξεῖσι πάθεσι τοῖσι μῷ πυ-
ρετῷ αἱ κλαυθμάδες αἴπανται, κακού.

Duodecimò;
A. Βύρναται

In febribus spiritus subsistens,

malum: conuulsionem enim significat. 68. 4.

cum inter-
mittente res-
piratione.

Ἐν τοῖσι πυρετοῖς πάντα φρεσο-
μέν, κακόν· απαροῦντος σπυρίνῃ.

Quando in febre non intermit-
tente difficultas spirandi, & deli-
rium acciderit, lethale est. 50. 4.

XIII.

A Dyspnoea
cum delirio.

Οὐκ αὐτοῖς πολὺ πυρετῷ μὴ διαλέποντι.
Δυσπνοεία γίγνεται καὶ παραφρεσίν, δακ-
τημόν.

Si febricitanti, nullo in faucibus
existente tumore, suffocatio dere-
pente accidat, lethale. 34. 4.

XIV.

A Suffoca-
tione repen-
tina, absque
faucium tu-
more con-
spicue.

Ηε καὶ πυρετῷ ἐχομένῳ, οἱ διμέτας
μὲν εἴντος ἐν τῇ φάρυγγι, ποτὲ ἐξαίφνη-
έπικρανται, δακτημόν.

Si febricitanti collum subito in-
torqueatur, & vix deglutire queat,
nullo existente tumore, lethale est.

XV.

Deglutitione
lata & colli-
intorsione.
absque tu-
more.

35. 4.

Ηε καὶ τῷ πυρετῷ ἐχομένῳ πάχυ-
λοτε ἐξαίφνης ἀπιστραῖται, καὶ μόνος καταπ-
νον διώνται, οἱ διμετάτοι μὲν ἐστοῦτοι, δα-
κτημόν.

ταφρούσιον. **D**icitur.

16 Prognosticum ab Actione Vi-
tæ læsa,

Neampe
Animi deli-
quio aut lym-
ope vehe-
menti & cie-
bra

17. Prognos-
ticum ab
Actione Na-
turali læsa.

Ac præseriat
ab inappetentia
in Mortalitate
maxime per-
niciose.

18. Et ex Ap-
petentia bo-
na, cibique
ingestione
post mortuū,
& nihil omni-
bus imper-
fecta Nutri-
tione Cor-
poris robur
& molle in-
augente.

19. Ab appre-
tentia statim
equidem à
morbo vigi-
te, nec refici-
te. Postmodum
vero, Dizeta.

Qui frequenter atque fortiter,
sine manifesta causa, animo desi-
ciunt, derepente moriuntur. 4.2.

Or ēκλυο μένος πολλάκις καὶ ιγυεῖς
αὐτοὶ φρεπῆς φρεπεῖσθαι, εξ αὐτοῦ πε-
νδεῖσθαι.

In morbo diuturno Cibi fasti-
dium & dejectiones syncerae, ma-
litiam. 6.7.

Ἐπι νέστῳ πλυνχονίᾳ διποσινίᾳ καὶ
ἀρπαγῇ φαρμακοῖς, κακοῖς.

Eodem spectat 33.2.

Si à morbo, cibum bene capienti
Corpus nihil proficiat, malum.

31.2.

Τῷ εἰς αρρενίς δοτέρῳ, μηδὲ δι-
δούσαι πεστούσιον μαχεῖσθαι.

Omnes ferè male habentes, qui
per iugitia belle cibum capiunt, nec
proficiunt, circa finem tandem ci-
bum fastidiunt: Qui vero per ini-
tia, cibum valde fastidiunt, postea

autem bellè assumunt, ij. mclius
euadunt. 32. 2.

Sic tamen ~~polli~~ ~~partes~~ ~~oi~~ ~~cau~~ ~~nas~~ ~~exor~~
tes, ~~rat~~ ~~ap~~ ~~χα~~ ~~τε~~ ~~σι~~ ~~το~~ ~~τε~~ ~~τε~~
θηδοντες, ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~
τον. Oi ~~rat~~ ~~ap~~ ~~χα~~ ~~τε~~ ~~σι~~ ~~το~~ ~~τε~~
ιον, ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~ ~~τε~~
παναστον.

PROGNOSTICA

A B. AMETRIA

IN EXCRETIS.

FRigidis sudores, cum febre qui- PROGNOSTI-
dem acuta, mortem cū mitiori- CA SALVAT-
vera morbi longitudinem signifi- RIA ET LE-
cant. 37. 4. THAL. A. ET
dore.

Oi θυχοι ιδρα τε ξαδι περ οξει πν. Ac primo ex
επι ιχνοι μηνοι, δια ανον. ξαδι οφιντιριδο.
ζ, μην θυχοι νεστη ομηροι.

Sudor multus, frigidus vel cali- Secundò,
dus semper fluens; frigidus maio- A sudore
rem, calidus minorem significat e piose
morbum. 42. 4. coactuuo.

Ιδραι πλανη θυχοι ι θερμοι, ι
θερμοι, ο θυχοι μηνοι, ο ι θερμοι ι θερ-
μοι ι θερμοι ομηροι.

Terzio, Febricitanti sudor superueniens, febre
Et Sudore febrem non non deficiente, malum, &c. 36. 4.
soluente.

Quibus Sudor in interi- tenditur, sine sudore intereunt,
tate superue- Quibus vero rara & laxa, cum su-
niat, nec ne, dore moriuntur. 31. 5.
cognoscitur
ex Habitu
e corporis Ra-
ro, vel den-
so.

Οὐκόσιοι δέρματα θετίνεται καρ-
διήσα κακοληψά, αὐτὸι ιδρῶται πλατη-
σιν, οὐκόσιοις οἱ χαλαρὰ καρπά, τω
ιδρώπη, πλατωσίν.

Eodem spectat 36. 4.

Prognost: Sanguis superne quidem excre-
à Singulis tus, qualis cumque sit, malum: Infer-
eruptione, nè autem si niger excernatur, bot-
supra vel in- fia. 25. 4.

Αἴμα αἴω μηδέ κοῖτον αἴτιον, κακόν κα-
τως οὐ, οὐδὲ μέλαν τοντούς.

secundò, Qui sanguinem vomunt, si sine
A Sanguine febre, salutare est: si cum febre, ma-
excreto, per- illum. Curare vero oportet refrige-
ad ad rantibus & astringentibus. 37. 7.
iuncta febre.

Οὐκόσια αἴματα οὐδέ τινα, λιμόνια πο-
ρέται, οὐδέ τινα οὐδὲ ξενικά πρεστά, κακόν.
Θεραπεύεται τοῖτοι ψυχηποιοί, κατα-
συντηκοῖσι.

Quibus

Quibus in febribus Quartanis : A **Sanguinis** è **nari-**
sanguis fluxerit è naribus, malum. **3. 8.** **quartana**
febre.

Ο κέσσισιν ἐποῖσι πυρεποῖσι τεταρ-
πίσσισιν εἰσιν αἴματα ἐποῖσι πυρεποῖσι πυ-
ρεποῖσιν.

Morbis quibusuis incipientibus
si atra bilis, supra vel infra exierit,
lethale. **22. 4.**

4. PROGN.
MALUM Ab
Atræ bilis
Excretione
supra, vel in-
fra, tamen in
Morborum
omnium
principio :

Quibus Ex morbis acutis, aut **tum etiam**
diuturnis, aut vulneribus, aut alio **in morborū**
modo extenuatis, atra bilis, aut ve-
lut sanguis niger exierit, postridie
moriuntur. **23. 4.**

Ο κέσσισιν ἐποῖσι πυρεποῖσι πυρεποῖσι, οὐδὲ
πολυχεορίσιν, οὐδὲ πυρεποῖσι, οὐδὲ πολυ-
ποιοις λεπτωμένοις χολὴ μέλανα, οὐ
οὐδὲ ποιοις αἴματα μέλανα ὑπάλθη, τῇ οὐτεχίη
ἀποθησόμενοι.

Deiectiones nigrae, qualis est : A **Dele-**
fitione Co-
lore acro,
aut aliis di-
uersi colo-

ris, etiam
prauis, ut vi-
ridis liuidi
cineritij, &c. simæ, & quanto ipsarum colores
peiores plures fuerint, eo peius est;
à medicamento autem melius, id-
que quantò plures fuerint colo-
res, eò minùs prauis. 21. 4.

Τὸν χωρί ματα μέλανα, ἐκοῖον αἴμα
μέλαν, αὐτομάτη ἴογτα καὶ ξανθό πυρετόν
καὶ αὖ πυρετόν, κάκιστα. Καὶ ὅκιον αἴ τα
χώματα θεοχαριμάτων πλείω πυρη-
ετοεῖ, μᾶλλον κάκιον ξανθό φαμάνω
το, ἀμενοντο καὶ ἐκόσφ αἴ πλείω χώματα,
ι πυρηετό.

4. PROGNO-
STICVM Ab
Excretiōnū
tūm per spa-
tum, tūm
per deiectiones & vrinas
Colore liui-
do & cruen-
to, Odore
fætido, Ex-
cernēdi mo-
do, & tem-
pore conue-
nienti, nec
ne, Humorū
que excre-
tium, vel
noxierum,
vel utrūm,
specie diuer-
sa.

Excretiones in febribus, non
intermittentibus, liuidæ, cruentæ,
fætidæ, biliosæ omnes malæ, com-
modè tamen si prodeant bonæ,
Sic etiam quæ per alii deiectiones
& vrinas. Si quid vero horum
quæ non confert (excerni) per hæc
loca excernatur, malum. 47. 4.

Αἱ ἀποχέματες αἱ ἐς τοῖσι πυρε-
τοῖσι τοῖσι μὴ διμείστουσιν αἱ πλιδραὶ
καὶ αἷματόδες, καὶ χολώδετες καὶ δυσάετ-
ες, πάπια κακηὶ θεοχαρέσσαι τοιχαλῶται,
άγαθαι καὶ κοιλία, καὶ πύστη, καὶ ὄκνη
αἴ τη θεοχαρέσσαι τοιχαλῶται, κακέν.

In morbo diuturno cibi fastidium & deiectiones synceræ, malum. 6. 7.

67

7. A Deie- tectionibus synceris & Meracis, in morbis præ- fertini lögis.

Qualia, quæ per vesicam, aut
aluum decernuntur, & quæ per
carnes abeunt, & sicubi corpus à
natura recedat, spectare oportet;
Nam si parum, leuis est morbus; si
multum, magnus; si valde multum,
lethalis est.

79-7

Οὐοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὶ τίνι καὶ τοῖν, καὶ
ἐν τοῖσι κατὶ τίνι κοιλίων τεραχνεύμασι,
καὶ ἐν τοῖσι κατὶ ταῖς σάρκασι, καὶ τοῖς περισσοῖς
τῆς φύσεως ἐκβαίνει τὸ σῶμα, τοῦ ὅλου
γεν, ὅλιγην γένος γένεται τοῦ δὲ πολλοῦ,
πολλὴν τοῦ πάντα πολλὴν, θεραπευματού
ποιεῖται.

Tum etiam
ab vniuerso
corporis ha-
bitu, à nar-
rati xegri sta-
tu, vel mul-
tum dissidē-
te vel si nili;

Quæ per vesicam excernuntur
spectare oportet, an talia sint qua-
lia sanis exeunt. Nam quæ his, mi-
nimè sunt similia, ea morbosiora:
Quæ vero sanis sunt similia hæc
minus sunt morbosæ.

• PROGNOSTI-
C / M Ab vri-
ne similiq-
dine aut dis-
similudine,
cum sanoriā
vrinis
AXIOMA
PROGNO-
STICUM.

66.4

E i

hic notandum
que sanis
familia bona
sunt, que
dissimilia
mala.

Tὰ διὰ τῆς κύστος οὐδὲντα ὄφεν
δένει, εἰ σῆμα τῆς ψυχῆς εστιν ψυχής εστενται.
τὰ ἕκαστα οὐδὲν ὄμοια τε τέοτι, τὰ ταν
τού δέντενται τὰ δὲ ὄμοια τοῖσιν ψυχῆς εστιν,
ἕκαστα νοσενται.

9. Ab Urinæ
colore albo
& perspicui-
tate.

Quibus urinæ sunt perspicuae & al-
bæ, mala; præsertim vero si in phreneticis
appareant.

72. 4.

10. A L A.
C H R Y M I S
sponete aut
inuolunta-
riè prodeun-
tibus.

Quibus in febribus, aut aliis
morbis voluntariè illachrymant
oculi, absurdum non est. Quibus
vero præter voluntatem, absur-
dus.

52. 4.

Οἱ κόστοισιν ἐν τοῖσι πυρεποίησιν οὐ οἱ
τῆσιν ἀγγήσιν ἀρρώστησιν καὶ οὐδεμίεσιν
ἔφενται μοι δικρύνεσσιν, εἰδὲν ἀποπεντεντο-
σισι τοῦ μὴ καὶ οὐδεμίεσιν, ἀποπόπεγγεν.

Quibus in morbis oculi sponte
illachrymant, bonum. Quibus ve-
ro inuoluntariè, malum. 2. 8.

Οἱ κόστοισιν ἐν τῆσιν ἀρρώστησιν οἱ
ἔφενται μοι καὶ οὐδεμίεσιν δικρύνεσσιν, ἀ-
γαθοί. οἱ κόστοισι τοῦ μὴ οὐδεμίεσιν, κα-
κοί.

PROGNOSTICA
A QVALITATIBVS
CORPORIS IMMVTATIS.

*Et partium quarundam corporis sta-
tu virtuoso.*

PROGNOSTI-
CA TVM SA-
LYTARIA;
TVM LE
THALLA
deprompta,
à Qualitati-
bus primis
mutatis:
Et primo à
Frigore ex-
tremarum
partium.

IN morbis acutis, frigus extre-
marum partium, malum. 1. 7.

*Ἐν τοῖσιν ἐξεργασίαις φύξις ἀ-
κρωτεῖαι, κακόν.*

A dolore vehementi circa ven-
trem extremorum refrigeratio,
malum. 26. 7.

2. A Frip-
pe eximo,
cum ardore
interno &
fati.

*Ἐποδιων ἰχυρῆ τῇσι φέντε τοῦ κοιλίου
ἀκρωτεῖαι φύξις, κακόν.*

In febribus non intermittentib-
us. si exteriora frigeant, interiora
vrantur, sitimque habent, lethale
est. 48. 4.

*Ἐν τοῖσι μὲν διηγέσεσι περπάναι,
καὶ τὰ μὲν ἔξω φύξεις, τὰ δὲ ἔνδον κακά-
ται, καὶ διῆκεν ἔχει, δυνάσιμον.*

3. A Calore
deurenti, &
inde orto **In febribus, circa ventriculum,**
Cardiogmo. **æstus vehemens, & cordis morsus,**
 malum.

16. 7.

Ἐν τῷτο πρετοῖο τοῖς τῷ κειλε
ράμα ἐχεῖ, καὶ ταῦτα σὺν, κακόν.

PROGNOSTICA.

A CONSTITUTIONE

*Quarumdam corporis partium
depravata.*

Prognost. I.
A F A C I E :
partium per-
uersa consti-
tutione,
& Organorum
sensuum, in
ea positiorum
F U N C T I O N E -
bus iæsis, &
præsertim
Visu & au-
ditu aboli-
to.

IN febrenon intermittentem, si la-
brum aut supercilium, aut
nasus perueratur. Si non videat,
si non audiat, iam debili existente
corpore: quicquid horum euene-
rit mors proxima.

49. 4.

Ἐν μὲν διδγείτω πρετῷ λῷ χει-
λὶς, ἢ ὄφρὺς, ἢ ὄφραλμὸς, ἢ πῖς, δι-
στραφῆ, λῷ μὲν βλέπεται, λῷ μὴ ἀκόπη, ἢ δι-
δυέται ἐστὶ τὸ σώματος, ἢ, π. ἀκτε-
ναι γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος..

In somnis vero, spectare etiam oportet, quæ in oculis subapparent; Nam si quid commissis palpebris de albo appareat, nec ex alii profluvio, aut medicamenti potionē hoc accidat, malum est signum & valde lethale.

2. Ab Oculerum albo, commissis palpebris, conspicuo,

52. 6.

Συντίνεται καὶ ταῖς νεφάσιαις ἡμέραις μήνις ἐπ τοῖστα ὑποστοιν. Λέγεται παθαίνειν ταῦς ξυμβεντούμενων ἡμέρας βλέψεων τὸ λάθος, μήτε οὐαρέοις ἀποτίνεται φαρμακοποίης, φλαῦρην τὸ συμπεῖον, καὶ θαραπάδης σφόδρα.

Lingua nigra atque cruenta, cum quid horum signorum abest, non valde malum, morbum enim minorem significat.

3. A Lingue colore nigro & cruento.

5. 8.

Γλῶσσα μέλαινα καὶ σίματάδης, εἴ τις τοιάτινη συμβίων ἀποτίνει, μή σφόδρα οὐαρέοις γένεσσον συμφορίης.

Labra liuida, aut resoluta, & inuersa & frigida, mortifera.

4. A Labiorum constitutione prava.

13. 8.

Τὰ χείλη πλαίσια, οὐ καὶ ἀπολελυμένα, καὶ εἴστραμμένα, καὶ φυγέα, θαυμάσια.

7. Ab Auri-
bus. Aures frigidæ, pellucidæ, con-
tractæ, lethales. 14.8.

Τὰ ὄτα φυγέα. θαυμάσια, σωματικά,
θαυμάσια τοσι.

8. A Digi-
tis. 2. Digitorum etiam extrema frigi-
da, præ se ferunt mortem.

Ab Vngui-
bus. Vngues nigri, digitum manuum &
pedum contracti vel demissi, mor-
tem proximam significant. 12. 8.

Οὐρυχες μέλανες, καὶ οἱ δάκτυλοι τρι-
γενεῖς καὶ ποδῶν φυγέοι, σωματικά
οὐ καθημένοι, ἐγγὺς τὸν θάνατον θυλά-
σσι.

7. Ab Ab-
dominis &
Hypochon-
driorū Mo-
le, nempe eo-
rum Crassi-
tie, vel exte-
nsione. In omnibus morbis, partes ad
umbilicum & imum ventrem atti-
nentes, crassitiem obtinere melius
est; multum vero extenuari, &
contabescere malum: Sed hoc
quoque ad infernas purgationes,
periculoseum. 35.2.

Ἐν πάσησι τοσι τύποσι πάσαι τὸ
ὑμφῆσιν καὶ τὸ ἔγχον πάχθεσσι, βέλπον

DE SIGNIS PROGNOSTICIS. 57
Ἐπειδὴ τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ σκτεπικόν,
μοχθητόν. Εποσφῆτες δὲ τὸ πιεῖτον καὶ
απογεῖται καὶ τὸ κατέπειτα.

Post longum morbum, ventris
depressio, mala. 5. 8.

Ἐπὶ γεοργίᾳ νεονίαν κατέκινε κατα-
φορὴ, κακόν.

Testis dexter frigidus conuul- 9. A Testi-
susque, lethale est. 11. 8. bus.

Οἴχεται δὲ τοῖς διαγένεσι καὶ αποτριώδεσι,
διαταῦδες.

Hæc igitur in febribus acutis —————
præsertim obseruare oportet, ut
noscamus, quando quis moritu-
rus, & quando euafurus. 10. 8.

Ταῦτα μέροια δὲ ποιητικαὶ^{τε} οἰξίσι συμεινάδει γένεται, ὅποτε μέλλει ἀπο-
θνήσκειν, καὶ ὅποτε συνίσταται.

Moribundis, signa hæc multo 17. 8. Mortis præ-
fiunt manifestiora. Et venter at-
tollitur atque inflatur. x:me immi-
nentis signa
sunt, prædi-
cta omnia,
sed graui-
or.

Terminus vero mortis est, cum
animæ calor supra umbilicum, ad
locum diaphragmate superiorem
ascendit, & omnis humor exuri-

tur, Cum autem pulmo & cor humorem amiserint, calore in locis mortiferis collecto; spiritus caloris confertim exhalat, cuius operatum cum toto compactum erat; Præterea partim per carnes, partim per cutis spiracula, vnde viuere dicimus, relinquens anima corporis domicilium frigidum, & mortale simulachrum, & unâ cum bille, sanguine, pituita & carne, dedicatione reddit.

Μέλλει τον θηρίον ταῦτα σφέσε-
ας γέγεται, καὶ κοιλία ἐπαίρεται, καὶ
φυσῶνται.

Οὕτος δὲ τὸ διατάτυ, οὐ τὸ τῆς ψυχῆς
θερμὸν ἐπιτίθηται τοῦτο ὁμοδηῦται, εἰς τὸν
αἷμα τοῦ φρενὸς τόπον, καὶ τὸ γενναθῆ τὸ
τεγρὸν ἀπειλεῖ. ἐπειδαῦτον πάλιν καὶ οὐκαρ-
δία τὸν ικανά θηρίον θάλασσαν τὸ θερμόν
ἀθροοῦσαν οὐ πειστατάσσεται τό-
ποις, οὐ πούεις αἰδρόν τὸ πυεῦμα τὸ θερ-
μόν, οὐδὲν τῷ σωματὶ τὸ ὄλον εἰς τὸ ὄλον.
παλιν τὸ μὲν διὰ τοῦτο σωρκῶν, τὸ δὲ διὰ τοῦτο
τὸ περιθῆ αἰδρόν τοῦτο, οὐδὲν πὸ τοῦτο σωματό-
θεν, οὐδὲν εἴπεισα οὐ ψυχὴ τὸ τοῦ σώματος
ακῆν, καὶ τὸ ψυχόν, καὶ τὸ θηρίον εἰδε-

λον ἀμα καὶ χολὴ, καὶ αἷμα, καὶ φλέγμα
παχεῖ. παρέδωκεν.

PROGNOSTICA

*A rebis naturalibus, & non
natura'ibus quibusdam
deprompta.*

Mulierem-vtero gerentem,
coripi aliquo morbo acu-
to, lethale est. 30. 5.

Γινακὴν γαρ οὐχέσθι, τόσο πρό-
την οὐχέσθιν οὐσιμάτων ληφθῆναι, θαρ-
σειν.

Qui natura valde crassi sunt ci-
tius moriuntur, quam qui graci-
les. 44. 3.

Oi παχεῖς σφέδες καὶ φύσις, ταχύ-
διάτοιχοι οὐτε μάλλον τοι. Ιχθῶν.

Senes iuuenibus, vt plurimum
minus ægrotant, qui vero morbi
ipsis accidunt diuturni, vt pluri-
mū lethales.

PROGNOSTI-
CIS
I. A Sexu
muliebri, e-
iusque gesta-
tioni, tem-
pore, morbo
graui & acu-
to lacerissio.

II. A Corpo-
ris habitu,
crasso vel
gracili, Qui
breuiori vel
diuturniori
vita frātūr.

III. Ab ÆTA-
TE iuuenili
aut senili.

Οἱ ἀρεσθί^ι τὸν νέαν τὰ μέρη πολλὰ^ν
μαστίσσιν ἔωσι. οὐδὲ δὲ αὐτέοισι χρό-
νον παρασκήνατα γένονται, τὰ πολλὰ ξεινα-
στήσονται.

4. Ab Cognatione & si
militudine
Morbi, cum
natura &
tempori morbus magis cognati
vel eti-
tus fuerit, quam quibus, in nullo
te, consuetu-
horum cognatus extiterit. 34. 2.
dine, vel te-
pote.

Ἐν τῇσιν νέοισιν δέοσιν κανθάρισιν,
οἵσιν δὲ οἰκεῖν τῆς φύσεως, καὶ τῆς ἡλικίας,
καὶ τῆς ἔξι^θ, καὶ τῆς ἡρώς, οὐ νέος^θ γε
μᾶλλον, οὐδὲ οἰσιν αὐτῷ οἰκεῖν κατάπτυ-
τέονται.

5. Ab Anni
constitutio-
ne humida,
vel secca. Ex anni tempestatibus, in uniuersum
siccitates sunt imbribus salubriores, &
minus mortifera. 12. 3.

6. Ab Anni
tépoie ver-
no vel au-
tumnali. Autumno in uniuersum Morbi acu-
tissimi & exitiosissimi fiunt, ver autem
saluberrimum, & minime exitiale.

APHORISMI PROGNOSTICI,

Longitudinis & Breuitatis Morbi.

Quando toto corpore Mutationes accidunt, ut si corpus refrigeretur, & vicissim calefiat, vel color aliis ex alio oriatur, Morbi significatur longitudo.

PROGNOST.
LONGITUD.

1. A qualitatum primarum Mutatione cerebra, & Colorum,

40. 4.

Kαὶ ὅκου ἐστὶ ὁ λόγος τοῦ σώματος παθεσθεῖ, χαὶ λόγος τοῦ σώματος φύγειν, οὐ αὐτοῖς θερμαίνεται, οὐ χλεύει εἰπεγενέστερος τοῖς γίγνεται, μηδὲ τοῖς συμβαίνει.

Corpus eorum, qui non omnino leuiter febricitant, sibi constare nec minui, aut etiam plus aequo contabescere, malum: Illud enim morbi longitudinem, hoc vero vi-
rium imbecillitatem significat.

2. A Mutatione quantitatis, seu Morbis corporis Extenuatio-
ne & Mar-
core.

Aut Constitutione a-
quabili &
naturali in
mole, figura
& colore.

28. 2.

Τῶν πυρεώντων μη παυτάπασιν ὅποιας, τὸ διαμέρεντον χαὶ μηδὲν ἀδιδούσι τὸ σώμα, οὐ χαὶ συντίκειδες μᾶλλον τοῦ χτι-

λόγον, μοχλησάντος τὸν γόνον μηνόν πέντε
σημείων, τὸν δὲ διάτεταρ.

4. S I G N A
DIAGNOSTI-
CA ET PRO-
GNOSTICA.
Morborum
Constitutio-
nis seu dura-
tionis, tum
etiam tem-
porum. 4.
Universalium,
tum parti-
cularium scilicet
paroxys-
morum.
A multis de-
prompta,
putræ.
A Morboru-
m ipsa idea.
Ab anni te-
pore.
A periodorum
morbos fore prænuntiant.

proportione.

Denique à
Signis Epi-
phomenis
quæ in Ex-
cretis appa-
rent, seu vri-
nis, deiectioni-
bus, sudori-
bus.

Accessiones autem & constitu-
tiones Morborum indicabunt:
Morbi ipsi & anni tempora, & pe-
riodorum inter se incrementa, si-
ue quotidie, siue alternis diebus,
siue maiori interuallo fiant: Quin-
etiam ex mox apparentibus indi-
cia sumuntur, velut in pleuritide
sputum, si statim initio appareat
breuem fore denuntiat; si vero po-
sterius conspiciatur, longum: Sed
& vrinæ, deiectiones & sudores
quales apparuerint, iudicatu faci-
les aut difficiles, breues aut longos
pore. 12 I.

Tūs δὲ παρεξεύοντες καὶ τὰς καταστάσιας
μηλώσεσσιν αἱ γῆστοι, καὶ αἱ ὥραι τοῦ θεοῦ,
παρεξεύοντες τοῦτος διηγήσεις αἱ πεπο-
νηστικές, λιβανοὶ τε καὶ ἡμέραι, λιβα-
νοὶ ἡμέραι, λιβανοὶ τε καὶ θεατέ-
ροι χρόνοι γίγνωσκοι. Απὸτελοῦσι τοῖς
οἷσιν διπλανούμενοισιν οἵσιν ἐν πλευ-
ροῖσι πάντεσσι, λιβανοὶ διπλανοῖσι τα-
ῦχοις, βεργχαῖς. λιβανοὶ δὲ ἵστεροι διπ-
λανοῖ, μηκαῖεν. καὶ ἔρχεται καὶ παντοχειρί-
ματα, καὶ ἴδρωτες, καὶ δικριτα, καὶ δίκερ-

DE SIGNIS PROGNOSTICIS. 6;
τα, καὶ βεργέα καὶ μακρὰ τὰ ροῦματα,
οὐπεπονέμενα δηλοῖ.

Quibus per febres, in vrinis, sedimenta, crassiorem farinam referunt, longum morbum significant.

31. 7.

4 SPECIA-
TUM AB VRI-
NIIS HYPOSTA-
SI CRASSA LEN-
GIUDO MOR-
BI PRÆNUN-
TIATUR.

Ο κόσσοις πυρέωσιν ἐπίστη γέρ-
σι χριμνώδεις οἱ νεοσάστες γίνονται,
μακρὺ τινὶ δέρπωσιν σημαίνεσι.

Quibus in vrinis biliosa sedimenta, supra vero tenuia apparet, acutum morbum significant.

32. 7.

5. AB HYPO-
STASI VERO
BILIOSA.
ACUTIES MOR-
BI PROFICI-
TAR.

Ο κόσσοις ἐγλωδεῖς οἱ νεοσάστες,
άνθετοι ἐλεπίαι, δέξιοι δέρπωσιν ση-
μαίνουσι.

Febricitanti sudor superueniens ε. Deinde à febre non deficiente, malum: pro-
rogatur enim morbus, & multam sudore non
humiditatem inesse significatur.

56. 4.

Πυρέωσι πράσσεται γέρσομβος, μη
εκλέποντος τὸ πυρέως, κακὸν μη-
κάνει γέρνησθε, καὶ ὑγρασία τὰς το-
μαῖς.

8. Ab Abs.
cessu imper-
fecte. Criti-
co.

In febribus Abscessus, qui pri-
mis iudicationibus non soluun-
tur, longitudinem morbi signifi-
cant. 51. 4.

Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὑποσήματα, μη
λυόμενα τοῖς τοῦ φέρτας κρίσιοις, μη-
κονταίνεται.

9. Ab App.
etu & cibi
ingestione
per initia
vires ægri.
non reficien-
te.

Omnes fere male habentes, qui per ini-
tia bellè cibum capiunt, nec proficiunt, cir-
ca finem tandem cibum fastidiunt. Qui
vero per initia cibam valde fastidiunt,
postea autem bellè assumunt, in melius
euadunt. 32. 2.

10. Ab Anni
constitutio-
ne humida.

Per assiduos imbres, morbi fere sunt
febres longæ, &c. initio 16. 3.

A Constitu-
tione sicca.

Per siccitates, febres acuta sunt, &c.
initio 7. 3.

11. Ab Anni
tempore po-
tissimum Au-
tumnali.
morbi præ-
nuntiatur
longitudo,

Quartanæ e-
templo.

Aestiuæ quartanæ plerumque
breves, autumnales vero longæ, &
maxime quæ ad hyemem perue-
niunt. 25. 2.

Οἰδεινοὶ πεπονιστὰ πολλὰ γίρον-
τη βεργέες. Οἱ δὲ φέτιο πωειοὶ μαρτιοί,
ἡ μάλιστα οἱ τοῖς τὸν γειτόνα σω-
ζοντες.

¶: ¶: ¶: ¶: ¶: ¶: ¶: ¶:

A P H O R I S M I
D E S I G N I S
M A G N I T U D I N I S,
aut levitatis, Morbi.

SIGNA MA-
GNI TUDINIS
MORBI.

QValia, qua per vesicam, aut alium
excernuntur, & qua per carnes ab-
eunt, aut siccibi corpus à natura recedat,
spectare oportet. Nam si parum, leuis est
Morbus, si multum, magnus; si valde mul-
tum, lethale est.

79. 7.

1. A Dissimi-
litudine seu
Recessu ma-
iori vel mi-
norí à na-
turali consti-
tutione, tū n
in Extremé-
tis alii, vri-
na & sudor-
ibus, tūn
corporis ha-
bitu vniuer-
so apparēt.

2. A Sudoris
quantitate,
& simul
qualitate.

3. A Lento-
re dentibus
adnato,

Quibus per febres, circa dentes
lentor quidam obnascitur, his ve-
hementiores fiunt febres.

42. 4.

Ο κόσμοι δὲ μηδέπετε τοῖν
πυρεῖσι φεγγαγίρι, οὐ γέ-
ει γίρνει οἱ πυρεῖ.

Et quibus Deiectiones si resi- 4. A Deie-
tionibus

strigmento-
dere permiseris, nec moueris, ve-
sis & reten-
tis. lutti strigmenta subsistunt, si pauca
fuerint, leuis est morbus, si multa,
magnus: His confert alui purga-
tio, Quod si aluo non purgata,
sorbitiones dederis, quanto plu-
res dederis, eo magis nocebis.

67. 7:

Kαὶ οἵσι τὰ καρκαρίματα, λινέάσις:
σκύψαι, καὶ μη κατίσης οἰστον ὑφίσα Τξύ-
ματα: καὶ λινόλιγα Τ, ολίγη οὐ νεαρό-
γίαται; λινός τολλά, πολλή τε πέπεσι
ξυμφέρει καρκαρίματα κοιλίων. λινός
μη κατεψει ποιήσει διδότης τὰ φορίμα-
τα: οὐστός αὐτοῖς πλειω διδότης, μᾶλλον βλά-
γης.

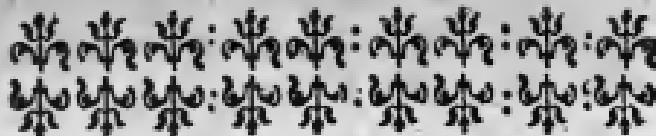
;) A Crudo-
rū deiection-
ne pauca vel
copiosa.

Quæ cruda deorsum subeunt,
ab atra bile sunt, & si plura, maior;
si patiiora minor est morbus.

68. 7:

Οὐκούνα αὐτότῳ οὐ μαλακαρίη, Τη-
χελῆς μελαίνης ἔρεσιν, λινός πλειω,
λινέλιγα οὐδέποτε οὐ νεαρό-

Eodem spectant 66. G. 79. 4.

METHODI
APHORISMORVM
DISPOSITIVÆ,
SECTIO TERTIA.

*Complectens Aphorismos Speci-
Etantes ad particularem*

*Affectuum præter naturam,
in specie singulas corporis
partes obſidentium.*

*Vel Aetiologyam, Diagnosim, Progno-
ſim, & Therapiam.*

P RÆFATI O.

 *ALENI decretū est, Nono Me-
thodi cap.
ingenuarum artium
studiosis præstitutū,
non licere Artis vlc
lius notitiam adipis-
ci, nisi cognitionem Vniuersalem
ſeu Methodum, per generalia
F. ij.*

“ quædam theorematæ quisque
“ ante capessat, ac deinde in par-
“ ticularibus exéplis se exerceat.
“ Quod scilicet, neque fieri possit,
“ vt sine multiplici in singulari-
“ bus Exercitatione, quod ex vñ-
“ sit, faciamus: neque sine vniuer-
“ salium cognitione exercitatio
“ procedat. Adeo vt non secus ac
“ quicumque iter aliquod ingre-
“ diuntur, vtrique cruce inniti-
“ student, & qui altero claudus,
“ vno duntaxat subfixus progre-
“ ditur, longo ille spatio, & s̄epe
“ via errando iter conficit: Con-
“ similiter sane qui finem cuiusli-
“ bet artis consequi parat, duo-
“ bus his veluti crufibus aut in-
“ strumentis vtatur, necessum est,
“ Cognitione nempe rerum in
“ disciplina vniuersalium, Metho-
“ do dicta, & in singularibus E-
“ xercitatione, Καὶ γὰρ λέποντες, εἰ-
“ λόγοι πίστας, οἷα τὸν εἰδέναι,
“ ἐργον τὸ ἔκ μαθήσις, κατάφερε κρυ-
“ ψίς φαῦλος, ἐπειδὴ πυρὶ κριθεὶς, ποιέστι
“ οὐτὶς ἀμίσθετος. Nam qui sermo-
“ num vniuersalium notitia freti,
“ sibi ipsis persuadent, sese ipsum

Hipp. lib.
de decenti
ethica.

quoque artis opus singulare no-
uissc, non secus ac aurum adul-
terinum ab igne examinatur, sic
certè illi absurditatis arguun-
tur. **Q**UARE Hippocratis Gale-
níque consilio Medicus, in arte
sua futurus egregius, obtempe-
rabit, & vtramque in percipien-
da Medicina, Cognitionem vni-
uersalem, & particularem per-
sequetur: **Q**uandoquidem enim
Medicus non aggreditur Mor-
bum in genere expugnandum,
sed hanc vel illam particularem
morbi speciem ac differentiam
singulam quamque corporis
partem obſidentem: Morbi re-
uera **C O N N I T I O** ad Curationem
prærequisita, non modo in vni-
uersali, sed etiam in particulari
assequenda, (itidem ve **C U R A-**
T I O .) **Q**uocirca Affectus præ-
ter naturam singularum partiū,
Morbos nempe & Symptoma-
ta speciatim noscere operæpre-
tium, ex cuiusque **Æ T I O L O G I A ,**
D I A G N O S I & P R O G N O S I , in-
stituta, absque quo videlicet o-
mnis exercendi conatus prorsus

inutilis est futurus. ITAQUE huic
præscripto Legislatorum Artis in-
signiorum stando; post præmissam
ante hac affectum præter natu-
ram COGNITIONEM VNIVERSA-
LEM, quantum ex Aphorismorum
libris deprehensam consequi po-
tui, tam in Ætiologia, quam Me-
thodo Diagnostica & Prognosti-
ca iam Affectum præternaturā
IN SPECIE NOTITIAM, Quæ ex
eorum tum causis, tum differen-
tiis, atque signis dependet, nec
non & interdum THERAPIAM,
vbi hanc Hippocrates in Apho-
rismis attigit, subiungere.

APHORISMI DE AFFECTIBVS.

PRÆTER NATVRAM.

Partium internarum.

Et Primò, *De Cerebri Pathematu;*

*Præsertim. Vero de Actio-
num Animalium Noxis.*

Ac in primis, *De Læsione Ratio-
nis eaque insigni in delirio.*

Et 1. *De Phrenitide, ac simplici
ut a iunt Delirio.*

Vt laborantes aliqua
parte corporis, dolo-
rem ferè non sentiunt,
his mens ægrotat.

S. C. M.
DIAGNOSTI-
CVM DELI-
RII præalij-
est: Sensus-
tactus pri-
uatio vel
imminutio
dolore ali-
cubi infe-
stante.

6. 2.

Οἶκος τοιούτος τὸν σώματος, τὸ
πολλὰ τῷ πέτρῳ ἐξ αἰδάνοντος, τεττά-
την γράμμα τοσίδι.

PROPHOSIT.
DELLIRIUM
tum salutaria, cum le-
thalia. ET
PERIMO ab
Atiumpis,
ut vino mul-
to

2. Ab 10a,
sue vulnere
capitis.

Ex multa vini potatione, ri-
gor, & delirium, malum. 7.7.

Ἐκ πολυποτίας ῥήγης καὶ θλα-
σύνη, κρίσις.

3. Propter plagam in capite ac-
ceptam stupor & desipientia,
malum. 14.7.

Ἐπὶ πληγῇ ἐς τὸν κεφαλὴν ἐκπλη-
ξία, οὐ παρφρεσία, κρίσις.

4. A Morbo
precedente,
nempe peri-
pneumonia.

A peripneumonia phrenitis,
malum. 12.7.

Ἐπὶ αἰμοδυσίᾳ φρενίτις, κρί-
σις.

5. A Vigilia
immodica,
pregricilla.

Propter vigiliam, conuulsio,
aut desipientia, malum. 18.7.

Ἐπὶ ὀχυρώσιᾳ, οὐ παρφρε-
σία, κρίσις.

6. A Somno
consequente.

Ubi somnus delirium sedat, bonum.
2.2.

7. Ab Ha-
morrhagia.

A sanguinis profluvio desi-
ipientia, aut etiam conuulsio,
malum. 9.7.

Ἐπὶ αἴματῷ ποσὶ παρεγράψειν,
ἢ καὶ απασπίσειν.

Desipientiæ, quæ cum risu fiunt
securiores, quæ verò seriò, pericu-
losiores.

Ab adiuncto
Risu, vel se-
curitate, at-
que feroci-
tate.

53.6.

Ἄντα παρεγράψαι, οἷς ποσὶ παρεγράψειν,
παρεγράψαι, παρεγράψειν. οἷς ποσὶ πα-
ρεγράψειν, παρεγράψειν.

Quibus urina perspicua & alba,
male: maximè verò si in Phrenetici ap-
pareant.

Ab urina
alba & per-
spicua.

72.4.

Qui supra quadraginta annos
phrenetici fiunt, non omnino sa-
nantur, minùs enim periclitantur,
quorum naturæ & aetati mor-
bus est familiaris.

Ab aetate
declinante
& senili.

85.7.

Οὐότι οὐδὲ τὰ παρεγράψατα ἔπει-
τεριποτεί πάροντα, εἰ πάρυπνον οὐδέτοντα.
πάντες γένος καταδύεται εἰσαγόντες οὐκέτι
τῆς φύσεως, καὶ τῆς ηλικίας οὐ τε-
τέλεσθαι.

DE MANIA.

PROGNOSTI-
CVM BONVM
EST
Solutio eius
per humoris
descensum.
Vel ad ven-
trem ad a-
num & ar-
tus.

Ab insanja, dysenteria, vel hy-
drops aut, mentis alienatio, bo-
num.

5.7.

Ἐπὶ μαίνη δυστρεπτῇ ἢ ἕρετῳ, ἢ
ἔκσαστος, ἀγαθὸς.

Insanis, si varices, vel hæmor-
thoides superuenerint, insanis so-
lutio.

21.6

Τοῖσι μανιαμένοις κυρσάρι ἢ αἴρωφ-
ποισιν ἀπογνωμένοις, τῆς μαίνης λύ-
σις.

DE MELANCHOLIA.

DIAGNOSTI-
CA. MELAN-
CHOLIAE,
sunt

Metus &
tristitia pre-
gressa.

Si Metus, & tristitia longo tem-
pore perseverent, melancholiā
significant.

23. 6.

PROGNO-
SIS
CVM
Morborum
melancho-
licorum se-
lutionis cri-
ticæ per hæ-
morrhoides
optimæ,

Ηγ. φεύγει ἢ δυσθυμίη πολύν γέρεος
ἔχεσσα διατηλέη, μελαγχολικὴ τὸ τοῖς,

τοῦ.

Melancholicis & nephriticis, hæ-
morrhoides superuidentes, bo-
num.

11.6.

Τοῖοι μελαγχολικοῖσι καὶ τοῖοι ρε-
φειπκοῖσιν αἱ μορρόιδες ἐπιγμόρευσι,
ἀλεπίν.

In morbis melancholicis, ad
hæc, Decubitus humorum peri-
culosi sunt, eo quod vel apople-
xiam corporis, vel conuulsionem,
vel maniam, vel cæcitatem signifi-
cant.

Malæ autem
per Decubi-
tum seu me-
tastasis hu-
morum me-
lancholico-
rum in cer-
tas corporis
partes.

56.6.

Τοῖοι μελαγχολικοῖσιν ρεφειπκοῖσιν
αἱ διπλίνδωσι αἱ ἀποσκίψεις, οἱ διπ-
λοξίλια τὰ σώματα, οἱ ανασμὸι, οἱ πύ-
ρρωσιν ομφαῖς.

Eodem spectat. 40.7.

Melancholicos autem vehemen-
tius infra purgabis, eadem ratio-
ne, contraria apponens.

CVRATIÆ
Est Cathar-
fit vehemen-
tior per in-
feriora,

9.4.

Τὰς δὲ μελαγχολικὰς αἱρετέες τὰς
κρίτω, οἱ δὲ αὐτῷ λογισμῷ τὸν ἐργατικὸν
εγγένεις.

DE MOTVS LÆSIONIBVS,
Primè de Apoplexia.

Qua ætate
contingit
maxime, quo
tempore ve-
ro fieri so-
leat? vide
aph. 13. &c
16. sect. 3.

Apoplexiæ fiunt maximè à qua-
dragésimo anno ad sexagesimum
vsque.

57.6.

Ἀπόπληξις ἐπάλισα γίνονται κα-
τά τῆς ἀπὸ τελεσθέκοτα ἐπον, ἀγείς
εξένκοντα.

PROCHEIT.
A magnitu-
dine aut le-
uitate Apo-
plexiæ.

Soluere apoplexiæ fortem,
quidem impossibile, leuem verò
difficile.

42.1.

Λύειν ἀποπληξίαν ἰσχυριῶντες ἀδύω-
τον, αὐτενέα δὲ οὐ πρίσιον.

Prognostici-
cum eius
termini, seu
solutionis
ad salutem
vel mortem,
Stertore
aphoniæ co-
mitæ.

Quibus bene valentibus, capitis
dolores de repente accidunt, sta-
timque muti fiunt & stertunt, intra
septimum diem intereunt, nisi fe-
bris apprehenderit.

51.6.

Οἰδοσιστιν ὑγιάντεσιν ὁδῶν γίνον-
ται εξάφυτος ἐπὶ τῆς καραλῆ, καὶ οὐδε-
γένεται ἀφενοι γίνονται, καὶ ρέμχυσιν,
ἀπόλλυτον ἐπὶ τοῖς ἡμέρησιν, ταῦτα πα-
ριπτοντα διπλάσια.

Si ebrius quispiam, derepente mutus fiat, conuulsus moritur, nisi febre corripiatur, aut ad horam perueniens qua crapulæ soluntur, vocem recuperet.

5.5.

Ην μεδύων ἐξειρνε ἀρωρὲς πε γένη-
τιν, αναδεις θερίσουσ, ήν μη πρετερό-
θηλέη, ή ες τις ὀρλι έλθων εγή^η
λιοι αι κραυπάλαι λύοντ, φείγετο.

DE EPILEPSIA.

Pueri epilepsia laborantes, mutatione potissimum ætatis & locorum & viætuum, liberantur.

45.2.

Τὰν θηληπήκων πᾶσιν νέοσον ἀπαλ-
λαγήιοι αι μετασολαι μάλιστα τῆς ήλι-
κίνη, καὶ πά πάντα, καὶ βίων πάσσα.

Quibus epilepsia ante pubertatem accidit, mutationem récipit quibus verò post vigesimum quintum annum, his fere cominorit.

7.5.

Τὰ θηληπήκων ὄκοσισι περὶ τὸν ήλιον
γένεται, μετάσασιν τοιούτοις, ὄκοσισι μὲν

G. iii

Pronost. Solutionis
ἀρωρίας,
Apoplexiæ
aut Caro si-
milis affe-
ctus ; ab
ebrietate ex-
citati tribus
modis, vel.
Solutione
crapulæ,
Febre super-
veniente.
Vel derique
coruulsiæ
lethali.

Prognost.
Solutionis
spontaneæ
epilepsie,
tum pro-
gressu æta-
tis, tum mu-
tatione vi-
tius & loci.

Qua ætate
fati epilepsie
solutio, & quā
non ambius
fieri possit,

πάρτε χρήσιον ἐπέντε γένετο, ταπίσια

Quo tempo- τὰ πολλὰ ξυραποδιάσκει.

re eius Ge-
neratio fiat
vide aph.

2. 3.

CAVS AE-

INTERNAE

Conuulsi-

nu duce, sci-

licet, Reple-

tio vel ina-

nitio,

Causæ ex-

ternoz que-

dā. : Frigus

externum

immodi-

cum.

DE CONVULSIONE.

Conuulsiō fit vel à repletione,
vel inanitione; ita & singultus.

Σπασμὸς γένετο οὐ τόπος μητρός,
οὐ κεράτος, οὐ τοῦ οὐ λυγμὸς.

Frigidum vero conuulsiones, tetanos ni-
gros & rigores febriles efficit.

17. 5.

Propter ardores vehementes,
Conuulsiō aut tetanus malum.

13. 7.

Ἐπὶ κρύψισιν ἴχεργῖσι αποσπός οὐ τέ-
λικετ, ardor
febrilis. ταῦτα, κακόν.

In febribus acutis conuulsiones & circa
viscera dolores fortes, malum.

66. 4.

— A sanguinis copioso fluxu, con-
P R O C H O-
S T I C A, à
Causa ina-
niente.

1. Ab hæ-
morrhagia.

Conuulsiō, aut singultus, malum.

3. 5.

Αἷμα τὰ πολλὰ ρύεται, αποσπός οὐ
λυγμὸς διπλῆς οὐδὲ ταῦτα, κακὸν.

Convulſio, vulneri ſuperueniens, laſbalis.

2. 5.

À Purgatione immoſica, convulſio, aut ſingulis ſuperueniens, malum.

4. 5.

Propter vigiliam, convulſio, aut delirium, malum.

18. 7.

Si ebrius quispiam de repente mutus fiat, convulſus morſiur, &c. vide aph.

5. 5.

Febrem convulſionis ſuperuenire melius quam febri convulſionem.

26. 2.

Spasmo & tetano vexato, febris ſuperueniens morbum ſoluit.

57. 4.

Τὸν αὐρηὴν τελέατα ἐνοχλαμένῳ πυρετὸς ἀπογένεται Θεός, λύει τὸν θυμόντα.

Quartanis correpti non omnino convulſionibus capiuntur, ſi vero prius tentati fuerint, ſuperueniente quartana liberantur.

70. 5.

2. Ab excretione immoſica humorum à Medicamentis.

3. à Vigilia immode rata præcepta.

4. Prognost. à Cauſa re- plenitatem ſcili- cetur. Ebrietas.

5. Prognost. eius ſolu- tioſis ſpon- tanear, à fe- brē epigeno- mena, cum convulſio fit à Repletio- ne.

6. SOLVITIO. Convulſio- nis, ſpecia- tis, à febre quartana epigenerna. uca.

Οἱ νόοι τελαταινοὶ ἀλισκέμφει,
νόοι απασχεῖ ἐπάνυπο ἀλισκοντι; ἢν
ἢ ἀλισκωνται φέρτεσθε, εἴτε ἐπαγγέ-
ται τελαταιῷ, πάντοι).

Eodem spectat. 65. 5.

7. Prognosticum solutionis termini. in tetano seu ad salutem sine mortem.

Qui tetano corripiuntur, intra quatuor dies intereunt, si vero hos effugerint, sani fiunt.

6. 3.

Οκόσοι νόοι τετάνε ἀλισκοντι, εἰ τεταρτοιν ἡμέρησιν ἀπόλλαμοι. οὐδὲ ταῦτα διαφύγουσιν, μηδέτες γίνονται.

CVRATIO
Conuulsio-
nis, per frigi-
dam ex ac-
cidenti, per
se tamen
Caloris be-
neficio anti-
peristit, si in-
tus coacto.

MIT:GATTO
Conuulsio-
nis, fit etiam
caloris præ-
fatio (Vide
aphor. 21. 5.

Nonnumquam in tetano, sine vlcere, juuene bene carnosum, & sta-
te media frigidæ larga perfusio,
caloris reuocationem facit. Calor
autem hæc soluit.

21. 5.

Ἐστὶ δὲ ἔκκοπτὴ τετάνε ἀρδελλεῖ, ἢν τούτοις, θερμοῖς μίσκαι, θυγεῖς ποιηται καλέχουσι επανάκλησιν θερμοῖς ποιέσσι. θερμοὶ δὲ ταῦτα γίνονται.

DE SENVS TACTVS IN
Capite insigniori noxa,
scilicet Dolore capitis.

Prognosticu-

Quibus in febribus, vrinæ tur-

batæ velut lumentorum, his capi- Cephalalgia
tis dolores adsunt vel aderunt. futuræ in
febri.

70. 4.

Οκόσιοι, ἢ εἰ πυρετοῖς τὰ ὕψη ἀνατε- Cephalalgia
παραμεμβάσι, οἷον θεραπεία, τελέσιοι
κέφαλοι λαγίαι ἢ πάρεποι, ἢ παρέστηται.

Caput dolenti, & vndique la- Prognost.
boranti, pus vel aqua, vel sanguis
per nares, os, vel aures affluens
morbum soluit.

10. 6.

Κέφαλοι πορέονται καὶ αἴσιοι οὐρέονται, Cephalalgia
πόσι, οὐδὲν διαίσια πούει καὶ ταῖς φί-
ναις, οὐ καὶ τὸ σόμα, οὐ καὶ τὰ ὄρη, λίαν τὰ
νύσσομα.

Dolenti partem posteriorem Curratio
capitis, in fronte recta excurrens
vena secta prodest.

68. 5.

Τὰ ὅπερι τῆς κεφαλῆς ἐδιαμέ- Cephalalgia
νεψι, οὐ εἰ μετάποτο δύση φλέττη τυμπάνω,
αφελέττη.

DE OCULORVM AFFECTIBVS
præter naturam.

Ophthalmia laborantem, alui pro-
fluuiio corripi bonum.

177.

SORVIT
Ophthalmia
spontanea.
Per diar-
thram su-
peruenientem.

Ορθολυμάντα ταῦτα διαρρέοις λυφ-
θήσει, οὐδὲν.

EVRATIO. Dolores oculorum meri potio,
Doloris oculi aut balneum, aut fomentum, aut
lorum. Remedii multis me-
lienda,

Οδυσσεῖς ορθολυμάντα διαρροή τούτην, οὐ
λυγεῖσθαι, οὐ πνεύμα, οὐ φλεγοτομίη, οὐ φρ-
μακεῖη λύει.

Dolores oculorum, post mer-
otionem, & aqua calentis copio-
se balneum, venæ sectione curato.

Οδυσσεῖς ορθολυμάντα διαρροή ποτί-
σσας, καὶ λύσας πολλῷ διεργάθη, φλεγο-
τομή.

DE AFFECTIBVS Aurium.

SURDITATIS
Causa est
bonum
quam.

Supressio
biliose de-
iectionis.

Quibus biliose deiectiones, su-
perueniente surditate cessant, &
quibus surditas adest, biliose de-
iectionibus superuenientibus ces-
sat.

28.4.

Οκόποιοι γολάκια τὰ διαχωρίματα,
καρπάσιθη γνοεργίης πάνε). καὶ οἰκόποιοι

κάρφωσις, λοχωδέων μνομένων πάντων.

Quibus in febribus aures ob-
surduerunt, his sanguis è naribus
fluens, aut aluus turbata morbum
soluit.

60.4.

Οκόσσιοι ἀντὶ τῶν πυρετοῖο τὰ
ἄπειρα φρεστά, ἀμφὶ δὲ φίρων πυρέων, οὐ
κοιλίον ἐπιτερεγχθεῖσα, λύσις τὸν τύ-
πον μετέ.

SOLVTO
Surditatis
in febribus
contingen-
tia, per deie-
ctionem: bi-
bles, & hæ-
morrhagiæ
narium.

DE NARIVM, AFFECTIBVS præter naturam.

Quibus nares, natura humido-
res & genitura liquidior, ii vale-
tudinarij viuunt: Quibus vero
contraria, salubrius degunt.

2.6.

Οῖσι πῖνες ὑγρόπεπτοι φύσις, καὶ οὐ πο-
νοῦ ὑγροτέρη, ὑγραύσι τοσμένης.
Οῖσι τὸν ταρταρία, ὑγρόπεπτοι.

Hemorex-
crementities
ex cerebro
per nares
Italiæ, &
semen liqui-
dius.

SIGNA SVNT
In temperiei
frigidæ hu-
midæ.

Quæ sanita-
tis infirmæ
morbisque
obnoxiae, est
causa.

Humor ex-
cremætivus.
per nares &
fauces Ital-
ianæ, Cœd. o.

Raucedines & Grauèdines, in
valde scriibus, coitionem non re-
cipiunt.

40.2.

Βεργάχαι καὶ κόρυζαι τῶν σφίδρα
μεσοτηλον εἰ παύετο.

nem in se-
nioribus non
recipit, ideo-
que nec fa-
nationem.

Sternuta-
tio-nis
Causa.

Sternutamentum fit ex capite, cerebro calefacto, aut præhumectato spatio in capite inani; Aëris enim intus contentus foras erumpit, strepit autem, quia perangustum exit. SI. 7.

Πλαρμός γίνεται ἐπὶ τῷ κεφαλῆς, διατερμανομένη τῇ ἐγκεφάλῳ, οὐ διυγμανομένη τῇ ἐπὶ τῷ κεφαλῆ κενῇ, τοιχογεῖται γό οὐδὲ ὁ ἐπεινῶν ἔξω. Καρετοῦ, οὐ διὰ στενῆ οὐ διέξει Θραυστός οὐ τῷ ἐσίν.

Sternutatio-
nis efficiens
salutares,
sunt.I. Solatio-
singultus.
2. Iuamen
in partu, ac
suffocatione
vteri.

Singultienti, sternutatio superueniens singulum soluit.

13. 6.

*Mulieri hysterice, aut difficalter pa-
renti, iuamen rienti, sternutatio superueniens, bonam.*

35. 5.

*DE ORIS, LINGVÆ, DENTIVM
Affectionibus.*

Linguae pa-
ralyticis subi-
tantæ
Causa.

Si lingua derepente incontinentis fiat, aut pars aliqua corporis resoluatur, tale est melancholicum. 40. 7.

Ἔνι οὐλῶν ἔξαιφνς ἀνεργὴ γίνεται, οὐ διστάκτων τῇ σώματι, μελαγχολικὴ τὸ τεῖτο γίνεται.

Balbi longo alii profluvio, maximè ca- Linguz Mo-
piuntur. 32. 6. tu Vitioso,
seu balbutie
affecti, diarr-
rhœæ sunt
obnoxij.

Frigidum inimicum ossibus, dentibus, &c. 18. 5. &c.

DE GYTTVRIS ET FAVCIVM

Affectibus præter naturam, &
præsertim de Angina.

Angina correpto, tumor in col- PROGNOST.
lo superueniens bonum, foras bonum in
enim vertitur morbus. 1. à Tumore
foras erup-
tione in
cello.

Τὸ κακάγχε ἐχρημάτοιμα γενέ-
θησε τῷ τερψτόλῳ, ἀγαθό. ἐξω γόγγη-
τον τὸ ρόσμα.

Angina correpto, tumor & ru- 2. à Tume-
bor in pectore superueniens, bo- re erumpen-
nium, foras enim vertitur morbus. te in pecto-
re.

49. 7.

Τὸ κακάγχε ἐχρημάτοιμα γέρυ-
θησε τῷ σίδει ἐπιγεόμενο, ἀγαθό.
Ἐξω γόγγητο ρόσμα.

Si febricitanti repente collum PROGNOST.
intorqueatur, ac vix deglutire MALEVM.
queat, nullo apparente tumore, 1. à Tumore
lethalē est. nullo appa-
rente, &c à
Deglutitione
lethia.

35. 4.

Ην τὸ πρετερὸν ἔχομέν τοι τοῦτο
τὸ ἔξαιρον ἀποτρεπτόν, καὶ μόνις κατα-
πίνει τὸ δίνην, οἰδίματος μὲν ἐστιν,
δαραστίμον.

1. A Respir- Si febricitanti strangulatio de-
tatione fere repente accidat, nullo in faucibus
abolita, apparente tumore, lethale est.

34: 4.

Ην τὸ πρετερὸν ἔχομέν τοι τοῦτο
μὲν ἐστιν ἀποτρεπτόν τῆς φάρυγγος πίεσθε
τὸ διπλόν τοι, δαραστίμον.

2. Prognos-
ticum, stra-
gulationis
seu suffoca-
tionis.
Ab Excreta
per os spu-
ma.

Strangulati & suffocati nondum
tamen mortui, non redeunt ad
vitam, quibus spuma circa os fue-
rit.

43: 2.

Τὸν δὲ πρετερὸν τοῦτο μόνον,
μαστίγιον τὸ πεπτικόν τον, οὐκ ἀφέρεσθι,
οἵτινες ἀπόρρησθε τὸ σόμα.

Prognost.
Cruditatis
in saucedine
& grauedi-
ne.

Raucedines & grauedines, in valde
sensibus, coctionem non admittunt.

40: 2.

Τὸν δὲ πρετερὸν τοῦτο μόνον
τοῦτον τὸν πεπτικόν τον, οὐκ ἀφέρεσθι
οἵτινες ἀπόρρησθε τὸ σόμα, οὐκ
οἵτινες ἀπόβλαστοι

DE PECTORIS AFFECTIBVS
prater natyram.

I. De Peripneumonia.

Quibus ab angina liberatis, ad pulmonem, mali fit conuersio, intra septem dies moriuntur, si vero hos effugerint, empyici fiunt.

IO. 5.

PROGNOST.
Peripneu-
moniz ex
angina ortæ
vel solen-
dam empyo-
mate aut
mortæ.

Οκόσοισι κυνέζητε διδράγμασιν ἐ-
τὲ πάθοντα τρέπεται, οὐ διπλαῖς οὐδεποτε
παθεῖσκονται. Ήτταὶ ταύτας διαρρή-
σιν, εἰποντος γίρονται.

A pleuritide, peripneumonia, malum.

II. 7.

Prognost.
Peripneu-
moniz ex-
pleuritide
ortæ, ob me-
tastasum à
pleura ad
pulmonem.

Ἐπὶ πλεύνηι περιπνευμονίη, κα-
κὸν.

A peripneumonia, phrenitiū, malum.

II. 7.

Pleuritide aut peripneumonia laboranti diarrhœa superueniens, malum.

16. 6.

Prognost.
ex epigenesi
phrenitidis
tum ex epí-
genesi dia-
thesi,

Τιμὴ πλεύνηι, τοῦ πλεύ-
νην ερεύνη, διαρροήν επιγενεθή,
κακόν.

II. 11.

DE PLEVRITIDE.

DIAGNO-
STICVM,
pleuritidis
aut aliis
doloris late-
ralis, dicitur
A doloris
differentia,
vel magni-
tudine.
Qui pleuri-
tidi non ob-
noxij.

PROGNO-
STICVM.
Coctionis, &
ideo breui-
tatis morbi,
à sputo cito
apparente.

Prognosti-
cum Criti-
cum, vel
Purgationis
per sputa, vel
Suppuratio-
nis seu em-
pyematis.

Prognost.
Solutionis
Empyematis
ex pleuritide
orti, vel per
anacathar.
Sic intra
40. dies.
Si minus,
per Phthisis
epigenesum,

Dolores laterum & pectoris, aliarum-
que partium, an multum differant, per-
quirendum. 5. 6.

Qui acidum eructant, raro pleu-
ritici fiunt. 33. 6.

Οἱ ὁξεῖς γαστρίδες ἐπέντεν μά-
ειποι γίροι.

In pleuritide, si sputum initio statim
apparet a morbum breuem fore nuntiat, si
vero postea, longam, &c.

12. I.

Qui pleuritide laborantes, intra
quatuordecim dies, supernè non
repurgantur, hi ad empyema con-
uertuntur.

8. 5.

Οἱ ὁξεῖς μάειποι γέροντοι, ἐξ
αναρράσιοι γίροι εἰς τεωφροσύνην ἡμέ-
ρας, τελεοστιν εἰς ἐμπύημα μεσίσει.

Qui ex pleuritide empyici fiunt,
si intra quadraginta dies, supernè
repurgantur, à ruptione empye-
matis liberantur, si minus, in ta-
bem conuertuntur.

15. 5.

Οἱ νοι

Όκόσι εἰ μὴ εἰπεῖσθαι οὐ πυνθάνονται, λιῦ ἀραγγεῖλης ζῶτιν εἰς τεσσαράκοντα ἡμέρας ζεῖσθαι αὐτὸν οὐκέτι οὐδὲν ταῦτα, λιῦ δὲ μὴ, εἰς φθίσιν μεθίστω).

DE EMPYEMATE.

Quicumque empyici aut hydropici vruntur aut secantur, si pus aut aqua confertim effluxerit, omnes moriuntur.

27.6.

CYRATI
NIS E M PYE-
M AT IS
CYRATI, in
Vacuationis
puris quan-
titate & va-
cuandi mo-
do.

Όκόσι οὐ μὴ πυνθάνονται οὐδὲν τέμνονται, εἰς γυέρας θετούσι τὸ πύελον οὐδὲν τὸ διπέρα, πάρτες δὲ πολλαλεῖσθαι.

Quicumque empyici vruntur, aut secantur, si purum pus effluat euadunt, si vero subcruentum, fæculentum & fætidum, moriuntur.

44.7.

PROGNOST.
Salutis &
mortis em-
pyicorum
petitum à
vacuati pu-
ris qualitate
laudabili aut
vitiosa.

Όκόσι οὐ μὴ πύελον καθαίρεται δυῆς καὶ λάθος, πειγίσθωσι. λιῦ δὲ πολλαλεῖσθαι, καὶ δυσανθεῖσθαι.

DE ASTHMATE, ET GIBBO.

Qui gibbi ex asthmate, aut tussi fiunt, ante pubertatem, moriuntur.

46.6.

PROGNOST.
Gibbi, à cau-
sa duplice,
nempe Asth-
mate vel
quilibi.

H

Quo tempore fiat vi.
de aph. 22. 3.

Qua etate fiat vi
& 30. 3.

CAUSA. Ca.
tharri &
Tussis fre-
quens, est
frigus exter-
num.

Prognost.
Coctienis &
temporis
suppuratio-

Οὐέστιν ὑπὸ τοῦ ἀρρυματοῦ οὐέστιν
γένοντος τοῦτο τὸν οὐέστιν, λαθανατικόν.

DE DESTILLATIONE in pectus.

*Frigida, velut mixtæ glacies inimica
pectoris, tusses momentis sanguinis fluxiones
& destillationes.* 24. 5.

Destillationes in ventrem su-
riorem intra dies viginti suppu-
rantur. 38. 7.

Καλέππος ἐστιν ἀρωκονίλως ἐν πν-
ευτῳ εἰς οὐέστιν εἰκοσιτ.

TUSSIS SICCÆ
& modica
in febribus
ardentibus,
sitim lenit,
alloquin in
iis vehementer.

CAVIAE
Tussis exter-
na, Res frigi
de presenti
statuuntur
Ut aer aph.
3. 3. & alia
similia, vel
admodum aph.
24. 5.

DE T U S S I.

Quibus siccæ tusses, modicè ir-
ritantes in febribus ardentibus, iij
non admodum siticulosi sunt.

Οὐέστιν ἐπὶ πολὺ βῆστες ξενεγί, ή ξε-
νία τοις οὐέστιν εἰς πυρετοῖς κρυού-
σισιν, & πάντα τοις συνάδεσσι εἰσιν.

DE SPVTO SANGVINIS & puris.

Qui sputo sanguinis effusiones ta-
magis obno-
tes. 29. 3.

xij.

Qui sanguinem spumosum ex-
puunt hic è pulmone educitur. DIAGNOSTICVS.

cum, partis
à qua flui-
sanguis, Pul-
monis, nem-
pe, si sanguis

est spumo-
sus.

Οκόσι εἴμα ἀρράδες ἀρατίναι, τείσαι εἰς τὸ πλύνον οὐδὲν τινά
εἰσαγωγή γίνεται.

Sanguis, supernè quidem excretus qua-
liscumque sit, malum, infernè autem si ni-
ger excernatur, bonum. PROGNOSTICVS.

malum.

1. A Sanguini-
nis excretio-
ne per loca
incommoda.

2. A puris
sputo conse-
quente san-
guinis sputo.

A sanguinis sputo puris sputum
malum. 15.7.

Ἐπὶ εἴματος πίνεται, πύεται,
κακόν. 16.7.

A puris sputo phthisis, & fluxio, 3. A Phthisi-
consequente,
cùm vero sputum retentum fuerit Puris sputo.
moriuntur.

Ἐπὶ πύεται φθίσις καὶ φύσις. ἐπί τοι
πίνεται, πάθεται.

A sanguinis vomitu, tabes, &
puris supernè purgatio. 78.7.

A tabe autem fluxio ex capite, à
fluxione alui fluere, ab alui fluore,
retentio supernæ purgationis, à re-
tentione mors. (quod additum in
exemplaribus quibusdam.) 4. A Fluxio-
ne ex capite
superuenienti,
ie & Alui
fluore.

Ἐπὶ ἀμαζόνῳ ἐμέτῳ φεύγει καὶ τὸ πέντε
καθάριστον ἔνω, καὶ ἐπὶ τῷ φθίνει ἥδη μα-
κρὰ τῆς καφαλῆς, ἐπὶ τῷ ἥδη μακραῖ-
τεροις, ἐπὶ τῷ μακρότεροις τῆς ἔνω
καθάριστος, ἐπὶ τῷ κατόπιν διάρ-
ροις.

DE PHTHISI.

C A V T A

Dispositio*na*
Phthisis, est
tum etas in-
uenilis.

Phthisis, his præsertim fit astatibus, quæ sunt ab anno decimo-octauo, usque ad trigesimum-quintum.

9. 5.

Φθίσις γένεται μάλιστα ἡλικίᾳ τρι-
σειν ἢ ὀκτωκατάκινοι στέαρ, μέχει πέ-
τρη καὶ τριπλούλα.

Tum etiam
tempus au-
tumni.

Autumnus Tabidus nescius.

10. 5.

Qui tabe vexantur si sputum,
quod extussiunt, carbonibus inie-
ctum graueolet, & capilli ex capite
defluunt, lethale.

11. 5.

Τοῖς οὖσιν τοῖς φεύγοντιν ἐποχλι-
μένοις, λιμόν τοῦ καπουραδός ἀρτι-
κέας. Βαρύν δέ γινεται τὸς ἀρθρωτος
θηλεόμυκος, καὶ αἱ τείχεις λιμόν τῆς καφα-
λῆς φέων, διαράγονται.

p. ex Alai
fluore su-
perducantem.

Quibus talis liborantibus, ca-

pilli ex capite defluunt, hi diarrhoea superueniente moriuntur.

12.5.

Οὐόσι Κίνη ἀν φθισιῶσιν εἰ τέχει
λέπη κεραλῆς πέωσιν, ἔτοι διάρροιης
ἐπιγένομένις λαθρόσκυζιν.

Si phthisi detento, diarrhoea superueniat, lethale. 14.5.

Τὸν φθιζόμενόν τε καρκίνον διάρροια ἀπο-
γεμιέν, θανάτος.

Tabidis, lac dare conuenit, qui non
multum febricitant. in fine 64.5.

Tabidos vero per inferiora purgabis,
cauendo supernas purgationes. 8.4.

DE VENTRICVL I AFFECTIBVS præter naturam,

Et I. Vomitu.

Qui sanguinem vomunt, si sine febre,
salutare est, si cum febre malum: Curare
verò soperet refrigerantibus & astrin-
gentibus. 37.7.

Morbis quibusvis incipientibus, si atra
bilis supra aut infra exierit lethale.

22.7.

H. i).

CVRATIO.
Vita ide-
neo.

Nempe la-
ete & Pur-
gatione per
inferiora.

PROGNOST.
Salutis &
mortis.

1. A Vomitu
sanguinis &
febre adiun-
cta, necne.
2. A Vomitu
atix bilis.

3. A Vomitu A tuberculi introrsum ruptione
paris, ex tuberculi exolutio, vomitio, & animi defec-
terni rupt. tio fit. 8. 7.

3. A Vomitu A tuberculi introrsum ruptione
paris, ex tuberculi exolutio, vomitio, & animi defec-
terni rupt. tio fit. 8. 7.

4 Prognost. 4 Prognost. 4 Prognost. 4 Prognost.
Malum à singultu & A vomitu, singultus & oculo-
oculorum, rubore, vomitum con- oculorum rubor, malum. 3. 7.

5 Prognost. 5 Prognost. 5 Prognost. 5 Prognost.
Malum à precedente, affectu, Vomitus causa ut ab Ileo, & Vulnereca- pitis cum fractura. 10. 7.

6. SANATIO 6. SANATIO 6. SANATIO 6. SANATIO
Spontanea diarrhoeæ, per vomitum ut Reuul- fium pectoris. 50. 7.

7. SANATIO 7. SANATIO 7. SANATIO 7. SANATIO
Sanatio vomitus sanguinis spontanea, in muliere per Mensum fluorē, ut reuulsu- auxilium. 15. 6.

8. SANATIO 8. SANATIO 8. SANATIO 8. SANATIO
Mulieri sanguinem exomenti menstruis crumpentibus, solutio fit. 32. 5.

9. SANATIO 9. SANATIO 9. SANATIO 9. SANATIO
Cvratione de- num altrin- gētibus &c frigera. tibus De vomitu vero ut remedio, arte instituto; vide infra, ubi de Pur- gatione. 27. 7.

IL. DE SINGVLTV.

Conuulſio fit ab inanitione & repletione; Ita & singultus.

C A T A R
fogultus in-
ternæ duꝝ,
Repletio,
inanitio.

*Ab hypercathartis, conuulſio & singul-
tus, malum.*

39. 6.

*A sanguinis copioſe fluxu, conuulſio
et singultus, malum.*

4. 6.

*A vomitu singultus & oculorum ru-
bor, malum.*

3. 5.

*Ab inflammatione iccoris, singultus,
malum.*

3. 7.

*Singultienti sternutatio superue-
niens soluit singultum.*

17. 7.

13. 6.

*T'πτ λυγυς ἵχμίρω πῆμαν δὲ
γερόμενος, λύσσι τὸν λυγυόν.*

malum à
cauſa replé-
te, vt in-
flammatio-
ne iccoris.

C Y R A T I O ,
Sive jointio
singultus,
per sternu-
tationem yl-
tro exertam.

2. A Sangui-
nis proflu-
vio copioso.

4. Prognost.
malum à
cauſa replé-
te, vt in-
flammatio-
ne iccoris.

4. A Vomitu
prægredio.

DE CAPACITATIS

*Abdominis affectibus præ-
ter naturam.*

Causæ hy-
dropis non
nullæ huc
referenda,
nempe Hæ-
morrhoidal
suppreſſio ex
aphis, ſect.
6. & longa
dylienſia
ex aphi, 6.

Et I. Hydrope.

*H Ydropicis ſi tuffis superue-
niat malum.*

35. 6.

Τοῖσι οὐδεπάτερσι βῆξ ἐπιγένετο
κακόν.

Proe malū.
1. A Tussi
superuenien-
te, ob meta-
stasis aqua-
rum ad pul-
monem.

Hydropicum, si tussis habeat
desperatum est.

47.7.

Τοῦδε πάντα λοῦ βῆξ τοῦτο, ἀνέλπι-
στος ἐστιν.

2. A Meta-
stasi aqua-
rum ab he-
pate ad omē-
tum.

Quibus iecur aqua plenum, in
omentum eruperit, his venter
aqua repletur & moriuntur.

55.7.

Οὐκίστισι ἀν τὸν παρ οὐδεὶς οὐκέτε
εἰς τὸ οὐράνιον φαγεῖ, τατίσιν οὐ κοι-
λιν οὐδεὶς οὐκέτε ται, καὶ οὐκέτε
σκεπτίν.

3. Progno-
sticum epi-
genes, hy-
dropsis Asci-
tis in anafar-
ca.

Albæ pituitæ, hydrops superue-
nit.

71.7.

Ἐπὶ λακεφ φλέγματι οὐδεὶς
πέται.

4 Progno-
sticum vicerū
hydropsi su-
peruenientiū.

Hydropicis, exorta in corpore ulcerat
difficulter sanantur.

SOLV TIO
Spontanea
hydropsis
Aictis per
vranas.

Quibus inter ventriculum &
diaphragma, pituita concluditur,
& dolorem affert, in alterutrum
vranas.

ventricum.

ventrem exitum non habens, his
per venas ad vesicam conuersa
puncta, mortbi fit solutio.

Οκέσοισι μεταξύ της φρεστῶν χρήσεων
χαρπος φλέγμα ποκλείεται, καὶ οὐδέποτε
παρέχεται τοιχον, μιέξοδον εἰς καθείλεια
της κοιλίας, ταπείοισι χρήσις φλέγμας
εἰς τὴν κοιλίαν προσείνεται, τοιχον φλέγμα
λυστις μετεπιτάσσεται.

Hydrope detento, si aqua ē ve-
nus in ventrem effluxerit, solutio hy-
dropis Af-
ft. 14. 6. Diarrhoeam;

Τὸν οὐρανὸν εργάζεται τὸ κτήτορες
φλέγμας εἰς τὴν κοιλίαν ἀστατοῦ πρέ-
ιο κύστις.

Leucophlegmatia detento, si solutio leu-
coftis diarrhoeam superuenierit, cophl-gma-
tia per dia-
morbū soluit? 20. 6. thcam.

29. 7.

Ηρπατοκλείσι φλέγματος εργάζεται
διαρροή τοιχον τοιχον, λυστις πρέ-
ιος.

Quicunque empyici, aut hydropici
vomitur, aut secantur, si prius aut aqua
vomitus effluxerit, omnes moribuntur.

27. 6.

I

EVACATIO-
NIS hydropi
affectis
Cautio in
vacuatio nis
a puz
et no
prog-

DE ABSCESSU VENTRIS.

PROGNOST.

Abscessus
ventris futu-
ri.1. A Dolore
diuturno.2. A Sangui-
nis in ven-
trem effu-
sione.A diuturno partium circa ven-
trem dolore, suppuratio fit.

22. 6.

Ἐπὶ ἐδίψῳ πολυχονίᾳ ἡδὶ τὸ
κοιλίῳ ἐπιπήσις.Si in ventrem sanguis præter
naturam effundatur, is suppuretur
necessè est.

22. 6.

Ηὕτως τὸ κοιλίῳ ἄμφα χθῷ παρὰ
φύσιν, ἀράγκη ἐπιπήσις.DE DOLORE IN
abdomine.

PROGNOST.

1. A Situ do-
lentis sublimi-
vel profun-
do.Dolores ventris sublimes, leviores,
non sublimes vero, yehemen-
tiores.

7. 6.

Τὰ ἀλγήματα τὰ καὶ τὸ κοιλίῳ
κνόμα, τὰ μὲν μετίσχει, καρφοτέχει,
τὰ δὲ μὴ μετίσχει, ἵχούτεχει.2. Ab adiun-
cta refrige-
ratione ex-
tremorum.A vebementi dolore circa ventrem ex-
tremorum refrigeratio, malum.

26. 7.

DE OMENTI PROLAPSU
per vulnus.

Si omentum exciderit, necesse est ut putrefascat.

58. 6.

Ην ἐπίκλεον ἐκπίση, ἀνάγκη ἀποσπάσσει.

DE INTESTINORVM AF-
FECTIBVS PRATER NATURAM.

I. De Phlegmone.

Recti intestini & vteri inflammationi, renibusque purulentis, accidit stranguria: Iecori vero inflammatione laboranti accidit singultus.

58. 6.

Ἐπὶ ἀρχῇ φλεγμαίνοντι, καὶ διὰ ὑστερη φλεγματίσαι, καὶ διὰ τεφερίσαι ἐμπύοισι τεχνής εἰν δημήτρει. ὅποι δὲ ἔπειτα φλεγμαίνοντι λύγει ἐπιγίνεται.

De vulnere intestinorum, vide 18. & 24. s. & t. 6.

DE ILEO.

Quibus à stranguria ileus supervenit, intra septem dies moriuntur,

I ij

PROGNOST. in Ileo, à stranguria orno vel cius solutionis, à febre superueniente vel morte

98 ΑΡΗΟΡΙΣΜΙ
nisi febre superueniente, satis vri-
na fluxerit. 44.6.

Οκόσιοιν ἐκ τεγματίνεις εἰλέτος, ὃ
ἴπλα πέμπτησιν θάνατοι, μὴ μὴ πυρετῷ
διπλούμενοι εἴλις τὸ θέρι φυγή.

Prognost. le-
thale à per-
niciosa. sym-
ptomatica
ileum con-
sequentibus. 10.7.

Ἐπὶ εἰλέτῳ θεριῷ, ἡ λύγη, οὐ πασ-
μὸς, οὐ θεραπευσάν, κρεπ.

DE COLICO DOLORE.

Prognost. Metapleuro-
dolos co-
lici à flatu,
in hydro-
petem cympa-
nitem. 11.4.

Quibus termina adsunt, & cir-
ca umbilicum labores, & lumbō-
rum dolor, qui nec medicamento,
nec aliter soluitur, in hydropem
siccum firmatur.

Οκόσιοι σφέσι καὶ τὸν ὄμοιον
πίνοι, καὶ σφίσιον ἀλγημα μὴ λυόμενον
μήπε τετταὶ φαρμακίνες, μήτ' ἀλλας, οὐδὲ
θραψία ξεργή οὐδέποτε.

Curatio. Colici doloris tam
flatulentis quam hy-
gromalis. 10.4.

Febris expertibus, si termina accide-
rint, & genuum granitas & lumborum
dolor, inferna purgatione opus esse signifi-
cans.

DE ALVI FLVORE.

I. Diarrhæa.

Balbi, longo alui profluvio, maxime corripiuntur.

32. 6.

Τραύλοι τὸν διαρροίην μάλιστα ἀλι-
γοῖται μακρῆς.

Quibus per febres sanguinis copia alicunde fluxerit, his cum reficiuntur, alui humectantur.

27. 4.

Οκόσσιοιν ἐποίει πυρεποίησιν ει-
μορράγειν ἀλλιθοῦ ἐκθενοῦ, ἐποίει
εἰαλούφειν, πελέσσιοιν εἰς κοιλίαν κα-
δυγείντοντο.

Quibus in alui profluuiis, spu-
mosa sunt excrementa, his à capite defluxio fit.

30. 7.

Οκόσσιοιν ἀφράδεια τὰ διαχωρίμα-
τα ἐποίει διαρροίησι, ταύτοιοιν ἀπὸ τῆς
κηφαλῆς τῶν τα καταρρέει.

In fluxibus alui, mutationes excremen-
torum iuuant, nisi ad praua mutationes fit.

14. 2.

I ij

Diarrhæa
obnoxij sunt,
1. Natura
sua humi-
diores cere-
bre, quales
Balbi.

2. Conua-
lescentes et
febre, qui
largam h-
orrhagiam
passi.

Stet. DE-
COST. diar-
rhæa, que
à Catharro
è capite fit.

PROGNOST.
bonum, in
diarrhæa.
ex colore
excremeno-
rum.

So i v t i o
diarrhoeæ
spontanea,
per Vomi-
tum super-
uenientem
seuulsiuum.

Diarrhoea longa laboranti, spon-
te vomitus superueniens, morbum
soluit.

29.7.

Τὸν διαρροῖν ἐχομένῳ μαρτῆς, λα-
τωτομάτῃ ἐψει οὐ γρίπερον οὐ κύ-
τῳ διαρροίλιῳ.

Diarrhoea, morbis multis est salutari-
ris & veluti critica, Nempe Ophtal-
miæ aph. 17. 6. Surditati in febri-
bus aphor. 28. 4. Hydropi asciti.
14. 6. Leucophlegmatiæ, 29. 7. &c.

Diarrhoea morbis multis est pernicio-
sa, & symptomatica, Nempe pleuri-
tidi & peripneumoniæ, aph. 16. 6.
& Phthisi, 14. 5. Ac mulieri præ-
gnanti aph. 34. 5. &c.

DE DYSENTERIA.

PROGNOST.
malum.
1. A Causa
scilicet Atra-
bile.

Dysenteria, si ab atrabile inci-
piat, lethalis est.

24. 4.

Δυσεντείν ἡνὸς χολῆς μελάίνης
ἀρξον, θαράγμον.

2. A Prece-
dens deie-
ctione syn-
cera, dysenteria
maluin.

23. 7.

Ἐπὶ ἀκρήτῳ ἀποχρίσιος δυσεργείη,
αγχόν.

Diarrhoeæ superuenit dysenteria. 3. A precedente Diarrhoea. 75.7. rhœa.

Ἐπὶ θρόψιν, δυσεργείη.

Dysenteriæ superuenit lienteria. 4. A consequente Lienteria. 76.7

Ἐπὶ δυσεργείῃ λιεντερίᾳ σπιρ-

ρατια. 76.7

Dysenteria laboranti, si veluti
carunculæ deiiciantur, lethale.

76.7

Ηγετος δυσεργείης ἔχομέν φέναις
αναγκας τοσούτων, θανάσιμον.

In longis dysenteriis, cibifastidium, malum, & cum febre peius.

5. Ab appetentia laxa, febreque adiuncta.

Ἐγ τοι μακρησι δυσεργείησιν αἱ
λοσιτίαι, ρακόν. καὶ σὺ πυρετός, ράκον.

Lienosis, Dysenteria superueniens, bonum.

48.6.

7 Prognost. bonum si velut criticè succedat lie-

τοῖαι. αὐτούσιον δυσεργείην ὅτι
γένομεν, ἀγάθον.

3. Prognost. **Q**ui lienosi, dysenteria capiuntur
malum immodice Dy tur his superueniente longa dy-
senteria licenteria hydrops superuenit, aut
nosis contingens, licenteria, & moriuntur.

43. 6.

Οκόσι απλικωδεις τοις δυσερτείνεις
αλισχοντα παλέται την παθότης (μα-
κρῆς τῆς δυσερτείνεις, οὐδεντ δημι-
τεται, οὐ λαζαρτείν, καὶ απολλυται).

DE LIENTERIA.

PROGNOST. In longis lienteriis, rectus est
BONUM in duabus superuerções, qui prius non
lienteria est fuerat, signum bonum.
duas superue-
niens.

1. 6.

Ἐν τηι χεριναι λαζαρτείνσιν ἔξυ-
γειμιν ὄπιγερο μόνι, μιν ψυστείν πεύπε-
ται, σημεῖον οὐδέποτε στρεπτονται.

CURATIO-
NIS QUAE
PURGATIONE-
FIT, CAUTIO-

Quorum alii lienteria laborant, his
byemis supra purgare, malum.

12. 4.

DE STRICTA ET SICCA
alio atque humidæ.

Alii siccæ
SIGNVM ET
CAUSA QUAE
noctu re-
ditæ.

Mictio noctu plurima facta, pau-
dam est, v. cùm significat alii delectionem
rini plurima
noctu redi-
ditæ.

Οὐροσινύκτως πολὺ μεριδήν, σατ-
ηρίδη τοιούτην ζόρχόν ζει συμαίνει.

Canal alii secca, extrema, in aëris
constitutione statuitur, (apb. 5. & 17.
sect. 3.)

Quibus in iuventute alius est humida,
hīs in senectute resiccatur: quibus verò in
iuventute alius secca, hīs senescentibus bu-
mectatur.

20. 2.

Quibus alius est humida, si quidem
iuuenes sint, melius degunt, quām quibus
est secca. In senectute verò deterius de-
gunt, senescentis enim ut plurimum
resiccatur.

Alii humili-
sē in seccam
metaptois
per aiatas
& è contra.

Alius hu-
mida & se-
cca, qua ærate
sunt, causæ
salubres vel
tristibes.

53. 2.

DE HEPATIS AFFECTI- bus præter naturam.

Et 1. Inflammatione & abscessu.

Iecoris inflammationi accidit singultus.

SYMPTOMA
consequens
magnum he-
patis phleg-
monem.

Et PROGN.
malum, est
singultus.

Ab inflammatione iecoris, sin-
gultus, malum.

Ωτοιολος επιλειμνει 17. 7.

Ἐπὶ φλεγμονῇ τὸ οὐρανόν οὐρανόν.

Prognost. salutis aut mortis in Abscessu iecoris, ab Excreto pure post apertio-
ne in luda-
bil. vel illau-
dabili.

Quibus suppuratum iecur aduratur, si purum pus & album fluxerit, evadunt, in tunica enim ipsis pus continetur: Si vero qualis amurca fluxerit, intereunt. 45. 7.

Οκόσιον τὸ ἦπαρ διάπορον κρίον, λι-
μφὴ τὸ πόνον καθαρίσῃ πυνθάνεται,
κίνον. ἐν κτῶμα γόνον τὸ πόνον τετέσσιον
δένεται, λιμφὴ τὸν ἀμύργην πυνθάνεται.

DE HYDATIDIBVS iecoris.

Prognost. de veliculis
iecoris aqua
refertis & in
omentum
erumpenti
bus, vnde
mors.

Quibus iecur aqua plenum, in omentum eruperit, his venter aqua repletur, & moriuntur. 55. 7.

DE DOLORE & FLATV. iecoris.

Prognost. solutionis,
Doloris fla-
tulenti hepa-
tis, per febris
epigenesim.

Quibus hepar vehementer dolet, his febris superueniens dolorem soluit. 52. 7.

Οκόσιον τὸ ἦπαρ τετέσσιον, τε-
τέσσιον μητρὸς ἀπογόνοις & λύει τὸν
οὐσιόν.

Quibus ad hypochondrium dolores fiunt sine inflammatione, his febris superueniens dolorem soluit. 368. 42. 9.

Οχέσσισι τεί τὸ χαρδεον πένει
χιροται ἀπει φλεμονής, ταλεσσι πυ-
ετίος ἀπεγενέμενος λύει τὸ πένει.

DE ICTERO.

Auruginosi, non valde sunt fla- Obserua-
tuosi.

72. 5.

Οι ἀπεργίδες εἰ μέν πενιατέ-
δεσσίοιν.

Ictero laborantibus, hepar du-
rum fieri, malum.

42. 6.

Pognosti-
cum malum,
in ictero, à
Scirro co-
mitante,

Ἐν τῆς ιτευκοῖσιν τὸ ἄπαν
αλλεὸν γείας, πονεῖν.

(Deictero critico vide aph. 62. &
64. sect. 4. supra in signis criticis.)

DE SPLENIS AFFECTIBVS.

Lienofis dysenteria superueniens, bo-
num.

48. 6.

PROGNOST.
Bonum in
lienofis, &
Dysenteria
tempistica
suborta &
moderata.
Malum au-
tem ab in-
moderata.

Quia lienofis, dysenteria capiuntur, his
superueniente longa dysenteria hydrops
superuenit, aut lienteria, & moriun-
tur.

43. 6.

DE HÆMORRHOIDIBVS.

Sponte naturæ
Hæmorrhoides
de morbis
quibusdam
salutares.

CURATIONIS
Cautio.

Melancholicis & nephriticis, hæmorrhoides innata, bonum.

11. 6.

Diuturnas curanti hæmorrhoides si vna non seruetur, periculum est, ne hydrops aut phthisis superueniat.

12. 6.

*Λιμοφόροι δας ἵνδινη γερίας, λιμήν
μία φυλακήθη, κύρδωσις ὑδρωπα ἐπι-
γένεσις, ἀφθίσις.*

DE RENVM AFFECTIBUS
præter naturam.I. De Exulceratione & venarum
in ijs ruptione.

*Qui sponte sanguinem min-
gunt, his à renibus venula rupta
significatur.*

78. 4.

*Οκόντις οὐδὲ παύομάτε εἴμα τέρες Κι-
ττέλεοσιν οὐδὲ τὴν γεφεύην φλεσίτις ρή-
ξιν σημαίνει.*

*Si quis sanguinem aut pus in eius
renum, aut vesicæ exulcerationem
significat.*

75. 4.

V A I N A
C R U E N T A
sponte mi-
dia signifi-
cat
1. Renum ve-
nulae rupcio-
nem.

2. Designat
aut renum
& vesicæ
exulcerationem
si sic
aut sanguini
æca vel pu-
rulenta.

Η^ρ αύμα^η πύο^ν ιψέα, ήμ^ρ ιρρεψή^η ή
τῆς κύστ^η έλακω^ν σημαίνει.

Quibus in vrina crassi, paruæ
carunculæ, aut veluti capilli, vno^ν
exeunt, his à renibus excernuntur.

76. 4.

Οκόσοι^ν έ^τ τη^ν ιρφ^η παχ^η έ^τη^η,
επικια μικρ^η ή απορ^η τη^ν ιχε^ς ξωτεξέρ-
χονται, τα^ν εοι^ν θα^ν ήμ^ρ ιρρεψή^η έ^τη^η
κακενται.

Vrina crassa
cum caro-
ulis, aut
velut capil-
lis. Signum
est Renum
excernatio-
ne. aff. & to-
rum,

DE AFFECTV, RENVM
Diminuendo, & acuto, ac de Abjessu.

Quibus in vrinis bullæ superna-
tant, renalem morbum, cumque
longum fore significant.

34. 7.

Οκόσοισιν έ^τ τη^ν ιρφ^η ιρρεψή^η έ^τη^η.
σαλαι πομφόλυγει, ιρφεπη^η σημαί-
τα^ν, κυμακει^η τη^ν ιρρεψή^η έ^τη^η.

DIAGNOSTI-
СУМЕТ' RO.
СНОТ СУМ
Renum in er-
bi acumi ant
longi &c.
quidem ab
vrinae su-
perficie bul-
losa.

Quibus in vrina pinguedo su-
pernatat & confertim exit, his re-
num morbum & acutum adesse
significant.

35. 7.

Οκόσοισι λιπαρή^η ή έπιστασις κυμακέη,
τη^ν ιρφεπη^η ιρρεψή^η, κυριαρχει^η.

2. Ab vrinae
superficie
adiposa.

Diagnostica
Signa Ab-
scessus re-
num interni
vel extetar.

Quibus nephriticis praedicta
signa accidunt, & praeterea etiam
dolores circa spinę musculos fiunt,
si quidem ad exteriora loca sen-
tiantur, abscessum exterius futu-
rum expecta: Si vero dolores, ad
interiora loca magis vergant, ab-
scessus intus futurus, expectandus.

56.7.

Οκόνιοι. Ης ρερεπτοί ζετεί τη
πρεπειαρική ασυμμόρια συμπεια, πόροι τε
πάσι της μύας της εγχώριας γίνονται,
λιγό μήπει της έξω πόπκες γίνονται,
λατόσημα πρεπειαρικά έσσομφορ έξω. Λιγό
μάλλον οι πόροι πρεπειας της έξω τόπες
γίνονται, καὶ τὸ λατόσημα πρεπειαρικά έσσο-
μφορ μάλλον έξω.

Recti intestini & uteri inflammatio-
ni, renibusque purulentis accedit strangu-
ria, &c.

58.5.

DE STRANGRIA

& Dysuria.

Stranguriam & dysuriam meri
potio & venę sectio soluit, secandę
verò intérieores.

48.7.

CVRATIO
Vrinz itili-
cidiij, & Me-
iendi diffi-
culturis, venę
sektionē &
meri potio,
ac.

Σπαγγεῖλος καὶ δυσνεῖλος θάρηξις
καὶ φλεβοπομπή λύψ. τέμνεται οὐ ταῦτα
φλέβας.

Dysuriam venæ sectio soluit, se-
cundæ autem interiores.

36.6.

Δυσνεῖλος φλεβοπομπή λύψ. τέμνεται
οὐ ταῦτα φλέβας.

Renum & vesicæ vicia, in
valde senibus, difficulter sanan-
tur.

PROGNOSTI-
M ALUM IN
OMNIBUS RE-
NVM & VE-
SICÆ MORBIS,
AB ATU SE-
NOLI DELUM-
PTUM.

Τὰ νεφεπτικά καὶ ὄνοσα καὶ τὰ κόστη
ἀλγήματα, ἐργασίας ὑγράζει τοῖσι
φρεσκάτυσι.

DE VESICÆ AFFECTIBVS
preternaturam.

Si quis sanguinem & grumos
meiat, & stranguriam habeat, do-
lore ad perinæum & hypoga-
strum & pectinem pertingen-
te, circa vesicam loca labo-
rant.

SIGNA DE-
GNOSTICA
vesicæ affec-
tæ,
Vrina vel
Cruenta vel
Purulenta,
Stranguria,
& Dolor ad
pectinem aut
perinæum
vergens,

80.4.

Ἡνὶ ὕβριν ἀπειλεῖ καὶ θρόμβους καὶ σπαγγυ-
εῖλην ἔχει, καὶ ἐδάκτυλον, ἐμπόποιην, ἐπὶ τὸν καθί-
ταντον, καὶ τὸν καταγάσσετον, καὶ τὸν κιέρα-
την, τὸν κύστιν καὶ στοματικὸν σημαίνει.

S I G N A
Exulceratio-
nis velicæ,
Vrina tel-
cet cruenta,
aut purulen-
sa, cum quā-
mulus &
grauis odore.

Si quis sanguinem, & pus, &
squammulas mingat, & grauis
odor adsit, velicæ exulceratio si-
gnificatur.

81. 4.

Ἡνὶ ἀμφα καὶ πῦρ ὕβριν, καὶ λεπτεῖας,
καὶ ἀριθμοῦ βαρεῖαν ἔχει, τῆς κύστος ἐλκωσίν
σημαίνει.

Quibus cum vrina crassa, furfu-
rea quedam simul exeunt, his ve-
licæ scabie laborat.

77. 4.

Οὐκέποιτε οὐ τῷ ἔργῳ παλείσθωτον τη-
ταγμένη συνεξέρρεται, τατεοτονή καὶ
κύστις φαεῖ.

Quibus in vrinis, aρενοῖς, sub-
sident, his velicæ calculo labore
rat.

Οὐκέποιτε οὐ τῷ ἔργῳ φαεμάνει
κύστις, τατεοτονή καὶ κύστις λεπτή.

De vulnera
velicæ vide
Prognost. 18. 6. 27

DE MEATV VRINARIO
tumore affecto.

Quibus in meatū vrinario tuberculum nascitur, suppuratione huius & ruptione facta, solutio fit. SOLVITIO
tumoris in
vrethra nati
per suppu-
rationem.

57.7.

Οκόσαι ζετη ἐρήθρη φῦμα φύεται, τελέοισι, διαποίησι] θέμεσθαι, λύσις.

DE ARTIVVM AFFECTIBVS
praeer naturam.

I. de Podagra.

Mulier podagra non laborat nisi menstrua defecerint.

27.6.

Γυνὴ ἐποδαγρίῃ, ἢν μὴ τὰ καταπίνα αὐτὴν ἀπλεῖται.

Eunuchi podagra non laborant, nec calui fiunt.

28.6.

Εὐνούχοι ἐποδαγρίῃσιν, ἢδι φαλακροὶ γένονται.

Pueri podagra non laborant, ante veneris usum.

30.6.

K

QVI NON
SUNT PO-
DAGRAE
OB NOXIAE
1. Mulieres
menstrua
patientes,
quorum si
reuentio fiat,
podagra
causa esse
potest
2. Eunuchi.

3. Pueri ma-
sculi vene-
rem non ex
pertis ut so-
lemnem po-
dagras cau-
sam.

Πάντες ἐν ποδαγρίᾳ πάσχεται ἀφεγγίσθαι.

PROGNOST.
Podagræ
Accitationis,
quo scilicet
tempore
fiat.

Dolores podagrī vere & au-
tumno plerumque commouentur.

55. 6.

Ταῦτα ποδαγρίᾳ τὰς ἡρῷον
πάρες κατέχεται, ὡς ἐπὶ τῷ πολύ.

PROGNOST.
solutionis,
quanto tem-
pore finia-
tur.

Qui podagrī morbi fiunt, hi
sedata inflammatione, intra dies
quadragesinta conquiescunt.

49. 6.

Οὐκέτι ποδαγρίᾳ ποσίαται γίνεται,
ταῦτα διπλακεγμένα εἰς πανεγκόν-
τα ἡμέρηστα, διπλακεστα.

CURATIO ET
S E D A T O
Podagrī
dolore
otti
& fluxione
calida.
Per frigidæ
largam affu-
sionem, stu-
porem indu-
centem.

Articulorum tumores, & dolores sine vlcere, atque etiam podagrīcos & conuulsiones, plerumque frigida largè effusa leuat, & calida extenuat lenitque dolorem: Nam mediocris stupor dolorem soluit.

25. 5.

Τὰ δὲ εἰς ἀφεροσινούς οἰδίματα καὶ ἀλ-
λήματα ἀπερ ἔλειθρον, καὶ ποδαγρίᾳ, καὶ
απόριατα, ταῖςέων τῷ πλεῖστῳ πολλοὶ^{τοι} πολλοὶ καταχρεούσοις ἐπίζει τῷ καὶ
ἰχνεύσι, καὶ ὅδωσιν λύει. οὐκον μητέριν ἐδίωκε λυτική.

DE ISCHI A D E.

Quibus diurno dolore Ischia-
dico vexatis, femoris caput exci-
dit, rursumque recidit, his muco-
res colliguntur.

CAVS A is-
chiadis in-
terna, & ab
ea exortæ
Luxationis
femoris, est
succus mu-
cidus,

59. 6.

Οἰστοισιν τὸ ιχάδθ σκληρί-
νοις, χρονίς εξιστε τὸ ιχόν, καὶ πά-
λιν ἐμπίπλι, τελέοισι μῆξι τηγί-
νον).

Quibus , diurno dolore ischiadico vexatis , femoris ca-
put coxa excidit : his crus con-
tabescit & claudicant, nisi vran-
tur,

PROGNOST.
noxarum ab
Ischiade lon-
ga imminen-
tium.

&

60. 6.

REMED.VM
ad Vacua-
tionem cau-
se coniun-
cta, luxatio-
nem com-
pensare.

Οἰστοισιν τὸ ιχάδθ σκληρί-
νοις χρονίς, τὸ ιχόν εξιστε, τε-
λέοις τηγετε τὸ σκελθ, καὶ χωλεύ-
ται, μηδ οὐσθῶσιν.

DE MULIERVM

AFFECTIBVS
prefer naturam.

Et I. Non prægnantium verbi
gratia, vteri Plegmone &
Abscessu, &c.

Signum
vteri Phleg-
mone,
1. Est stran-
guria.

Recti intestini & vteri inflamma-
tioni renibusque purulentis accidit
stranguria, &c.

58. 5.

2. Clausura
oris vteri
cum duritie.

Quibus os vteri durum est, his
coarctetur, necesse est.

54. 5.

Οκόσησι τὸ σόμα ὅπλον ὑστεράων σκλη-
ρόν δέ, παύτησιν ἀράξῃ τὸ σόμα ὅπλον
ὑστεράων ξυμψίειν.

CVRATIO
vteri absces-
sus externi.

Si qua parte vterus coxae adia-
cet, suppuraucrit, linamentis con-
cerptis curetur, necesse est.

47. 5.

Ηρ ἑσέρη ἐπὶ ἵγεια ἐγκεφαλίη
diapler, ἀράξῃ ἐμπυτρ γήρας.

DE MENSIVM FLVORE
nimio & suppressione.

Menstruis largius fluentibus morbi cœhiunt, deficientibus vero ab utero morbi fiunt.

57. 5.

Καταμενίωτ χρομέων πλειόνων νεονίκησι, καὶ μὴ χρομέων οὐδέ τέσσερες ξυμενίσι νέσσι.

Si mulier, quæ nec grauida est, nec puerpera lac habet, ei menstrua defecerunt.

39. 5.

Ην γαπή μὴ κύσσα, μηδὲ πυπεκῦα γάλα ἔχει, ταύτη τὰ καταμενία ἀκλέλαιπε.

In fluxu muliebri, si conuulsio aut animi deliquium superueniat, malum.

56. 5.

Ἐπὶ δὲ γυναικέσφι σπάσουσι καὶ λεπτούμενον λινὸν ἐπιγέρψονται, κακόν.

Mulieri sanguinem euimenti, menstruis erumpentibus solutio fit.

32. 5.

Menstrui fluoris rüm suppressione nimia excretio.

CAV: AB sunt morborum mulierium.

Si enim quoddam retenti menstrui, est lac in muliere virum non experta conspicuum.

PROGNOST. malum in fluxu mensium, est animi deliquium.

SANATIO spontanea, vomitus sanguinis in muliere, sic fluore mensium vt ievulnus auxilio.

Γωνιών ἀπό ματριόστη, οὐδὲ καταμηνίων φαγόπων λύσις γίνεται.

Mulieri menstruis deficientibus sanguis è naribus profluens, bonum.

33.5.

Γωνιών οὐδὲ καταμηνίων σκληρύτων, αἷμα εκ της πίνας πολὺς, άγαθός.

CVRATIO.
menstruum
Et 1. Coni-
tio largius fluen-
tiam cucur-
bitularum
sub mammis apposi-
tione,

Si menstrua sistere volueris, cu-
curbitulam quam maximum, ad
mammas appone.

50.5.

Γωνιών τὰ καταμηνία λίθοις θη-
ρῶν, σικύων ἢ μελισκων φέρετε πίθας
καρπούς.

Suffitus aromatum muliebria
ducit, sæpius verò & ad alia uti-
lis esset nisi capitis induceret gra-
uitatem.

28.5.

Γωνιών αἷμα οὐ εἰς αρρενο-
κί ποιεῖ. πολλαχοῦ δὲ καὶ εἰς αλλα-
γησίαν ἀπό λίθου, εἰ μὴ καρπούς
εστίνεται.

Mulierimenses decolores, nec
codem semper modo & tempore
prodeuntes, purgationem indi-
cant esse necessariam.

CVRATIO
Mensium
decoloratum &
Purgat. one.

35. 5.

Ταῦτα τὰ γαταύτων ἔχεται, καὶ μη
χτι τὰ αὐτὰ αἰτία γρίπην, καὶ δάρσι
διάφορη συμβαίνει.

Rigores incipiunt mulieribus
ex lumbis magis & per dorsum
ad caput perueniunt, sed & viris
parte potius posteriore corporis
quam anteriore, veluti ex femori-
bus & cubitis; Indicio est cutis ra-
ritas, quam pilus ostendit.

Rigores &
retrigera-
tiones quo-
modo sunt in
mulieribus.
atque viris.

69. 5.

Πίγα ἔρχεται γαταύτη μὲν εἰξ ὀσφύ
μᾶλλον, καὶ διὰ γάτη εἰς κεφαλινόν.
αὐτράσι τὸ μᾶλλον ὅποιεν οὐτε μωρωμένον
οὐτε σύματον, οἷον ἀπό της πηχύων καὶ μη-
ρῶν. οὕτως καὶ τὸ δέρμα αἰρετόν, μηλοῦ τοῦ
τετοῦ οὐδείς.

Mulier ambidextera, non sit.

Observatio.

43. 7.

Ταῦτα ἀμφοιδίξιον εἰς γένεσιν.

DE MAMMAM ARVM
Phlegmone.

Prognost.
Mam̄e enem-
turæ in mā-
marum in-
flammatio-
ne.

Quibus mulieribus, in mammis
sanguis colligitur, furōrem signi-
ficit.

40. 5.

Γαναιξίν ἀκέσησιν ἐσ τὸς πλούτος αἴμα
συρρέει, μαρίλιο συμάρτη.

DE MULIERVM PRÆGNAN-
tium patematis, ac primo de cognac-
tis atque propriis.

Conceptionis signa.

SIGNA CON-
CEPTIONIS.
1. Tormina
ventris, ab
exhibita
multa mu-
lieri ante
sommum.

Si nosse velis an mulier conce-
perit, dormituræ aquam multis
potu i dato, & si ventris tormina
patiatur, concepit, si minus, non
concepit.

41. 5.

Γαναιξία λιὸν δίληνε εἰδέραι οὐ κόν,
ἐπιλιὸν καθένυσιν μέλλει μελίκρυτον δι-
δέραι ποῖν, καὶ μὲν φρόφον ἔχει ὁ εἰ-
πιος γαστέρα, καὶ εἰς λιὸν τὸ μῆνας καὶ καὶ.

2 est Clauſu-
ra omnis vteri. Quæ vtero gerunt, ijs vterios
coarctatum est.

41. 5.

Oxidum

Ο κόστις ἐν γαστὶ ἔχει, τεπίων τῷ
σώμα τῷ ὑπερέσθιον συμβέμειν.

Si mulieri purgationes menstruę
cessent, nec horror, nec febris su-
perueniat, & cibi fastidium acci-
dat, prægnantem esse putato.

. Menstruum
retentio
cibique fa-
stidium abf-
que horrore
& febre.

61. 5.

Ηρ γυναικὶ καθάρισες μὴ πορεύεσθαι,
μήτε φείκειν, μήτε πυρεῖς διηγέρειν,
διηνοῦ ἢ αὐτῇ φρεσταῖς πίεσθαι, λογίζει ται-
τινος ἐν γαστὶ ἔχειν.

Mulier grauida, si marem gerit
bene colorata est: si fœminam, de-
color.

S I G N U M
D I A G N O S T R-
C U M, v e l m a-
r i s a u t f e m e-
l i x c o n c e p t i.

42. 5.

Των ἔγκυοις, λευκὴ ἀρρέφερον κύει, δι-
χειρός δέντες. λευκὴ θηλυκός, δινύχειος.

I. A. Colore
mulieris præ-
gnantis.

Fœtus mares dextra vteri par-
te, fœminæ sinistra magis gestan-
tur.

2. A posita
vario fœtus
in ventre
materno.

48. 5.

Εμβριονα τὰ ρέμα φέστα, ἐν τοῖσι δέξιοι.
οῖσι. τῷ ἢ διάλεια, ἐν τοῖσι δέξιοι
μάλλον.

L

*De Fœcunditatis & Sterilitatis,
causis & signis.*

S. I C N V M
D. AGNOST. 10
Fœcunditatis
Mulieris,
ab Odorate-
rum infia
suppositoriū
olfactu.

Si mulier non concipit, & sci-
re velis, an sit conceptura, ve-
stibus circumiectam subter suffi-
to, & si odor peruadere corpus
ad nares & os usque videatur, non
sua culpa sterilem esse scito.

59. 5

Γαγγὶ λιὸνὶ παντὶ αὐθαίρει ἐπι γαστὶ, βε-
ληὶ ἢ εἰδέρει εἰ λιθίτεται, πενηντίτας,
ιματίοισι δυμάτια κατα. καὶ λιὸνὶ πορθε-
δάι οὐδεὶς δεκτός οὐδὲ μηδὲ διὰ τῆς σώματος ἐσ-
ταὶ πίρας καὶ ἐπι σόμα, γίνεσθαι ἐπι αὐτῷ
καὶ διὰ τούτου σημαῖος δεῖται.

C A V S A E
sterilitatis
mulierum,
I. Intempe-
ties vteri,

Quæ frigidos & densos habent
vteros non concipiunt, & Quæ
præhumidos habent, grauidari
nequeunt, extinguitur enim in
ipsis genitura; & Quæ sicciores &
præcalidos, nam alimenti defectu

semen corrumpitur: Quæ vero ex vtrisque moderatam naetæ sunt temperiem, fœcundæ eundunt.

E contrate-
peries vteri,
est Causa
fœcundita-
tis.

62. 5

Οκόσι τυχεῖται πατεῖται τὰς μητρας
έχειν, οὐ κατοικεῖται τῷ οκόσι καθεύδεις
έχειν τὰς μητρας, οὐ κατοικεῖται τῷ οκόσι
νυπεργενέσιον τῷ αὐτῷ εἰς γένος Θ. τῷ οκόσι ξυρεῖται
μᾶλλον τῷ περιγένεται. οὐ δεῖ τῷ τῆς θυρῆς
φθείρεται τὸ απίρινα. Οκόσι τῇ έξ αρ-
φοτέρην τῶν κράσιν έχειν σύμμετρον, οὐ
πατεῖται σπίτεροι γένοντος.

Par est de maribus ratio. Aut
enim propter corporis raritatem,
spiritus foras dissipatur, ita ut se-
men eiaculari nequeat; Aut pro-
pter densitatem humor foras non
excernitur; Aut propter frigiditi-
tem non incenditur, ut eo loci co-
acceruari possit: Aut propter cali-
ditatem idipsum euenit.

Causa steril.
similis in
viris.

63. 5.

Παρεγκατίσθιται τῷ οὐτούτῳ απρέπειν γένοντος.

ἡ δι αραιότητα τὸ σώματος τὸ πελμα
τὸ ξένω φέρεται. οὐτοί τοι μὴ θεραπεύειν
τὸ σώματος ἀδιάτολον πυκνότητα τὸ θέρον
ἢ δι αχρεός ξένω οὐδὲ δι τὸν ψυχέοντα οὐκ
ἐκ πνείας, οὐτε ἀποίκεσθαι φέρει τὸν τό-
πον τούτον οὐδὲ δι τὸν θερμασίαν τὸ αὐτὸν
σύποντες.

2. C A V S A
ALIA steril-
tatis mulic-
rum est Cor-
poris Crafti-
ties præter
naturam.

Quae præter naturam craftæ, non
concipiunt, iis os vteri ab omento
comprimitur, & priusquam exte-
nuentur non concipiunt. 46.5.

Οἱ κόσμοι τοιχοὶ φύσιν παχεῖαι ἔσσαι μὴ
ξυλλαμβάνειν εἰ τῷ γαστὶ, πάντας τὸ
στόματον τὸ σώμα φῦτε οὐτερέων ἀποτίεσθαι,
καὶ φοίτη λεπτωθῆναι, εἰ κύστην.

DE ABORTVS CAV-
-SIS & signis.

C A V S A B
abortus nō-
nullus.
1. Gracilitas
corporis ni-
mia.

Quae præter naturam tenues,
vtero gerunt, abortiunt, do-
nec craftiores evaserint. 44.5.

Οἱ κόσμοι παχεῖ φύσιν λεπται ἔσσαι εἰ
γαστὶ ἔχειν, ἐκπνγώσκειν πειν οὐ πα-
χειδίωσι.

2. Vteri Co-
tyloderium

Que vero mediocriter corpū-

puſtentæ ſecundo aut tertio menſe, ſine maniſta cauſa abortiunt: his vteri acetabula mucusi ſunt plenæ, nec prä pondere fœtum continere poſſunt, ſed rumpuntur.

Mucores ſea lenti humores.

45. 45. 12

Ο κόσμοι μετειστὸν μετατρέπεται πρόσωπον δι πλανῆς καὶ τέλετα ἀπεριφέρει φαροφῆς, ταῦτησιν αἱ κοτυλεῖδεις μνῆνες μητρῶν εἰσὶ, καὶ εἰ μάκαρται κρατεῖν τὸν τὸν βάρος τὸν ἐμβρυον, ἀλλ᾽ ἀπέρρυγας.

46. 46. 11

Mulieri prægnanti ſi aluus mul-
tum profluat, periculum eſt ne
abortiat.

Alui pro-
fluuium.

Γιανκὶ ἐπιχειρεῖται ἡ κοιλία
πολλὰ ρύη, καὶ διερχεται.

47. 47. 11

Mulieri prægnanti, ſi teneſmus ſuperueniat, abortum facit.

4. Teneſ-
mus.

Γιανκὶ ἐπιχειρεῖται πολλὰ ποτικά
επιχειρεῖται, ἐπερχεται ποτίται.

Mulier vtero gerens, ſecta vena
abortit, & magis ſi fœtus fit gran-

1. Remedia
Vacuancia
male uſur-
pata,

scilicet venae
seccio
& Purgatio.

Aph. 1. 4.
6. Morbi a-
cuti, & fe-
bres maxi-
mæ.

Aph. 31. 6
55. 5.

C A V S A E
fœtus imbe-
cillatis, &
ex ea abor-
tus futuri.

1. Mensium
fluit in præ-
gnante ordi-
natus.

2. Lactis flu-
xus è mam-
mis copio-
sus.

124
dior.

APHORISMUS

31. 5.

Ταῦτα γαστὶ ἔχοντα φλεβοτομηθεῖ-
σα ἐκπορφύρασι, καὶ μᾶλλον, εἰ μῆτρος ἔπι-
τὸ τέμνεσθαι.

Si prægnantii purgationes men-
sibus. 5.

Si struæ cursum suum teneant, bene
valere fœtum est impossibile.

60. 5.

Ηγεμονία γαστὶ ἔχειν εἰ γαστρί-
στας πορθεῖσται, ἀσθεατὸν τὸ τέμνεσθαι
ύγειαν.

Mulieri grauidæ si lac è mam-
mis copiosè fluat, fœtum imbecil-
lem significat; Si vero firmæ soli-
dæque mammae fuerint, fœtum
valentiores significant.

52. 5.

Ηγεμονία γαστὶ ἔχειν γάλα πο-
λλὴν τέλματον ἔχει, οὐδεὶς τὸ τέμνεσθαι
συμαίνει. Λιπή δὲ σφραγίς οἱ μαστοὶ ἔστοι,
οὐκέποτε τὸ τέμνεσθαι συμαίνει.

Si enym
Prognost.
abortionis fu-
turi, est mā-

Quæ fœtus sunt perditæ, his
mammæ extenuantur; Contra ve-
ro si duræ fiant, dolor aut mam-

mas, aut coxas, aut oculos, aut genua fatigabit, nec abortiunt.

33.5.

Οκόσαι διαφθείρειν μέλλει τὰ ἐμ-
βρυα, πάντοτε οἱ π[ο]λ[ε]γοι γίνονται.
Η[τ]τοῦ ἃ πάλιν στελλεῖ γένωνται, ἐδιά-
χεσαν ἢ ἐν τοῖσι π[ο]λ[ε]σιν, ἢ ἐν τοῖσιν ιρ-
εσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖ-
σι γέναισι, καὶ διαφθείρεσσιν.

marum extenuatio.
Durities co-
trarium por-
tendit, &
partium va-
riatum no-
xas innicit.

Si mulieri grauidæ mammæ su-
bito extenuentur, abortit. 37.5

Γωνιὴν γαστρὶ ἔχεσση λιῦ οἱ μαθε-
ῖται φρεσὶ ιχθοῖ γένωνται, εἰπογόνοι.

Mulieri geminos ferenti, si alte-
ra mamma extenuetur, alterum
abortū edit, & siquidem dextra
mamma gracilis fiat, marem: si ve-
ro sinistra, fœminam excludit.

Signum ab-
ortus futuri
vel maris,
vel femelle,
Est mammæ
alterius dex-
træ, aut sinis-
træ Extenu-
atio.

38.5.

Γωνιὴν γαστρὶ ἔχεσση λιῦ ὁ ἐπερθ-
μαδὸς ιχθὺς γένωνται δίδυμος ἔχεσσι, δι-
περθεὶς εἰπογόνοι. καὶ λιῦ ὁ δίδυος
ιχθὺς γένωνται, τὸ αρσεν. λιῦ ὁ διεισπόσ,
τὸ θηλυ.

L iii.

*DE PART V DIFFICILI
& secunda mora.*

PROGNOST.
BONVM in
partu diffi-
cili & suffo-
catione vie-
ri, est Stern-
utatio ob-
orta.

Mulieri hysterice aut diffi-
culter parienti, sternutatio
superueniens bonum. 35. 5.

*Τωντοις τον οπεραντον εποχην πλειον
δυσοκεση, πιπριας οπογνωμην ο αγα-
χεν.*

REMEDIUM
secundinæ
meranti de-
turbidæ ido-
neum, est
Sternutato-
niam.

Ad secundas deturbandas, im-
misso sternutatorio nares & os
comprime. 49. 5.

*Εσ οπερεαντον εποχην πιπριας οπογνωμην επι-
δεις, επιλαμβανον της μυκητηρες και τη-
σομα.*

D E M Y L I E R V M P R A E
gnantium nonnullis affectibus, cum
vitis communibus. Aph. pauci.

PROGNOST.
LETHALE.
1. A Morbis
acutis in ge-
nere, pra-
gnantes in-
festantibus.

Mulierem grauidam corripi-
aliquo morbo acuto, lethali-
le est. 30. 5.

*Τωντοις τον πασι εχοντον πιποντας οπο-
γνωμην παρηγενετων ληφθων, θανατουν.*

Quæ mulieres grauidæ febribus capiuntur, & vehementer sine manifesta causa extenuantur; hæ difficulter, & cum periculo pariunt, aut abortientes periclitantur. 2. Speciacione adiuncta.

55. 5.

Ο κόρης ἐν γαστὶ ἔχουσα τὸ πυρετόν
καρβάρονται, καὶ ἐγκέφαλος ἐγκαίρονται
εἰδεὶς φρεγάτος φαρερής, πίκτυσι χαλε-
πῶς καὶ θηρικήν διάνωσι. Η ἀπογεγόνυσαι
καὶ διαδέσθαι.

Si prægnanti, fiat in vtero erysipelas, lethale. 3. Ab Erysipelate vteri.

43. 5.

Ην γυναικὶ καύσῃ ερυθρίπης ἐν τῷ
υστέρῳ γένονται, θυρατῶδες.

DE REMEDIIS MAIORIBVS, scilicet Catharsi & Phlebotomia.

In Curatione Morborum prægnantium magna cautione usurpandis.

PRægnantibus purgandæ, si materia turgeat, à quarto mense ad septimum, sed has minus, iu-

PURGATIO quando sit
ineunda in
prægnantibus.

Ταῦτα καίσας φαρμακεύειν λύεται,
τεργάμεναι γάρ τινα μετωπίν, πάντα
τούτας τὰ διάντα γάρ προσθίπερ
διλαβεῖσθαι.

VENAE SE-
CTIO, quādo
præsertim
grauidis no-
xiā.

*Mulier vero gerens, scita vena abor-
tit, præsertim si fœtus sit grandior. 30. 5.*

APHORISMI
DE PARTIVM EX-
TERNAKVM AFFECTIBVS
præter naturam;

*Nempe solutionis continuo generibus,
extra conspicuis.*

ET PRIMO DE TUMORIBVS.

PROGNOST. **E**rysipelas foris intrò conuer-
it Erysipela-
te,
1. A Metasta. **E**ti, malum: intus vero foras,
si humoris foris ad in-
tra vel intus foras: **E**ρυσίπελας εξωθετικός γένεσις, εκ
άγαθος. επωθετικός εξω, αγαθός.

2. A Præce-
dente offis-
nudatione, **A**b offis nudatione, erysipelas
nudatione. **A**b offis nudatione, erysipelas
malum.

19. 7.

Ἐπὶ ὅσσει ψυλώσει ἐγυστικλας, κρακόν.

Ab erysipelate putredo, aut suppuratio, malum. 20. 7. A Consequente nocturna, scilicet, Putredine aut suppuratione.

Ἐπὶ ἐρυσιπελατη ὄντικλα, οὐ καπνη-
σις, κρακόν.

Pustulæ latæ non valde prurigi. Pustulæ, seu exanthemata lata. 9. 6

Tā ματία ἐξαρδίματα οὐ πύρι
καὶ οὐ αίσθα.

Si in ventrem sanguis præter naturam effusus fuerit, suppurari necesse est.

20. 6.

CAUSA, AB-
SCESVS, est
Effusio san-
guinis extra
vasa in cau-
tates part.

Dum pus fit dolores & febres magis accidunt, quam confecto.

47. 2.

SIGNUM
DIAGNOST.
suppuratio-
nis, seu Pa-
ris genera-
tionis.

Περὶ τὰς γήρατας τὰ πύρι οἱ πέροι
καὶ πυρεποιούμενοι μᾶλλον, οὐ γέρο-
νεις.

Quibus suppuratio aliqua in corpore delitescens, nullum dat sui signum, his ob crassitudinem puris, aut loci delitescit.

41. 6.

CAUSA ab-
scessus oc-
culti, nec ap-
parentis, est
partis Cras-
fities aut pu-
ris.

Οὐ κέσσοισι διάπνοήν πεπενεγμένη τῷ σώματι μὴ διασπαίει, τετέοισι διὰ παχύτητα τῆς πύνης, οὐ τὸ πόπον διασπαίει.

PROGNOST.
rumorum,
et bonum
quidem à
mollitie, in-
dicio certi-
nis seu sup-
parationis.

Molles tumores boni, crudi ve-
ro mali.

67. 5.

MALVM ve-
tū à duritate,
Cruditatis
argumento.

Cancros occultos habentes,
melius est non curare : Curati
enim citius intereunt, non curati
vero longiori tempore vitam tra-
hunt.

38. 6.

Οὐ κέσσοισι χρυσοῖς καρκίνοις γένονται,
μὴ διεργασθεῖσι βέλτιον. περιπλόμυροι
γένονται παχέως μὴ διεργασθεῖσι
οὐ μετίστητοι διατέλεσι.

VARICES
minime sunt
obnoxii,
Calui, & ex
morbo de-
pulati.

Qui calui sunt, his varices ma-
gni non fiunt : quibus vero caluis
existentibus varices superuenie-
rint, hi rursus capillati fiunt.

34. 6.

Οὐ κέσσοι φάγακροι, τετέοισι καρκίνοι με-
γάλοις εὑρονται. ἔκεσσοισι οὐ φάγα-

κροῖσιν ἔεσι κυρσὶ ὅπλοισι, πάλιν
τοι γίνονται δαστές.

In his frigida vtendum est, vnde sanguis fluit, aut fluxurus est, non quidem super ipsa, sed circa illa loca, vnde profluit, adhibita: Quinetiam si quæ inflammationes aut ardores ad rubrum & sub-cruentum colorem tendentes ex recenti sanguine fiunt, iisdem ipsis admouenda: Nam inueteratas nigrefacit, erysipelas etiam non ulceratum iuuat, ulceratum vero lædit.

23. 5.

Ἐν τυπέοισι τοῖς διῆταῖς ψυχεῖσθαι, ἐκόσιν αἴμαρρογένει, οὐ μέλει, μὴ τοῖς αὐταῖς οὐδὲ τοῖς οὐδὲν ἀπρέπει. Καὶ ὄποις φλεγμοναι, οὐ διπλομέματα οὐ τὸ σφυρεὸν καὶ ὑφασμὸν ἢ πορτα, νεαφροί αἴματα, ἀπὸ ταῦτα οὐτε τάχις παλαιὰ μελάνεται. Καὶ σφυρίπτηται τὸ μὴ ἀλκέμησον ὄφελοι. ἐπεὶ τοὺς ἀλκέμημον βλάπτει.

Tumores articulorum & dolores sine ulcerare, etiam podagricos & conuulsiones, magna ex parte frigida large effusale-

CVRATIO
tumorum, à
sanguinis
fluxione,
seilicet in-
flammatio-
nis & erysi-
pelatis, per
refrigerantia
admodum, circa
originē flu-
xionis.

Remedia
Frigida &
Narcotica
prosint.

uit, & extenuat, lenitque dolorem. Nam
mediocris stupor dolorem soluit.

25. 5.

De abscessibus decretoriis: vide
supra in signis criticis.

A P H O R I S M I D E V L C E R I B V S.

PROGNOST.
in Vlceribus,
Cariem oulis
subiecti ac-
cedere,
A Diurnal-
tate vicerū.

Vlcerā quæcumque annua
sunt, aut diuturniora sunt,
in his os abscedere necesse est &
cicatrices cauas fieri. 45. 6.

Ἐλκει ἐκότα ἐνιαύστα γίνεται, οὐ με-
κέπειρ χεόντι ἐργαστιν, ανάλκη ὅστιον
ἀφίσαται, οὐ ταῖς ἐλαῖς κοίλας γίνεται.

PROGNOST.
MALVM.
1. A Glabri-
tie vicinarū
partium,
malignitatis
noia.

Vlcerā circumglabra, maligna.

4. 6

2. Ab Ha-
morrhagia,
ex forti pul-
su oboīta.

A fortii in vlceribus pulsu, ha-
morrhagia, malum. 21. 7.

Ἐπιοχερῆ σφυμαῖς τοῖσιν ἐλκατού
αιμορραγίη, κακόν.

Hydropicis exorta in corpore vlcera difficulter sanantur. 8.6. . A Corp-
oris habitu
vitioso hy-
dropicorum.

Τοῖσιν ὑδρῶπαιοῖσι τὰ γνόμων αἴλ-
κα ἐστὶ τοῖς σώμαπ, ἐπὶ οἰδίως ὑγιάζει.

Quibus tumores in vlceribus apparent, iij raro conuelluntur, nec insaniunt; Quibus vero repente euānescunt, si quidem posticā parte fuerint, conuulsiones & tetani accidunt; si vero antica parte mania, aut lateris dolor acutus, aut empyema, aut dysenteria, si rubri fuerint tumores.

65.5

Οἱ κόσσοισιν οἱ δίμηνατα ἐφ' ἀλκεστι φεύ-
γεται, καὶ μάλα αἰώνιται, καὶ μάλισται.
τεπίων τοῦ ἀφαίτητον ἐξαίρετος, τοῖσι
μηδὲ ὅποτε απαραιοῖ, οὐ πέπασοι. τοῖσι τοῦ
ἔμπλακτον μαρίαι, οὐ ἐδινέαι πλάγη ὀ-
ξείαι, οὐ ἐμπύγηται, οὐ δυσερπετεῖν, καὶ ερυ-
θρὰ τὰ οἱ δίμηνατα.

A syderatione, abscessus ossis.

77.7.

Ἐπισφακελιοῦθ, ξανθαῖς ὄστεαι.

SYDERATIO,
seu carnis
corruptio.
Causa est of-
fis abscessus.

PROGNOST. In offe ægrotante, caro liuida
Malum in
carie offis. malum. 2. 7.

1. A liquidate carnis. ἐπὶ ὅσερ πασίν οὐρὶ πλιδύν,
νεκόν.

2. Ab erysipelate ad-
iuncto. *Ab offis mutatione, erysipelas malum.* 2. 7.

FRIGIDVM
vlicribus est noxium
ideoque ca-
uendum. *Frigidam ulceribus mordax, cutem
obdurat, dolorem insuppurabilem facit,
migrores, rigores febriles, convulsiones
& distensiones efficit.*

20. 5.

CALIDVM
moderatum
cuiusmodi
est suppu-
torium, his
Remedio est
quia dolorē
lenit, & pus
laudabile in
noxium VI-
ceribus pu-
tridis, v. g.
Cancris &
Phagedæni-
cis, quia Ca-
lido suppu-
tatorio, ho-
rum augere,
qar putredo,
*Calidum suppurationem faciens, (non
tamen in omni vlcere) maximum secari-
tatis indicium est, cutem mollit, extenuat
dolorem, sedat rigores, convulsiones, tetra-
nos mitigat, capitis grauitatem soluit, of-
fium fracturis plurimum prodest, sed pre-
cipue denudatis, & his maximè qui in
capite vlcera habent, & iis etiam qui
moriuntur aut ulcerantur a frigore, her-
petibus denique exedentibus, sedi, pu-
dendo, viro, vesica; his omnibus Calidum
amicum & decretorium, frigidum vero
inimicum & perimens.*

22. 5.

Quæcumque medicamentis non sanantur, ferrum sanat: Quæ ferro non sanantur, ignis sanat: Quæ verò igne non sanantur, ea censere oportet immedicabilia.

CVRATIS
Vlcerum, ac
præferrim
Putridorum
& maligno-
rum, Quibus
Remeius
ineunda.

6.8.

Οκόσια φάρμακα ἐκ ἵπποι, σίδηρο
ἵππου· οὐα σίδηρος ἐκ ἵππου, πῦρ ἵππου·
οὐα τὸ πῦρ ἐκ ἵππου, ταῦτα καὶ νομίζεται
αὐτα.

A P H O R I S M I

DE VVNERIBVS.

CVi perfecta est vesica, aut PROONOST.
cerebrum, cor, diaphragma, LETHALE IN
VULNERIBVS,
aut tenue quoddam intestinum, à parte
aut ventriculus, aut iccur, lethale Nobili vul-
nerata,
est. 18.6.

Κοστοί Διακοπώπ, οὐέγκυρόδυοι, οὐ καρ-
δίλιοι, οὐ φρέατοι, οὐ τρίποτες ποτὶ λε-
πτῶται, οὐ κοιλίλιοι, οὐ πτεροί, θανατῶται.

Si quod gracile intestinum præ-
cisum sit, non coalescit. 24.6.

M

Ἐντέρον λινόν στακοπῆ τὸν λεπτὸν εἰ
ξυμφένει.

2. A Parte
spermatica
præcilia.

Præcillum os vel cartilago, vel
neruus, vel genæ particula tenuis,
aut præputium, nec augetur, nec
coalescit. 19.6.

Ἐπίλινον στακοπῆ ἐσέσθι, οὐ γάνθισθαι,
ναῦεσθι, οὐ γάπει τὸ λεπτὸν, οὐ ἀκραγαντίν,
οὐ πειραῖσθαι, οὐ πειραῖσθαι.

3. A Tumo-
ribus adiun-
ctis, aut non
apparenti-
bus.

Quodcumque os vel cartilago,
vel neruus præcitus in corpore
fuerit nec augetur, nec coalescit. 28.7.

Si in magnis vulneribus, & præ-
uis tumores non appareant, ingens
malum. 66.5.

Ην τραυματινοῖς τοιχοῖς ἐστοντοῖς πε-
ριεστροιδήματα μὴ φάγει, μέμα τα-
κτόν.

4. A Con-
vulsione suc-
cedente,

Convulsio vulneri superuenientis
lethalis. 2.5.

Ἐπὶ τραυματινοῖς τοιχοῖς ἐστοντοῖς
ταράσσονται.

Quibus ex morbis acutis, aut diuturnis, aut vulneribus, aut alio modo extenuatis, atra bilis, aut velut sanguis niger subter exierit, postridie moriuntur.

γ. Ab Extre-
tione bilis
aeræ, in vul-
neratis con-
tingente.

23. 4.

DE VVLNERIBVS

CEREBRI SPECIATIM.

Quibus præscinditur cerebrum, necesse est febrem & bilis vomitum superuenire.

50. 6.

Ο καταστραφεῖται τὸ κέφαλον οὐδὲ τὸ στοματικόν, ταπείσται τὸ μέρος πυρετοῦ καὶ κολιῶν εμπειρία.

SICNA que-
dam DIA-
GNOST. Ce-
rebri vul-
nerati,
Febris & bi-
lis vomitus,
accedentes
vulneri.

Quibus cerebrum, occasione aliqua, fuerit valde concussum, mutos protinus fieri necesse est.

58. 7.

Ο καταστραφεῖται τὸ κέφαλον οὐδὲ τὸ στοματικόν, ταπείσται τὸ μέρος πυρετοῦ καὶ κολιῶν εμπειρία.

SICNU
Concussio-
nis cerebri
est Aphonia
repentina,

M ij

PROGNOST.
Deliriū fatu-
ri, in vulne-
re seu fra-
ctura Cranii, trauerit.
à profundis-
tate seu pe-
netratione
vulneris ad
spatium va-
cuum inter
meninges &
cerebrum.

Ab offis capitis præcisione, de-
lirium, si in vacuum usque pene
fractura Cranii, trauerit.

24. 7.

Ἐπὶ ὅσει θάνατοι παραγεσάν, λι-
κερὸν λάθι.

ΕΥΔΙΚΕΛΙΟΝ, 30.

Propter plagam in capite acce-
ptam, stupor & delirium, malum.
malū à stu-
pore cum
delirio.

14. 6.

Ἐπὶ πληγῇ εἰς τὸν κρανόν οὐκ οὐδὲ
παραγεσάν, λαθόν.

PROGNOST.
solationis
Sphaeceli ex-
siccari, ad fa-
lutem vel
mortem.

Quibus syderatum est cere-
brum, intra dies tres intereunt: si
vero hos euaserint, sani fiunt.

50. 7.

Οκοσιστὴν σφακελιῶν οὐκέποιε,
εἰ τεστημένηστι τούτην Ι. λινόν τοι-
τας διαφυγεῖται, οὐκέτε κίνον Ι.

Οκοσιστὴν σφακελιῶν οὐκέποιε
εἰ τεστημένηστι τούτην Ι. λινόν τοι-
τας διαφυγεῖται, οὐκέτε κίνον Ι.

ii. 14

A P H O R I S M I

*Ad Febrium Curationem spe-
Etantes, pauci.*

Victus humidus febricitantibus omnibus confert: Maxime vero pueris, & aliis omnibus, qui tali victu utri consuec- runt.

CURATI-
FEBR. VIM.

Τχαὶ διαταπάσι τοῖσι πυρετάνα-
σι ξυμφέρει, μάλιστα δὲ παιδίοισι, καὶ τοῖσιν άγεσι, τίσιν ὅπεις εἰδίσαμέσθι.
διαταπάσι.

Primo Vi-
ctu idoneo,
tum in qua-
litate humili-
da, scetiam
frigida, vt-
pote febri-
contraria.

*Lac dare capite dolentibus, & febrici-
tantibus malum, &c. initio. 64 s.*

1. Viatu
Qualitate
noxio pro-
hibito, vt la-
ete,
tum Viatus
tempore
commodo;

*Si quis febricitanti cibum præ-
beat, valenti quidem robur, labo-
ranti vero, morbus..*

65.7.

Ην τις πολὺ πυρετώνη θερμὸν διέφερε, τις
μὲν ὑγιαίνοιτι, οἷος τοι δὲ κάμυον πυρε-
θε.

Demum ve-
ro REMEDIO
CONVENIEN-
TI: (si febris
non sit ab
humore pu-
trido) nempe
Balneo &c a-
quæ Lotio-
ne.

Diariz enim
καρδιῆς, λύσις τῆς πυρετοῦ κύρει).
& hæc eæ-
cuanus Re-
medio,

Si febris non ex bile sit, aqua
multa calida, capiti superfusa, fe-
brem soluit.

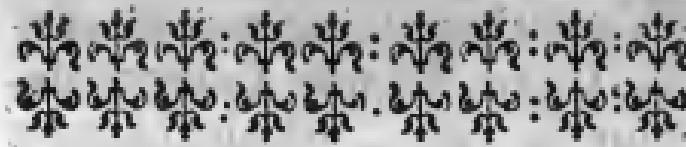
42. 7.

Ηρ πυρετοῖς μὴ μέτο χολῆς ἔχη, οὐδα-
τος πολλὴ καθαρισμὸς κατὰ χολινὰ ὅπλα τῆς.

Diariz enim καρδιῆς, λύσις τῆς πυρετοῦ κύρει).

—

De signis febrium Prognosticis abum-
dè, supra, in Aphorismis Prognostim spe-
ciantibus, actum fuit.

METHODI APHORISMORVM DISPOSITIVÆ

SECTIO QUARTA.

PRÆSCRIBENS LEGES

THERAPEUTICAS,

Medendi Methodum Uniuersalem statuentes.

PREFATIO.

Exercitationem in eunti
Medico Rationali, Ascle-
piadum schole sacrum;
istud in primis ob oculos versari
debet, μὴ τόλμη, μᾶλλον ἢ γνώμη.
Quo sancitum, Morborum
Medelam fœlici ductu; recto-
que calle incedentem; Con-
filio prius mature instituto;

Ex Hippoc.
lib. de arte.

seu Rectaratione auspicandam, cuius sagaci examine suscepta demum ex votis, omnis succedat

Ex eodem
lib. de ole-
gantia.

medicatio. Πᾶντα τὸ ποιῶν τοχηκόν, σκληρόν οὐκέτι οὐδὲν τοχηκόν, μὴ ποιῶν τοχηκόν οὐδὲν τοχηκόν. Quare Therapeuticæ pars Medicinæ præclarissima, merito primam agendi ordine sui partem venditat *Σταθμὸν*, *Medendi* nempe *Methodum*, *Consilium* ac *Rationem*, quæ salutifera Morborum Præsidia solerter inuenit, eorumque Usum salubrem indicat & innuit. Altera enim, quæ tanquam *Οἰγανικὴ Auxiliorum materiam*, siue instrumentorum ad curationem utilium, nempe *Pharmaciæ*, *Chirurgiæ*, & *Diæteticae* materiæ, cognitionem subiicit. Primæ ut *Architectonicæ* subiecta: Quandoquidem, nisi quis sit in Methodo ante verisatus, copiosam instrumentorum medicorum supellectilem in usum fieri. Eteneat nusquam valeat: contra inueniet rectaremedia & invenientis dextre riterunt; quisquis in *Medendi Methodo* est exercitatus. Huius ideo tanquam certæ

Galen. 4.
Methodi
cap. 1.

certæ Cynosure ad leges collinearē debent Medici, certoque hoc filo ad præximū artis dirigi, ne in diuersum, à vera Medendi via abripiantur, aut fluctuantes cæco ductu per vastum Medicinæ pelagus errabundi ferantur.

Istius autem Methodi, *Remediorum Inuentriciū*, hæc est norma, vt quidē Primo *Indicationes certas*, veluti *Consilia*, proponat; Quæ rei Agen-
dæ seu *Auxiliij* ad Curationem conducentis cognitionem innuūt. Deinde *Scopos agendi* nonnullos, ad Therapiam necessarios, ab Indicationibus examissim in *Auxilio* designandos, Primario, scilicet *Quid agendum*, sive ad Curationem conterens Præsidium: Secundario vero in eius *Recto usu*, Qua Quantitate, quo tenore, quio loco, viendimodo & ordine usurpandum. Quibus nempe, æqua indicationum lancea sic expensis, perspectum fiat, & exquisitè definitum, morbo cuius Remedium idoneum:

Quare huic insistendo or-
dini *Aphorismos Hippocratis*, ad

Methodi
Remediorū
Inuentricis
duæ variae.

Institutum
authoris.

Medendi Methodum spectantes
seu therapeuticas leges, hoc tenui
programmate disposui, quo nimi-
rum *Primarios curandi scopos*, in qui-
bus exequendis, vniuersa consistit
therapia, vno velut obtutu liceat
intueri; *Vitale* quidem, seu Naturæ
virium custodiam primo inten-
dens, Diæticum Præsidium: sub-
inde vero *Curativum* scopum, nem-
pe *Remedium*, Affectioni præter
naturam contrarium, eiusque iti-
dem genera præcipua, siue *Maiora*
dicta præsidia (& de quibus dunta-
xat Hippocrates egit in *Aphorismis*) vñà cum *Scopis* in eorum *usu*
recto spectandis, Indicationibus
propriis apprimè designata, ad
cuius paradigmæ cætera equidē
Scoporum curationis, seu *Reme-*
diorum genera, quæ hic deside-
rantur, fas erit componere, & ea-
dem lege ac norma, ex Hippocra-
tis aliis voluminibus, nec non Ga-
leni effatis contexta diductaque
tradere.

APHORISMI
DE SCOPO VITALI,
scilicet
CONSERVATIONE NA-
TURÆ VIRIVM
in Ægris instituenda,
Victus seu Alimenti, præsertim
subsidio usorecto, conuenien-
tique ratione exhibendi:

IDE EST
DE DIÆTA SEV VICTVS.
RATIONE PROPRIA
sumpta,
NEMPE ALIMENTORVM VSV LE-
GITIMO IN ÆGRIS
Atq; obiter, in convalescentibus & sanis.

PRIMO
DE VICTVS FORMA
IDONEA,
plena seu crassa, tenui vel exquisita.
ET QUANTITATE,
DEFINENDA,
sue dosi accopia, maiori vel minori,

Impura corpora, quò plenius
nutries, tò magis lædes.

Io. 2
Nij

INDICATIO-
NE seu COM-
MISSIO peti-
to. A multi-
bus rebus.
Et primo à
MORBI
CAUSA IN-
TERNA. Et
præcise à
GACO. HY-
MIX infec-
tante.

Victus for-
ma tenuis
& copia
minor, præ-
scribuntur.

Τὰ μὲν καθαρὰ τῷ συμάτῳ, ὅκου
αἱ θρήψ, μᾶλλον βλάψεις.

VICTUS TENVIS & EXQUISITUS, in
morbis longis semper, & in acutis,
vbi non conuenit, periculosus. Et
rursus qui extremè tenuis est, gra-
uus est. Nam & repletiones ad ex-
tremum progressæ, graues exi-
stunt.

4. I.

Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβεῖς δίαιται, καὶ οἱ
ποῖοι μακροῖσιν αἱ πάθει, καὶ οἱ ποῖοιν
οἰξίσσονται μη ὅπεριχεῖ, σφραγεῖται. Καὶ
πάλιν αἱ οἱ ποικιλοτοις λεπτότητας αἱ
μητραὶ δίαιται, χαλεπαὶ. Καὶ γὰρ αἱ ποι-
κιλεῖς, αἱ οἱ ποικιλοτοις αἱ μητραὶ, χα-
λεπαὶ.

A VICTUS
EVOQUE
FORMA DI-
VERSA. INCE-
SSU COLITATA.
Quæ forma
EST A D. VI.
RIVM CVS
TODIAM
CONCUEN-
TIÆ, tam in
Sæpius, quam

IN TENVI VICTU peccant æ-
groti, quo sit ut magis lædantur;
omnis siquidem error in eo com-
missus grauior est, quam in paucis
pleniore victu: Propterea etiam
ianis periculosus est valde tenuis,
status & exquisitus victus, quia er-
rores grauius ferunt. Quare tenuis

exactusque vietus, paulo pleniore in aggris in-
magna ex parte periculosis.

§. I.

Ἐν τῇσι λεπίῃσι διάτησιν ἀμφιτάκ-
σιν οἱ γεσίοντες, μέσοις μᾶλλον βλάπτονται.

Πάσης γὰρ τῆς σπάρτηνα, οὐτὸν γίνεται, μέγα
γίνεται μᾶλλον εἰς τῇσι λεπίῃσι, οὐτὸν τῇ-
σιν ὀλίγον ἀρρετέρησι διάτησι. Διὰ τὸν
χεῖρον οὐγάνεστι σφραγεῖσι. οὐ πάντα λε-
πίαι κέρατοι τεκτοῦνται χεῖροι λέγεται διάτησι, οὐτο-
ταὶ ἀμφιτάκσιμα χαλεπωπεργεντες φέρεται.

Διὰ τὸν χεῖρον οὐτοὶ λεπίαι χεῖροι βέβαια διάτησι
σφραγεῖσι εἰς τὰ λεπῖα τῆς σφραγεων ἀμφι-
τάκσης.

Cum itaque Morbus peracu-
tus est, & statim extremos habet
labores; Tunc extremè tenuissi-
mo vietu necessere utendum est. V-
bi vero non, tunc pleniorem vi-
etum exhibere licet, tantum à vi-
etu tenui recedendo, quantum
morbus extremis fuerit remis-
sior.

4. A Motu
Morbi, vel
celeri ad vi-
gorem, vel
tardioris.
Itidem de-
cernitur quo
Vetus for-
ma usur-
panda.

7. I.

Οὐκοῦ μὴ οὐδὲ κατοξὺ τὸν νέον παῖ, οὐ τί-
γα τεστάτους πίνεται, χεῖρος ἐχάπτει,

N iij

λεπτοτάτη διάτη αἰαλιγῶν χέεσθε:
οὐκ ἐ μή, αλλ' εἰδέκαται ἀδροτέρα
διατᾶν, ποστον ἔσσηται δέρειν, εἴδε-
σον αὐτὸν νέσος μηδεκατέρην οὐδὲ
τωρ δέ.

4. A TUM-
PORIBVS v-
niuersalibus
morbis, & vtendum. 8. I.

presentim à

statu,

Idem im-
peratur.

Ο κόταν ἐ ἀκμάζει τὸν νόμον, τότε καὶ
τῇ λεπτοτάτῃ διάτῃ αἰαλιγῶν χέεσθε.

5. A VIRI-
BVS AEGRI,

in morbi
decurso su-
decursis, seu

compara-
tione viri
aegri cum

Morbo,

Idem fa-
tuitur.

Coniectari autem simul oportet, an aegri cum tali victu perstare
possit ad usque morbi vigorem
atque prius ille deficiat, nec cum
illo victu sustineri valcat, aut mor-
bus ante deficiat & remittatur.

9. I.

Σωτεριώτερος δὲ καὶ τὸν νοσόνεται,
εἰς ἔργον, τὴν διάτην τοῦτον σκη-
ψειν τῆς νόσου, καὶ πρότερον εἰπεῖνος ἀπο-
δίνειν πρότερον καὶ ἐκ ἔργον τὴν διά-
την, οὐ πέρ πρότερον ἀποδίνειν καὶ
ἀμελεῖν.

7. A STATV
MORBI, vel
statim, vel
tardius fu-
turo,

Quibus igitur vigor statim fu-
turus est, hos protinus tenuiter

alere conuenit; Quibus vero tardius vigor futurus est, his in ipso *Idem detinetur.* vigore & paulo ante ipsum, de vi-
etu subtrahendum. Anteā verò pleniū alendum est, ut æger suffi-
cere possit.

IO. T.

Ο κόσμοις μήδοισιν πίκα οὐδὲν, αὐ-
τίκα λέπιδος διατάγη, ο κόσμοις οὐδὲν οὐσε-
ται οὐδὲν, οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν
καὶ οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν
διατάγη, οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν.

Si à Morbo cibum assumens quispiam non corroboratur, ali-
mento pluri-corpis uti significat:
Si vero parcus epulanti hoc ac-
cidat, vacuatione indigere scien-
dum est.

8. 2.

IN CONVA-
LESCENTI-
BVS, A VI-
RIVM IMBE-
CILLATE:
Qualitas ali-
menti indi-
catur.

Si enim im-
becillitas à
cibi copia-
grauante, o-
ratur, tum
Victus te-
nus prescri-
bendus, si
minus, fiat à
cacoehymia
infertante:
hunc Purga-
tio compe-
tit.

Ηρ ἐκ τέσσερος Σφιλί λαμπτάρων περι-
πολι ιχθύοις, σπουδάρει ὅπει πλείονι Σφιλί το-
σαμενα χρέεται. Ηρ οὐ Σφιλί μη λαμπτά-
ρων τοις πάγιοις ταις, ξενοντοσιδέραις, οπει
κατάστησιτο.

N. iiiij

IN SANIS
VERO spe-
ciatim, indi-
catio V. Quas
copiz, ac
paucitatis &c
inediae, da-
citur

1. A COR-
PORIS HA-
BITY, hu-
mido vel
secu.

2. AS A TA-
TIBVS V A-
R. I. I.,
Vetus qua-
titas maio-
vel minor,
prescribi-
tur.

Corporibus carnes humidas
habentibus famem imperare con-
uenit: fames enim corpora sic-
cat. 59. 7.

Toῖοι σύμπαν τοῖσιν ὑγραῖς ταῖς
σύρκας ἔχεσθ, δεῖ λιμὸν ἐμποιήσιν· λι-
μὸς γδὲ ξηραῖς τὰ συμπάντα,

Senes iejunium facillime fe-
runt, deinde qui constanti sunt æ-
tate, minus adolescentes, mini-
mè verò omnium pueri, & inter
eos hi præsertim qui sunt animo
acriori prædicti. 13. I.

Τιγυντις Λρογόντα εντελεῖ φέρε-
ται. Μέτρον οἱ τραχεικότες· ἔκκυα με-
ρέματα· πάτηται δὲ μάλιστα πανδία· τέ-
τιας δὲ αὐτής εἰσὶν πάχη αὐτὰς οὐκ
τὸν οὐρανόν μόνον εἰσέργει.

Qui CRESCVNT, plurimum ha-
bent caloris nativi, plurimo igitur
egent alimento; alioquin corpus
absimilatur; Senes vero paucum
habent calorem innatum, ideo
paucis egent alimentis, siquidem

DE SCOPO VITALI. 151
à multis extinguitur; Quapropter,
etiam febres senibus, non similiter,
acutæ fiunt, frigidum enim eorum
corpus.

14. I.

Tὰ αὐξανόμενα πλεῖστα, ἔχει τὸ ἔρ-
φυτον θερμόν, πλείστος οὖν μέτρῳ θερμός.
εἰ δὲ μή, τὸ σῶμα αὐξανόμετον. Γέρεστι
οὐλίγον τὸ θερμόν. Μιὰ τάπον ἀρχή οὐλίγη
θερμηγομέτων μέσονται. Ταῦτα πολλάκις γέ-
νονθερμένηνται. Διὰ τῶν καὶ οἱ πρετεροὶ
τοῖς μέρεσσιν ἐχόμενοισι οὐλίγες, πυργάρ
γένονται σῶμα.

VINTRES hyeme ac vere
natura calidissimi sunt, & somni
longissimi, quare his temporibus
plura alimenta sunt exhibenda:
tunc enim caloris natiui plurim
um habent, ideo pluribus indi
gent alimentis: Indicio sunt ætates
& athletæ.

A TEM
PORIBVS
ANNI QVA
TVOR, idem
suadetur.

15. I.

Αἱ κοιλίαι χαλκὸς καὶ ἄργυρος θερ-
μόταται φύσει, καὶ ποιοι μακρότατοι. οὐ-
ταύτησιν οὖν τίστητε μέμητε τὸ πλευσάρ-
ματα πλείω μετέον. καὶ γένονται θερμέ-
νερμόν πλεῖστον ἔχει τὸ θερμόν.

πρὸς δέοντος οὐκέτινας, τούτοις
ἀπλιγμέναι.

Æstate & Autumno cibi co-
piam ferunt difficillimè, Hyeme
facillimè, Vereminus.

18. I.

Θέρεος τοῦ φθινοπώρου οὐδενό-
τε πεπλαφέστε, καί μηδὲ φθίσα, οὐδὲ
διάπεγμα.

DE VICTVS QVA- LITATE CONVENIENTI præscribenda.

Primo. A
MORBO in-
dicatur.

Victus Qua-
pueris, & aliis quitali yictus uti con-
traria (v.g. à
fueuerunt.

Febre, Cali-
da & secca

intemperie,
postulatur

Humida
(frig.)

2. AB AE-
TATE, CON-
SISTVUDINE,

& DELECTA-
TIONE IN CE-
BO ALIQVO,

Victus humidus febricitantibus om-
nibus confert; maximè verd

Paulo deterior cibus & potus,
suauior tamen, meliori, sed ingra-
tiori, præferendus.

16. I.

Tὸ σπικρὸς χειρὶ πίμα καὶ σπόν, ή-

38. 2.

λον ἕ, οὐδὲ πόνων μὴ, ἀνδεσέσσερ
ἕ, μᾶλλον αἰτεῖσθαι.

Indicatur similitus illis
Vitius qualitas.

DE VICTVS TEMPORE
idoneo eligendo.

IN accessionibus cibo abstinere oportet, nam præbere noxium; & cum morbi per circuitus accessiones habent, in ipsis accessionibus abstinendum.

III. I.

Ἐν τοῖσι παρεξυποτίσιν ταῦτα λέγεται
χεῖ, τὸ οὐρανίστερον γέ βλαστός. καὶ ὄχεον
καὶ στείλας παρεξέωτο, εἰ τοῖσι παρεξυποτίσιν ταῦτα λέγεται.

Si quis febricitanti cibum præbeat: valenti quidem robur, laboranti vero morbus.

65. 7.

Quibus per circuitus accessiones fiunt, nihil dare, nec cogere; sed adiectioni detrahere oportet ante iudicationes.

I^η MERIB^{IS}
PERIODICIS
SPECIAT M.
1. A Tépore
accessionis,
& inter-
missionis
indicatio pe-
titur Tem-
poris Vitius
idonei.

2. In febre-
bus specia-
tum.

A febris in-
termitténti,
paroxýsmo
& intermis-
sione.

3. A Motu
morbi pe-
riodico, &
die critico
proximo.

19. I.

Toῖοις ἐτῆσι οὐδεῖδοις παρεῖσθαι
μένοσις μηδὲ διδοῖται, μηδὲ αἰαληγί^{ται}, ἀλλ᾽ ἀπαρίστη τὸν οὐρανὸν οὐδὲ
τὴν χριστὸν.

Potus noctu-
haud assu-
mendus.
Sed satis no-
eterna som-
no restin-
guenda.

Qui noctu bibere appetunt, his
admodum sipientibus, obdormire
bonum est.

27. 5.

Οὐ κέρασιν τὴν ἀρέτην εἰσινεπει, ταῦ-
την τὸν τὸν δικαστήν, λαὸν ἀποκαμψάσσαν-
τα παραδόσιον.

De Modo exhibendi V. *Etus*, scilicet, ra-
ro, vel sāpe, pluribusque viciis; se-
mel, aut partite; repente ac con-
ferim, leniè aut sensim.

VIETVS EX-
HIBENDI
MODVS.
1. Statuitur
in ægris, In-
dicatione
sumpta, ab

Quod etiam semel, aut bis, plus
aut minus, & per vices, ale-
re conueniat, spectandum: Dan-
dum vero aliquid tempori, regio-
ni, ætati & consuetudini.

17. I.

Ætate,
Tempore-
mento,
Tempore
& Con-
suetudine

Kαὶ οἶσιν ἄπολεῖ, οὐ δίς, καὶ μητεῖα, οὐ
έλασσα, καὶ καὶ μέρος. Δοτέον δέ τι καὶ τῷ
φρεν, καὶ τῷ χρέῳ, καὶ τῷ οὐλικῷ, καὶ τῷ οὐλικῷ.

Quæ longo tempore extenuata sunt corpora, sensim reficere oportet: quæ vero breui, repente.

7. 1.

Tὰ ἐς πολλῷ χειρὶ λεπιδομένα
σφικτα, παρθενὶ παναρτηφην δῆ. Τα δὲ
ἐργάλια, ἀλίγας.

Plurimum atque repente vacuare, vel
replere, calefacere vel refrigerare, aut
alio quoniam modo corpus mouere, pericu-
losum, &c.

in 51. 2.

Vbi fames, laborandum non est.

16. 2.

Facilius est refici potu, quam
cibo.

12. 2.

Πάσοι πληρεῖσθαι ποτῆς, οὐ γάρ.

Forum quæ confertim & velo-
citer nutriunt, celères etiam fiunt
excretiones.

18. 2.

Τὰς προσόντως ἀσπόσις καὶ ταχεῖς,
ταχαῖς καὶ διεργάσιτες μητρεῖς.

1. IN CORA
VALLESC-
TIVS, indi-
catur à Cor-
poris habita
sensim, aut
repente col-
lapso reh-
ciendo.

Cautio in
inedia.

QVISVS A-
LIMENTIS
CITO HV-
TA ENDVM.

1. IN forma
liquida eu-
Potulentis.

2. Substilla
alimenti.
3. eachyma
&
4. eupetea
quæ dignos-
citur celeri
excretiones.

3. Pota, ut a-
qua leuissi-
ma, qua celeri
calefa-
tione & re-
frigeratone
dignoscitur.

Aqua, qua cito calefit, & cito
refrigeratur, leuissima. 26. 5.

Τοις τὸ παχέας θερμανόμορος καὶ
ταχέως λυχνόμορος, καφόταπη.

Q V A E A L I M E N T A,
M O R B I S N O N N V L L I S
conueniant.

2. Vinum
dilutum, sym-
metatis
multis est
vile Prae-
dium.

IN anxietudine, oscitatione,
hotiore vinum pari aquæ por-
tione potum Morbum soluit.

56. 7.

Αλόκη, χάσιη, φείκη, οἴγη, ιση
ισω πιργεδυθή, λύει τὴν γένεσιν.

2. Vinum
metacum
quibusdam
est quoque
egregium,

Famem meri potio soluit.

21. 2.

Αἴμοντος θάρψης λύει

Dolores oculorum meri potio, aut bal-
neum, aut fomentum, aut vene sectio, aut
medicatio soluit. 31. 6.

Stranguriam & dysuriam meri potio
& vene sectio soluit, secunda vero vene
interiores. 48. 7.

Lac dare capite dolentibus Lac, quibus
 malum, & febricitantibus, & qui- morbis &
 bus hypochondria elata & mur- symptoma-
 murantia, ac siticulosis malum: tis noxiun,
 Item quibus biliosæ deiectiones,
 febres acutæ & copiosa sanguinis
 euacuatio facta est. Lac vero dare Lac quibus-
 confert tabidis, non valde febri- nato conue-
 citantibus, & in febribus longis & nientis ali-
 languidis, si nullum ex prædictis mætrum.
 signis adsit, & præter rationem
 extenuatis.

64.5.

Τάλαι μίδόναι καρδιήγεινοι, κακόν.
 κακὸν δὲ καὶ πυρετώνιον, καὶ οἴσιν θεοχό-
 ρια μετέωρη μιαροφεύεις οὐτα, καὶ τοῖς
 διψάσιν κακὸν δὲ καὶ οἴσιν χολώδεις εἰ
 μιαχωρίστες, καὶ εἰ τοῖς οἴσιν πυρετοῖ-
 σιν ἔττι, καὶ οἴσιν αἷματος πολλὴ μιαχώ-
 ριας γέγονεν ἀρμόδιον δὲ τοῖς φθινώδεσι
 μιλίου πολλῷ πυρετώνιον μίδόναι γάλα,
 καὶ εἰ πυρετοῖσι μακροῖσι, καὶ βλιχεοῖσι,
 μιδεὺς τῷ μεγετεῖη μέμνων συμείων πα-
 γεόντος, οὐδὲ λογον δὲ ἐκπεικόστι.

DE CONSuetudine in
Vicitu ratione, ac Vsu omnium
rerum non naturalium
spectanda.

Pratice-
tum vni-
versale,
in usu lex-
erum non
naturalium.
Consuetud-
nem esse
spectandam
atque ser-
uandam.

Consuetudine
longo tempo-
re, etiam si deteriora sint, in-
suetis minus molesta esse solent.
Quare ad insolita quoque facien-
da mutatio. 40. 2.

Tὰ ἀπὸ πολλῶν χερεύσαντα, καὶ
χειροῦ, τοῦ ἀσωμάτωτον ἀναγνωρίζειν εἰ-
δε. Δεῖ οὖν καὶ τὰ σωμάτια μετα-
βολήσειν.

Speciale,
1. DE EXER-
CITIO seu la-
bore ferendo.
In quo vis
maxima co-
ficiundinis.

Solitis laboribus affueti, quam-
uis inualidi sint aut senes, insuetis
et si robustis ac iuuenibus facilius
ferunt. 49. 2.

Οἱ εἰδιοτέριοι τὰς σωμάτιας πένες
φέρειν, καὶ οὐδεὶς ἀπέγριτες, τοῦ
ἀσωμάτωτον, ἀρχεῖον τοῦ καρκίνου, πρῶτον φέ-
ρειν.

2. IN VICTU,
Quali ac cō-
ficiuntur est ser-
uanda.

Vicitus humido febricitantibus omni-
bus confert, maxime vero pueris, & aliis
qui tali vicitu rite consueuerunt. 16. 1.

nos

Quos etiam semel aut bis, plus aut minus, & per rices alere conueniat, spe-
ctandum: Dandum vero aliquid tempo-
ri, regioni, etati, & consuetudini.

17. I.

1. Virtus
quoque qui
titas & ex-
hibendi mo-
dus.
Consuetus
obseruan-
dus.

Et hæc
De dieta, constituta, tanquam praesidio,
Natura viribus conseruandis idoneo. Est
tamen etiam d'æta, cum pharmacia &
chirurgia instrumentum curatiuum, af-
fectuum praeter naturam ablationi inser-
uiens & accommodum.

17. I.

O

APHORISMI

DE SCOPO

CVRATIVO,

Sine Ablatione Affectuum præter naturam per Remedias recta Ratione usurpatā, ineunda.

REMEDIVM,

seu Auxilium Curatium, in genere statuitur ab Hippocrate..

CONTRARIVM,

Affectus præter naturam destructiū.

est CONTRAVM, ex Gal. definit. c. 89. artis med.

(Aphor. 22. 2. sect. & lib. de flat.)

Scopi Cura-
tiui specia-
les. seu re-
media.

In specie vero.

REMEDIORVM GENERA
statuuntur.

CONTRARIA Affectuum
præter naturam generibus relu-
ctantia: Nempe Præseruatiæ, que
Contraria Causis: Curatiæ pro-
priæ, opposita Morbis; Mitigan-
tia, aduersa Symptomatis.

Prima autem

Præcipuè inter Remedia, Cu-
rationem Morborum ineuntia, (&
de quibus in Aphor.) sunt **CON-
TRARIA CAUSIS MORBORVM
INTERNIS**, scilicet Contentorum
Vitiis Repugnantia: Ex quibus
nominatim,

VACVATIO contraria Humo-
rum Redundantia.

REPLETIO contr. Defectui seu
Inanitioni.

ALTERATIO contr. Qualita-
ti vitiis.

MOTVS Cohibitio, contr. Mo-
tui præter naturam, &c.

Que quidem præ ceteris, ab Hippocrate
seqq. Aphor. generatim adstruuntur.

Q Vicuque Morbi à Repletio-
ne siūt, hos curat Euacuatio.

VACVATIO
remediū est
humorum.

quantitatis
immodicæ
seu repletio-
nis.

Et qui ab Euacuatione, Repletio,
cæterorumque Contrarietas, est
Remedium. 22. 2.

¶ ADJECTIO
seu REPLE-
TIO humo-
rū defectus
seu inanitio-
nis.

Απὸ πληρωνῆς ὀκόσα ἀπὸ νοσήματος
θύμος, κέρωσις ἵππος. καὶ ὀκόσα ἀπὸ κερά-
τος.

MOTUS CO-
HIBITIO hu-
morū Me-
tus præter
naturalis flu-
xus est re-
medium, &
huius duo
Modi præ-
cipui, nempe
REVULSIO &
DERIVATIO.

Quicumque Morbi à fluxioni-
bus fiunt, primum fluxiones sed-
e oportet, deinde quod influxit
educere.

Sententia Aphoristica huc spectans ex
lib. de locis.

EDUCTIO ve-
ro, seu VA-
CATIO ex
PARTE AF-
FECTA, Hu-
moris alicu-
bi præter na-
turam quies-
centis & in-
fluxi est me-
dela.

Οὐ μὴ νοσήματα ἢ τὸ πόνον
γίνεται, τὸς πόνος πάντες χεὶς τερπτος,
ἐπίτηδες τὸ σωματικὸς ἔξασθη.

Quæ perfrigerata sunt, excali-
ALTERATIO facere oportet; exceptis iis qui-
remediū est
intemperie, bus sanguis fluit, aut fluxurus est.
tum humo-
rum, tum
partium.

Οντα κατέψυκτα, οὐδεποιόντα
δέ, τῷ λοιπῷ οὐδόν αἰμορραγία, ή μέλλει.

Puta calfa-
ctio refrige-
rationis, &
sic de cæt.

Extremis morbis, extrema ex-
quisite remedia optima.

6. I.

Ἐστὶ τὰ ἐγατα ποσίματα, οὐ τὰ
Σιγμῖναις αἰριθέου, ράνσει.

CONTRARIA
seu remedia,
pari gradu
in oppositū,
debent esse
Morbo æ-
qualia, scilicet
extremis
valida, leui-
bus mitiora.

Ex constitutis vero, Remediiorum
Causas demolientium, præcipuis generi-
bus, speciatim ferè duxit taxat, de Vacua-
tione, egregia Hippocrates in Apho-
rismis protulit decreta, nec non de Re-
pletione quoque nonnulla, in præceptis
de vietis ratione præpositis. De reliquis
autem Medendi Scopu, Remediis re Cau-
sas morbiseras, internas nempe Contentio-
rum vitia expugnantibus in usum fle-
tendū (v.g. Intemperiei altera-
tione, Qualitatum secundarum
emendatione, Putredinis corre-
ctione, Malignitatis coërtione,
Motus humorum praui cohibi-
tione) pauca edixit, aut ferè nulla.

Remediiorum autem genera. Mor-
bi. **O** illj

BORVM variis generibus AC SYM-
PTOMATIS formaliter contraria,
neque omnino expresse eo loco attigit.
Verum hac ex lege Contrarietas, prasti-
tuta Medicis, facili negotio enuenientur,
& in Hippocratis aliis voluminibus sta-
bilita, confipientur, spectabili ordine
instituto, huc si lubeat referenda.

APHORISMI DE VACVATIONE, HYMORVM REDVNDAN- tiæ remedio.

AC
Primo de Vacuatione Sanguinis
per Venæ sectionem,
seu Phlebotome

Kit decernenda & ad ministranda.

QVIS AF-
FECTVS p.æ
ter naturam
quadve vi-
tium indicat
PHLEBOTO-
MIAM &c
Remedium
fibi conse-

A Thletarum bonus corpo-
ris habitus ad summum plé-
nitudinis gradum perductus, pe-
riculosus est, si in extremo consti-
terit. Nec enim in eodem statu
permanere & consistere potest.

Cum vero non constat, nec pos-
fit in melius proficere, superest ut
decidat in deterius. Quamobrem,
pleniorem illum corporis habi-
tum protinus soluere expedit, ut
rursus corpus nutriti incipiat.
Non autem ad extremam vaso-
rum concidentiam ducenda va-
cuatio, periculosem enim; sed
qualis fuerit natura eius qui per-
ferre debet, eo usque ducenda est. Et si
Sic & omnes vacuationes ad ex-
tremum perducere periculose, &
rursus refectiones extremae si fue-
rint, periculose.

3. I.

Ἐν τοῖσι γυμναστοῖσιν αἱ ἐστὶ οἱ
χρονὶς εὐξίαι σφραγεραι, λεὶς ἐστὶ τοῦ ἀ-
χάτῳ ἔστιν. εἰ δὲ διώαρται μέρην ἐστὶ²
τῷ αὐτέῳ, εἰ δὲ ἀργεσκέν. Εἴτε δὲ εἰκὸν
ἀπεμένειν, εἰ δὲ π διώαρται ἐπὶ τῷ
βέλπον ἐπιδιόραι, λείπονται ἐπὶ τῷ
χειρὶ. Ταπέοντας εἴτε τὰς εἰς τοῦ
ζεῦς λύειν ξυμέρει μὴ βερδίως, οὐα-
πίλιστα φέρειν αἰαθέρεψι. Θλάβει τὸ σῶμα.
Μηδὲ ταὶ ξυμπλέωντας εἰς τὸ ἔργα τὸ δέσμον
σφραγεῖν γέ. ἀλλ' ἔχοντας οὐ φύσεις οὐ.

rens & ido-
neum;
Est Corpo-
ris plenus
Habitus,
seu
eufíat
athletica,
Vel aptius,
Plethora
humorum
quatuor Vi-
tia in qua-
titate exu-
perantur: Qua-
d. Εἰσιαν
inducit.

2. Q V A
QVANTITAT-
TE: sanguis
mittendus,
εὐφορία,
que: VIRES
ferendo pa-
res designat
ad sanguinis
missionem
necessarias.

τῆ μάλιστρι θεραπείαιν, εἰς τὸ πολλού
ώσαι τως δικαίοις αἰτίαις, αἱ εἰς τὸ θερα-
πευτικόν, σφραγίδι. καὶ πάλιν αἱ αἰτί-
αἱ θεραπείαις αἱ ἐν τῷ ιδατῷ θεραπείαι, σφραγί-
δι.

Quibus sanguinem è venis
mittere confert, his verno tempo-
re secare venam oportet.

3. Qvo tem-
po & san-
guis mitter-
dus?

1. Ad Præ-
cautionem

Verno tem-
pori.

Ο κόστοις συμφέρει αἵμα ἀφαιρεῖσθαι
φλεβῶν φλεβῶν, τυτέοις γενή περ
φλεβοπομπῆσθαι.

5. Ad Cura-
tionem Morbi
initio.

In principijs Morborum si quid mo-
tione Morbi uendum viderit, moue: in statu autem
melius est quiescere.

53. 7.

4. Quibus
mōbris ac

Symptoma-
tis in specie

Venæ ſectio
medicatur.

1. Ruptioni-
bus.

Quacumque ruptiones ex dorso ad
cubitus feruntur, vena ſectio ſoluit.

22. 6.

Ο κόστοις φέρεται ἐκ τῆς ράτης εἰς τὰς
ἀγκώνας καταβάτις, φλεβοπομπὴν λύει.

2. Dysuria
& Strangu-
rī, à calida
cauſa & in-
flammatione,

Stranguriam & dysuriam vini po-
tio & vena ſectio ſoluit, ſecunda vero
intervales.

43. 7.

Dolores

Dolores oculorum post meri potionem, 7. Dolori
oculorum,
ab inflam-
matione.
Et aquæ calentis balneum, vena sectione
curatō.

46. 7.

Dolenti partem posteriorem capitis; QVAE V E-
N A S E C A M-
D A , in Ce-
phalalgia, +
posticæ par-
tis, Vena frō-
tis tundenda
est, in Dysu-
ria Vena Cu-
biti interior;
recta in fronte excurrens vena secta, prodest.

68. 5

Mulier vtero gerens, secta vena
abortit, eoque magis si foetus sit gran-
dior.

30. 5.

QVIBVS SAN-
CVINIS MIS-
SIO NOXIA
interdum &
periculosa.

P

DE VACVATIONE,
PER MEDICAMENTVM,
scu Purgatione Humorum
vitiosorum;

AC PRÆSERTIM
*Per aluum; aut vomitum, eius-
que usu & administratio-
ne recta.*

HYMORES Primo, Quinam Qualis re Humores, in
qui Purga- genere, ac specie Purgationem
tionem in- postulant.
dicant ne-
cessariam.

I N GENERE
sunt HYMO-
RES V. TIOS.
Qualitate
sua, quique purgentur, qualia purgari oportet, confert & facile ferunt ægri; ac molesti, sin minus, contra. Sic & vasorum
morborum euacuatio (arte præstita,) siquidē
Procreati- fiat, qualem fieri oportet; confert
ees.

I N SPECIE
vero Qy: ET
Q'ALIS pec-
cent, & pur-
gandi sint:
INDICATIO
ducenda.

2, I

Ἐν τῇσι ταχχῆσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι τοῖσιν αὐτομάτως γνομένοισιν, λῶ μὲν οὖτα δῆ καθάπερεῖδε καθαίσθιον, ξυμφέρει πε, καὶ ἐνθόλφος φέρεται· λῶ δὲ μὴ, τεναρτίον. Οὕτω δὲ καὶ οἱ κυρεαῖγμίν, λῶ μὲν οὖτα δῆ γέγνεσθε κάκηται, ξυμφέρει πε καὶ ἐνθόλφος φέρεται· λῶ δὲ μὴ, τεναρτίον. Εἴ περέπιν οὐδὲ δῆ καὶ χάρησ, καὶ ἄρπει, καὶ ἄλλα κίλει, καὶ νέσσει, οὐ δῆστα δῆ, οὐδὲ δὲ.

IN MEDICATIONIBVS, talia ex cōpore educenda, qualia etiam sponte prodeuntia, iuuant. Contrario vero modo exeuntia, si-
stenda.

2. 4.

2. Εἴ τῇσι φαρμακένοσι τοιαῦτα σῆμα
ἐκ τῆς σάματος, οὐοῦτα καὶ αὐτόματα ἐγένεται
καὶ οὐ μάται· τὰ δὲ τεναρτίων ἀγάται, πάρ-
νηται.

1. Ab Excre-
tis spōtanea
excretione,
Eupheriam
ægriο confe-
rentibus.
Qui humor
in specie
purgandus
sit, etiam in-
dicatur.

Si qualia oportet purgentur,
confert & facile ferunt: si contra-
ria, difficulter.

3. 4.

25. Ην οὖτα δῆ καθάπερεῖδε καθάπερεῖ-
ται, ξυμφέρει πε, καὶ ἐνθόλφος φέρεται· τὰ
δὲ τεναρτία, δυσχερέστεροι.

QVI PVRGATIONE
EVACVANDI SINT,

Corpora nempe Cacochymia scatentia signis nonnullis hic designantur.

Expurganda
sunt in pri-
mis AEGRO-
RVM ET
NEUTRO-
RVM CO-
PORA, quæ
scarent Cac-
ochymia.

Sudor multus, calidus aut fri-
gidus semper fluens, humorū
copiam adest significat; Vacuan-
dum idcirco, robusto quidem su-
fcantur perne, debili vero inferne.

41. 7.

Cuius signa
quædam
petuntur.
1. A Sudore
copioso, et
tinuo pro-
fluente.

Ἴδης πολὺς, θερμὸς ἢ ψυχός, πέπει
αἰεὶ, σπουδέστερος ἐχειν πλησιονεῖται. εἰ-
ποιοστος εἰς τὸν μὴ τοῦ ιχυρῷ αἰωνίον, πο-
τινοῦ προ-
τὸν εἰδεῖ καταβεῖται.

2. A Sudore Sudor multus, in somno factus,
copioso, in sine manifesta causa, significat cor-
pore. pus uti pluri cibo: Quod si cibum
(Quo nota-
tur etiam Cacochy-
mia eiusque
remedium
purgatio, ni-
si is sudor à
Ciborū co-

pus uti pluri cibo: Quod si cibum
parcius assumenti hoc accidat, va-
cuatione indigere significat.

41. 4.

Ἴδης πολὺς ἢ οὐτε αὐτὸς παρεῖται.

autem proximo, non omnia supradicta pia prodeat
in exteriori. Ecce enim Christus. In hoc enim Eccl. 10. que vita
aeris aerozum tanto magis tam, supradicta omnia randa.)
nervosum. Sit.

Et quibus deiectiones si residere permissis, nec moueris, veluti strigula sub-
stant, si pauca fuerint, leuis est morbus: si multi, magnus; His confert alui purgatio.

Quod si alio non purgata sorbitiones de-
deris, eo magis nocebis.

67.7.

3. A Deie-
ctionibus re-
tensis & strig-
mentosis,
Alui Solotin
sea Purgatio
indicatur.

Mulieri menses decolores, nec eodem
semper modo & tempore prodeunt, purgationem indicant necessariam.

36.5.

Si à Morbo, quispiam cibum assu-
mens non corroboratur, alimento pluri-
corpus recti significat: Quod si parcus e-
pulanti hoc accidat, vacuatione indigere
sciendum est.

8.2.

4. A Mengi-
bus decolo-
ribus in mu-
liere, caco-
chymia eius
que remediā
purgatio de-
signatur.

Tandem CON-
VALESCEN-
TIUM COR-
PORA que
vires à Victu
nō re umidi;
Expurgāda,
quia huius
imbecillita-
tis causa est
Cacochymia
à cridi nō va-
cuata (modo
à Ciborum
grauante co-
pia nō oria-
tur.)

*Qui Purgatione non sunt
cuacuandi.*

2. Cacochy-
mize exper-
tes,
Sanis.

Qui bona sunt corporis vale-
tudine, molestè ferunt medi-
cationes. 37. 1.

· Οἱ δὲ τὰ σώματα ἔχοντες, φαρμα-
κεῖσθεντες.

2. Intempe-
rantes in
Viā, etiam
si Cacochy-
mi.

Qui corporis sanitatem sunt præ-
dicti, medicamentis purgati cito
exoluuntur, & qui prauo vtuntur
cibo. 36. 2.

Οἱ υγεινῶν ἔχοντες τὰ σώματα, οὐ τοῖ-
σι φαρμακεῖσθεντες, ἔχλυσθεν-
τες, καὶ οἱ πονηρῶν θεραπεύεται.

Carnes sanas habentibus, elle-
borus periculosus, conuulsionem
enim inducit.

16. 4

Ἐλλέβορος ἀποκίνδυνος τοῖσι ταῖ-
σι γραπτοῖς υγιέσις ἔχεισθεντοις γάρ ἔμπο-
τει.

*De Præparatione Purgationi
ni præmittenda.*

PRAEPARA-
TIO necella-
ria ante Ca-
thartici sa-
ptionem du-
plex est.

Concocta medicari ac moue-
re oportet, non vero cruda, 22. I.
nec in principiis, nisi turgeant
(humores) ut plurimum vero non
turgent.

Prima est

humorum

CONDITIO

quædā pre-
requisita eā

que triplex,

scilicet vel

ecorum OR-
GA: MVS. siue

motus effe-
rus, Vel Co-
ctio in cru-
dis & patri-

dis succis

molienda &

expeditanda,

Ac demum

FLVX: LITAS

arte presta-
da, scilicet

Qualitatis

humerum

Purgatione

obstatis Cor-

reptione v.g.

Crassitiei at-

tenuatione,

Tenuitatis &

scrimonie

Mitigatione,

lentoris de-

tersione, &c.

Πέμπτα φαρμακέιν κατανίκην,
μηδέ μηδέ επαγγείν, μηδέ οργά-
την καθίσα εκοργά.

Corpora cum quispiam pur-
gare voluerit, ea fluxilia faciat
oportet. 9. 2

Et si quidem supra, velit, aluus
sistenda: si vero infra, laxanda.

*

70.7 *

Τὰ σώματα χειρόν τις βρέλεται κα-
θαίρεται, δέ γε αποιέεται κατὰ μηδὲ ἀγωβέ-
ληται δέ γε αποιέεται, τῆσσα τῶν κοιλίων
λιγὸν κατέπιεται, οὐχίτων.

Secunda PRAEPARATIO, est CORPORIS PARTIVM ET MEA-
TVVM. Quæ vel est COMMUNIS VENIQUE Purgationi, seu per
aluum, seu vomitum: Nempe APERTIO Vjarū ad hepaticen-
dentiū FLVXILITATE humorum obstruentium concilianda.

Nec non etiā
ROBVR seu
CRASSITIB,
incolumis af-
ve partium
abdominis
prærequisita.

In omnibus morbis Partes ad vmbilicum & imum ventrem attinentes, crassi-
tiem obtinere melius, multum vero ex-
nuari & contabescere malum. Sed hoc
quoque ad infernas purgationes periculo-

Vel SPECIA-
TUM, in Alui ^{sum.}

Purgatione
intestinorū
laxitas præ-
mittenda.

35. 2.

Vel Vomitui Qui ex elleborō difficulter su-
præponēdā, pra purgantur, horum corpora,
tūm Alui ad ante potionem largiori cibo &
Corporis ha- quiete præhumeētanda.
bitū diffi

1343

x i o Vi.
ta pluri &
humido ,
quiete atque
somno incu-
da. (itidemq;
Balneo, ex 6
epidē. sect. 1.)

Per quas Partes, meatíſve idoneos, Purgatio instituenda:

An per Aluum aut vomitum.

Pyrgatio-
nis via ido-
mea, vel per
alium aut
vomitum.

Quæ ducere oportet, quo ma-
ximè natura vergit, per loca

DE PURGATIONE. 175
conferentia, eo ducere oportet.

21. I.

Ἄλλοι ἄγειν, ὅκου εὖ μάλιστα φέσθη οὐ φύ-
σις, τούτη ἄγειν, οὐδὲ τοῦ ξυμφέρει τούτων
χαίρειν.

Indicatur
primo ab hu-
morē Motu,
sensu inclina-
tione natu-
rali in crīs.
2. τὸν
συμφέρει-
των χαρίαν,
atramen Im-
perfēcta, nec
omnino ab-
soluta.

Melancholicos vehementius in-
fra purgabis, eadem ratione con-
trariam adhibens vacuandi viam.

2. 4.

Τοὺς δὲ μελαγχολικὸς ἀσπότερος τοὺς
ἴριτος, τῷ ἀντῷ λογοτυφῷ τὸν εὐαγγε-
στιστήρα περιπτεῖ.

Vomentes difficulter & modi-
cè carnosos infernè purgabis, ca-
uendo æstatem.

3. Ab Habitu
corporis
ægris vel gra-
cili, vel car-
noso.

7. 4.

Τοὺς δὲ δυσημίας καὶ μάστιχος εὐσάρκους
κάπνοι, καυστέλλομενος δέρετο.

Graciles & ad vomendum faci-
les per superiora purgare con-
fert, cauendo hyemem.

4. A facili
aut ægra vo-
mendi tole-
rantia.

5. 4.

Τὰς ἵχες καὶ ἀνημίας αἴσθητα φαρμακία,
κατοστέλλομενος χειρόποδα.

5. Ab Aëre Medicari, & statim superiores per Annitatem tuis partes, hyeme vero inferiores Varia, vel hyeme, res. 4.4

vel aëstatem, Corpora nostra supra vel infra purganda disponente.

6. Ab Affectionem præternaturam partis Quibusdam ipsis ciebus.

Purgatione indigéntibus. 1. Nempe à Phthisi aut dispositione ad Phthisim inferna purgatio indicatur.

2. A Dolore supra vel infra diaphragma infestante, superna aut inferna purgatio, in- tinguatur.

Φαρμακίαν Σέρεθρον μέτα μάλλον ταῖς αἴσθητας χειρόποδας κατέχεται.

Tabidos vero, per inferiora purgabis, cauendo supernas purgationes. 8.4

Τὰς δὲ φθινάδας, κατοστέλλομενος ταῖς αἴσθητας [φαρμακίας.]

Dolores supra septum transuersum qui purgatione egent, per superna purgandum esse significant. Qui vero infra sunt, per inferna.

18. 4

Τὰ κατερπόντια φρεστῶν ὁδονήμοτα, οἰκότα καταδέρσεις στοιχεῖα, αἴσθητα φαρμακεῖα δεῖχται συμμάντα ὁκόσα δὲ κατέχεται.

Febris experti, cibi fastidium, . A Sym-
cordis morsus, vertigo tenebrico- ptomat is,
fa & oris amaror, purgatione per ventriculi &
superna opus esse significant. stomachi.

17. 4.

Απυρέτῳ ἐόντι πάσιν, καὶ καρδιο-
μός, καὶ σκοτόδινος, καὶ σόμα ἐκπικρέ-
τον, αἴτιος φαρμακίνος δεῖνδε σημαίνει.

Febris expertibus, si termina 4. A Sym-
acciderint, & genuum grauitas, & ptomat is,
lumborum dolor, inferna purga- ventris infe-
tione opus esse significant. rioris, & ar-
tuum infe-
tiorum.

20. 4

Απυρέτων ἐστιν λόγῳ γένηται φόρος,
καὶ γενάτων βόρος, καὶ ἐσφύτος δῆγμα,
καὶ τοι φαρμακίνος δεῖνδε σημαίνει.

Quorum ventres lienteria la- 5. S. neclarim;
borant, hos hyemē supra purga- à Lienteria.
re, malum.

12. 4

Οἱ κόσσοι κοιλίαι λαυρτειάδες,
καὶ μῆνος φαρμακὸν αἴτιος, καὶ κόρ.

Sudor multus, calidus aut frigidus, sem- 6. Ab ægri-
perfluens humorū copiā adesse significat, tandem vi-
tibus con-
sistentibus.

Purgatio per vacuandum idcirco, robusto quidem superna vel infeina, in perne, debili vero infernè. 61. 7.

*De Tempore, Purgationi apto
eligendo, ac intempesti-
uo, cauendo.*

Pyrgatio
His tempvs
duplex.

Primum ei re venam secare, aut purgare o-
ctionis, in
Precautione portet.

Morborum, quod vel est

ELIGENDVM
scilicet anni
tempus ver-
nale.

ФЛЕВОТОМЛН, в фармакогр.

vel EVITAN-
DVM, scilicet
Tempus x. Sub cane & ante canem diffici-
les sunt purgationes.

3. 4.
Tatikawa yel'wəg'kwis, ep'jáatis si
odp'makeias.

Alterum est
TEMPS NE-
CESSITATIS, in Curatione
morborum
quod vel In principiis morborū, si quid
mouendum videtur, moue. In sta-
tu autem melius est quiescere.

1. IDONEVM,
ac
PAMO qui- 29. 2.

Ἄρχομέν τῷ γένοντι λίπη σθεντική κα-
νέντ, κίνηται ακμής γένοντι τῇ οὐργίᾳ τοῦ
βίληπτον θεῖται.

dem in om.
HIBVS MOR-
BIS,

Est PRINCI-
PIVM, in quo
humores cru-
di, orgasmu-
sunt perciti.

Circa initia, & fines, omnia
imbecilliora: circa statum vero
vehementiora.

Deinde De-
CLINATIO
MORBI. In

qua scilicet
humores tū

Περὶ τὰς αρχὰς καὶ τὰ τέλη, πάρτε
δενέστεροι τοῖς τοῦ ακμῶς, οὐχ εἴτε
ετ.

perfectè co-
eti, crisi nul-
la vel imper-
festa, haud

vacuati su-
perfunt, tunc
tēporis enim

expurgandi
metu recidi-
uz.

Ratio est Aph. superioris.

Concocta medicari, & mouere oportet, non vero cruda, nec in principiis, nisi turgent (humores) ut plurimum vero non turgent.

22. I

Secundo. In
MORBIS A-
CVTIS spe-
ciatum TEM-
PVS PR. NC-
PII purga-
tionis aptum,
sed raro, &c.

In acutis morbis raro, & in
principiis, medicamentis purgan-
tibus est vtendum; Idque cum
præmeditatione faciendum.

24. I

Ἐν τοῖσιν ὅξετι πάθεσιν ὁλογάνος, κα-
ὶ αρχῆσι τῆσι φαρμακεῖσι χέεσθαι. κα-
τέποντες οὐκέτε πάστης ποιεῖν.

gasmo (hu-
mores enim
quieti, eo tē-
pere crudi,
nō purgādi,

IN PERACV-
TIS autem,
in quibus
materia à
principio or-
gasimo est
effera.

Medicari in peracutis, si mate-
ria turgeat, eodem ipso die: dif-
ferre enim in talibus, malum.

10. 4

T E M P V S

PVRGANDI
idoneum est
Pr statim
tim Princi-
piam.

Φαρμακέιν ἐποίησι λίθῳ ξένῳ, λί-
θῳ γρανίτῃ, αὐθίμερον. Χονίζει γρόβην
τοῖσι τοισι τριστοῖσι κρανοῖσι.

Pertò TEM

PVS, PVRGA

TTONI INE-

PTVM atque

cauendum

1. Est Princi-

piū morbi,

in que ma-

teria cruda,

quieta est,

nec agitata;

2. Status, in

quo Naturæ

motus fuit,

nec aco-

ctio humo-

ram & cri-

sis.

3. In die Cri-
fis perfectæ,
& post cri-
fis perfectam.

(Post erisim
ramē imper-
fectā in De-
clinacione morbi, tempus purgationi est idoneum, ne recidua
contingat.

Quæ iudicantur & iudicata sunt
integre, mouere non oportet, nec
cauendum
quidquam nouare, siue medica-
mentis, siue aliis irritamentis, sed
in que ma-
teria crudis,
finere.

20. I

Τὰ κριτόμενα καὶ τὰ πειραμένα αρ-
πίσει, μὴ κυρένει, μιδέ τε απεργούσι
μήτε φαρμακείησι, μήτε άγοστην φέδον-
σιοῖσιν, ἀλλ᾽ έφεν.

Quæ relinquuntur in morbis à Cri-
fis, reciduas facere consueverunt.

(ideo expurganda.) 11. 2

Prægnantes purgandæ, si mate-
ria turgeat, à quarto mense usque
ad septimum, sed has minus: Mi-
nore vero, aut grandiore factu ab-
stinendum.

QVO TEM-
PORIS TA-
TIONIS in
muliere præ-
gnante, in-
stituenda
purgatio.

I. 4.

Taδ κυρίας φαρμακεύτριον οργάνον
περιόμινα, οὐδὲ τινά μινών οὐδεν
τούτων. τὰ δὲ νήμα οὐ περισσόντες
εὐλαβείας οὐδέ τε.

DE QUANTITATE
PURGATIONIS
definienda,

Seu Medicamenti Purgantis vi,
ac Mole, maiori vel mino-
ri statuenda.

E Xtremis morbis, extrema exquisitæ
Remedia, optimæ.

6. I.

Quæ vacuantur, copia non
sunt æstimanda, sed si qualia

INDICATIO
ducenda est
purgationis
lenuis aut va-
lidioris
1. A Magni-
tudine Mor-
bi, siue recessu
à naturali
statu insieri
aut minori.

2. A viribus
egri validis,
aut imbecil-
lis, ut cōsen-
tiōibus Pur-
gatio mitior
aut vehemē-
tior, &c ad a-
nimi usque
deliquium,
molienda in-
dicatur.

oportet excernantur, & facile fe-
rant: Et ubi ad animi deliquium
educere conuenit, præstandum, si
ager tolerare queat. 23. I.

Tὰ χαρέστα μὴ τῷ πάνθει τεκμι-
ρεῖσθαι, ἀλλ' ὡς αὐτῷ χαρέσθαι τῷ φρόνι-
μοφέρος, καὶ ὡς τοῦ μέγεθος ποσθύμιον
ἀγειρ, καὶ τὸ ποτέστιν, λινὸς ἔργον
στοιχεῖον.

DE MODO VSVRPAN- DÆ PVRGATIONIS Quantitatis,

Indicatio
huius sumi-
tut ab Axio-
mate medi-
co.

OMNE NI-
MIVM ET RE-
PENTINVM
NATVRÆ
EST INIMIC-
EV M, ideo
Purgatio co-
piobor &c
repentina,
periculosa
partita autē
& paulatim
præstata, se-
curior.

*Aut semel, ac vniuersim; aut partitis vi-
cibus, seu ral' cōmīxpaor.*

PLurimum atque repente va-
cuare, vel repleres calefacere,
vel refrigerare aut alio quois
modo corpus mouere, périculo-
sum. Omne siquidem nimium,
naturæ est inimicū. Sed quod pau-
partita autē latim fit tutum est, præsertim cùm
& paulatim ab altero ad alterum fit transitus.

Τὸ χῆραν πολὺ καὶ ἐξαπίνει κενῆν, οὐ
πληρεῖσθαι, οὐ θερμαίνει, οὐ φύγειν, οὐ ἀλλως
ὑκοτεῖν τὸ σῶμα κακοῦ, σφραγεῖσθαι. καὶ γὰρ
πάντα τὸ πολὺ τῷ φύσει πολέμιον. τὸ δὲ
κατ' ὄλιγον, ἀσφραγέσσι, καὶ δημόσιας λέους καὶ πε-
ριτέρων εἰφέντες περιτελεῖσθαι.

*Quicumque empyici aut hydropici
vruntur, aut secantur; si prius aut aqua
vniuersim effluxerit, omnes moriuntur.*

27.6.

DE MOLITIONE POST
*sumptionem medicamenti pur-
gantis, nonnunquam
adhibenda.*

Poto elleboro, corpus mouendum potius, quam somno aut quieti tradendum; Indicatur autem nauigatio, turbari motione corpus. 14.4:

14.43

Medicis my:
wvs post Ca-
thartici sum-
ptionem, du-
plex esse po-
test.

ACTUS ME-
DICAMENTI

Ἐπὶ τῷ περὶ ἀλέβοσῃ, τῷ δὲ μὴ τῷ τοῦ corporis
κατόπιν τῷ μετατονικῷ λαττοῖ στήσει, τῷ δὲ si Purgatio
δὲ τῷ ὑπέρ τοι μὴ κατόπιν ποσοῦ : δι- satisfacere
λοῦ δὲ καὶ ἡ γαπλήν, ὅπερ κατόπιν τῷ non vide-
σμένη ταχέως.

Q

VIIS MEDICAMENTI
REFRENANT
DA ET INTENDA.

Somno ac
quiete,
tum si im-
modica sit
purgatio;
Tum etiam
si Humores
qui non pec-
cant, quive
corpori vti-
les sunt pur-
gari videam
tur.

Cum eleborum magis ducere
volueris, moue corpus; Cum vero
sistere, somnum concilia, nec mo-
ueto. 15.4

*Ἐπὶ τὸν βάθη μᾶλλον ἀσφαλέσσο-
ερ, κίνη τὸ σῶμα: ἐπὶ τῷ γάτῳ, ὁποιο-
ντος, καὶ μὲν κίνη.*

*In medicationibus, talia ex corpore
educenda, qualia sponte etiam prodeun-
tia iuuant (contrario autem modo) ex-
euntia fistenda.*

4. 2

D E S I G N I S P V R- G A T I O N I S P E R F E- C T A E & V T I L I S.

Primò, Ex-
CRETIONES,
in quibus nō
sola copia,
sed Humo-
ris Noxii
qualitas &
species, ap-
paret,

Quæ vacuantur, copia non sunt a-
stimanda, sed si qualia oportet
excernantur & facile ferant, &c

111.23.1

2. EVPHO-
RIA AEGRI
consequens

Si qualia oportet purgari, pur-
gentur, confert & facile ferunt: si
contraria, difficulter. 15.1

Ἡρμῆ οἶα δεῖ καταίρεσθε καταίρεσθαι,
ξύμφερε τέ, καὶ ἀφέσθαι φέγγον· τὰ δὲ θε-
ραπεῖα, δυγχελῆς.

*A Medicamento, talia excerni eo
melius, quanto plures fuerint eorum colo-
res minimè praui.*

in fine 21. 4.

*Qui pótione medica, dum pur-
gantur non sitiunt, purgationem
integram non absoluunt, donec siti-
uerint.*

3. Colores
humorum
excretorum
varijsappa-
rentes.

4. Sitis post
purgationē
inducta est
signum ab
soluit pur-
gationis.

19. 4

Οὐ κέσσοι ἐν τῇ πραγματοποσίᾳ μη
διψάσθε καθάπερ μένοις, ἐπανορθώσθε
διψάσσαν.

*De Signis Purgationis inutilis
ac violentæ.*

*A Medicamenti pótione, con-
tulsiō lethalis.*

25. 7.

SYMPTOMA-
MATA AB IM-
medica Pur-
gatione ex-
citata.

Ἐκ φαρμακοποσίης απαθμός, θυρ-
αῖδες.

Q. ij.

Conuulsio
& singultus,

Ab immodica purgatione, con-
uulsio vel singultus superueniens,
malum. 4. 5

Ἐπὶ νερῷ καθάροις απομές ἡ λυγ-
πὶς ἐπιγνόντες Θ., ηγκόν.

Conuulsio ex elleboro, lethali-
lis. 1. 5

Σπαροὶς ἐξ ἐλεβόρης, θαράσμος.

Si senibus, supra modum pur-
gatis singultus superueniat, ma-
lum. 41. 7

Ηὴ νερῷ καθάροις ἡλίῳ προσβα-
τίζεται λύγξ ἐπιγνόνται, ἐκ ἀγαθῶν.

PRÆCEPTVM, MEDICÆ
præcessus veluti Corollarium de
Ysu Remediorum.

OMNIA secundūm rationem
agenti, si non succedat se-
cundūm rationem, haud protinus
ad aliud transeundum est, manen-
te eo quod à principio visum est.

Πάρτα καὶ λόγοι ποιέοντ, καὶ μη κρο-
μμένων τοῖς καὶ λόγον, μη μεταβάνειν ἐφ'
ἔπειον, μάρτυντος τὰ δόξαντα οὐδὲ προγνοῖς.

*Etbac de Vacuatione, eiusque sum-
mis generibus, phlebotomia & pur-
gatione salutifera Hippocratis in A-
phorismis decreta: ut nempe de Maiori-
bus ad curationem morborum vocatis
Præsidii, certo indicationum ducenti &
consilio in usum salubrem renocandis.*

DE MITIGATIONE

S Y M P T O M A T U M V E H E-
mentium quandoque
molienda.

*Ac præsertim insigniorum nem-
pe Doloris & Humorum præ-
ter naturam fluoris.*

Aphorismi pauci.

*Prima, De Doloris Solatione diuersis
modis incunda.*

DYobus doloribus diuersas
partes infestantibus, qui

DOLORIS
SEDATIO &
principiæ
tribus mo-
dis.

Et i. Improni. Sensu
DOLORIS
GRAVIORIS,
vix sensibili-
tatem ad se
trahentis.

vehementior est, alterius sensum
obscurat. 46. 2

Δύο πέντε γένη πάθειαν μὲν καὶ τὸν
αὐτὸν τόπον, ἐσφόδρος ἀμαρτίη τὸν
ἴπερ.

2. FRIGIDIS
STYPERACI-
ENTIBVS.
Quæ sensum
tactus obtu-
dunt.

Tumores articulorum & dolores, etiam
podagrīcos & conuulsiones, plerumque
frigida large effusa leniat, extenuat, lenit-
que dolorem. Nam modicus stupor dolo-
rem soluit. 25. 5

3. Proptiè
dictis Ano-
dynis, nem-
pe CALERA-
CIENTIBVS
MÖDERATIS,
Quæ partes
sensiles Do-
lent facie
s blandè
afficiunt, &
rare faciunt.

Calidum suppurationem faciens (non
tamen in omni vlcere) maximum secu-
ritatis est indicium, cutem mollit, exte-
nit, dolorem lenit, &c.

in 22. 5

DE PRÆTERNATU-
RALIS HVMORVM FLVORIS
Remediis,

Ac PRIMO Hūmorūm vtilium
Effluxus siue sanguinis, seu
aliūs humoris naturalis,
& Vtilis

ADSTRICTIONE
*Præsidiis multis ab Hippocrate
 in Aphor. præstitutis, in eunda,*

SCILICET

1. EVACVATIONE SANGVINIS,
 REPVLSIVA, seu arte præstita, seu
 naturali: v. g. *menstruerum fluxu, in
 vomitu sanguinis.* aphor. 32. 5.

2. CVCVRBITVLARVM APPOSI-
 TIONE IN PARTE OPPOSITA: v. g.
ad mammae in mensum fluore immedico.

50. 5.

3. REFRIGERANTIBVS ET AS-
 TRINGENTIBVS MEDICAMENTIS
 INTVS SYMPTIS: v. g. *in vomitu
 sanguinis.* 37. 7

4. IISDEM MEDICAMENTIS, EX-
 trà circa originem fluxionis ad-
 motis: v. g. *in omni sanguinis fluxu.*

23. 5

5. SOMNIFERIS ET QUIETE AD-
 HIBITIS: v. g. *in Purgatione nimis abu-
 merum utilem per aluum.*

Secundò, *De humorum inutilium profluvijs, sed copia immoderati, Co-
HIBITIONE quoque præstanda, ijsdem
videlicet auxiliis.* statuitur

aph. 31. & 32. 2

Tertiò, *De humorum vitijsorum
profluvijs, deficiētis & imperfecti,
PROMOTIONE secunda.* statuitur

aph. 21. I

DEMVM vero *De Humorum no-
xiorum & inutilium, Excretionē & va-
cuacione perfecta & moderata (tam
spontanea & critica, quam arte institu-
ta) non sufficiat, nec etiam ullis auxilijs
promouenda, sed SINENDA, & NA-
TURÆ SOLI PERMISSIONE CON-
CEDENDA.* statuitur aph. 20. I

Aliorum quoque symptomati-
tum Mitigationem prodit Hip-
pocrates in aphor. *Putre Conum-
pis & Rigoris, &c.*

21. & 25. & 21. 5. sed.

FINIS.